

شناسنامه گزارش:

عنوان: برنامه ارتقاء وضعیت زنان و خانواده استان خراسان شمالی

تهیه و تنظیم: دکتر علی جهانگیری

ناظر: دکتر ملیحه شیردل

این گزارش با نظارت و حمایت معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده در چارچوب موافقتنامه شماره ۱۲۹۳۸۱ مورخ ۹۶/۱۰/۱۶ با استانداری خراسان شمالی تهیه گردیده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این گزارش برای معاونت رئیس جمهور در امور زنان و خانواده و استانداری یزد محفوظ می باشد.

تاریخ ارائه گزارش: دی ۱۳۹۷

تشکر و قدردانی

با تشکر فراوان از:

جناب آقای دکتر شجاعی، استاندار معزز خراسان شمالی

جناب آقای دکتر حیاتی، معاون محترم سیاسی - امنیتی - اجتماعی استانداری خراسان شمالی

جناب آقای دکتر پور عیسی، معاون محترم توسعه و هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان شمالی

که در امر اجرای سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده در استان خالصانه و دلسوزانه همکاری داشتند و ما را در مراحل مختلف اجرای این سند یاری نمودند.

تیم مشاوره و اجرایی اصلی	
سمت	نام و نام خانوادگی
مدیر کل امور بانوان و خانواده استانداری خراسان شمالی	ملیحه یغمایی
مدیر کل حوزه استانداری استانداری خراسان شمالی	بهمن شیردل
معاون امور بانوان و خانواده استانداری استانداری خراسان شمالی	فاطمه مسعودیان
کارشناس امور بانوان و خانواده استانداری استانداری خراسان شمالی	مریم برکاتی
صاحب امتیاز و مدیر مسئول روزنامه اتفاقیه خراسان شمالی	مسعود شیردل
رئیس کمیسیون آموزش و پژوهش مجمع مشورتی بانوان استان خراسان شمالی	دکتر زهرا یزدان پناه
مدیر کل دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری استانداری خراسان شمالی	معصومه رضایی
مدیر کل امور سیاسی و انتخابات استانداری خراسان شمالی	دکتر مهرداد قهراندلو
محقق و پژوهشگر در روان شناسی و علوم اجتماعی	فرهاد تنهای رشوانلو

اعضای پانل خبرگان استان	
سمت	نام و نام خانوادگی
رئیس پلیس اطلاعات و امنیت عمومی فرماندهی انتظامی استان	سرهنگ حسین جعفری
رئیس پلیس فتا، فرماندهی انتظامی استان	سرهنگ علی اعتمادی
معاون اجتماعی فرماندهی انتظامی استان	سرهنگ حیدر اقبالی مطلق
رئیس پلیس مبارزه با مواد مخدر فرماندهی انتظامی استان	سرهنگ علی غلامی
رئیس اداره مشاوره و مددکاری معاون اجتماعی فرماندهی انتظامی استان	سرگرد محسن شاوردیان
رئیس اداره امنیت اخلاقی پاوا استان	سرگرد مهدی سلطانی
رئیس اراده برآورد اجتماعی معاونت اجتماعی فرماندهی انتظامی استان	سرگرد حسین عاملی
رئیس اراده اطلاع رسانی معاونت اجتماعی فرماندهی انتظامی استان	سرگرد رضا اصیل
معاون امور اجتماعی بهزیستی استان	راحله رنجبر
رئیس دانشکده فنی و حرفه ای داختران انقلاب	دکتر پروین همت افزا
کارشناس مسئول اورژانس اجتماعی بهزیستی استان	مریم پاکزاد
کارشناس مسئول آسیب های اجتماعی بهزیستی استان	اکرم ضرغامی

اعضای پانل خبرگان شهرستان ها

شهرستان	نام و نام خانوادگی	سمت
اسفراین	فائزه تاج آبادی	مسئول مرکز جهاد کشاورزی
	طاهره قلعه نوی	معاونت آموزش و پرورش
	مهری تشکری	مسئول کانون فرهنگی اجتماعی بانوان
بجنورد	طیبیه محمودیان	مشاور امور بانوان دانشگاه بجنورد
	فاطمه حدادپور	مشاور امور بانوان اداره زندان
	مرضیه کوشش	مشاور امور بانوان و مسئول روابط عمومی جهاد کشاورزی بجنورد
	معصومه رشیدی	دهیار روستای شیخ
	سوسن رادبرجی	مشاور امور بانوان کارشناس امور اداری مالی و پشتیبانی
	زهره عباسی	کارشناس امور بانوان فرمانداری بجنورد
	نادیا دهقان زاده	مسئول مرکز نگهداری کودکان خیابانی بهزیستی
	معصومه ایزانلو	مسئول خانه سلامت دختران
	غزاله پور حکیم	مددکار اجتماعی خانه سلامت
	راحله فرخنده	مسئول اورژانس اجتماعی بهزیستی
	فاطمه کمالی	مسئول مرکز بازپروری زنان ویژه
	نرکس اکبری	کارشناس امور اجتماعی
جاجرم	آسیه باکرم	کارشناس بانوان فرمانداری جاجرم
	رضوان یزدانی	عضو گروه مشاورین فرماندار رابط بانوان آموزش و پرورش
	فهیمة حبیب منش	کارشناس آموزش سلامت روابط عمومی و امور بانوان شبکه بهداشت و درمان راز و
راز و جرگلان	سلیمه کوهی	کارشناس سلامت روان و مشاور فرماندار در امور بانوان راز و جرگلان
	مژده نعمتی	کارشناس امور بانوان
	زهرا اربابی	کارشناس مرکز بهداشت
	اعظم ربانی	کارشناس علوم اجتماعی و بخشدار غلامان
	حسین ایزانلو	روانشناس
شیروان	آقای محمود زاده	جامعه شناس
	پروین جعفری	شورای روستای فیروزه شهرستان شیروان
	علیرضا خالق پناه	کارشناس مشاوره و پیشگیری از آسیب های اجتماعی آموزش و پرورش
	زهرا رضا زاده	دهیار روستای فجر آباد شهرستان شیروان
فاروج	شیرین نوروزی	روانشناس
	مرضیه مهربان	کتابدار ، خبرنگار
	ناهید سیاوشی	دهیار - روستای سنگر
	سیده سمیه ناظر	کارشناس ارشد روابط بین الملل
	سید مهدی خادم	راهبر آموزشی و تربیتی آموزش و پرورش

اعضای پانل خبرگان شهرستان ها		
شهرستان	نام و نام خانوادگی	سمت
گرمره	پوران شکاریان	مدرس دانشگاه
	زینب محمودیان	مدرس دانشگاه و خبرنگار
مانه و سملقان	هادی جهانی	رئیس دانشگاه پیام نور آشنانه
	محسن قربانی	آموزش و پرورش
	زهرا شریفیان	کارشناس روابط عمومی
	معصومه رضایی	رئیس شورای روستای زرد
	خلیل معظمی	رئیس شورای شهر مانه و سملقان
	امین روان	کارشناس فرهنگی هنری و مشاور آموزش و پرورش شهرستان
	معصومه محمدپور	کارشناس امور بانوان فرمانداری
	معصومه روحی	دیاست اداره بهزیستی شهرستان
	طیبه حداد	مسئول اورژانس اجتماعی بهزیستی
	زینب رشیدی	روانشناس بخش کاهش طلاق بهزیستی
	منور کمالیان	روانشناس خدمات سیار اورژانس اجتماعی بهزیستی
	مصطفی وحیدی	کارشناس پیشگیری نیروی انتظامی شهرستان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
۲	مقدمه
۴	کلیات
۵	فصل اول توصیف وضع موجود زنان و خانواده در سطح استان خراسان شمالی
۶	۱-۱ ویژگی های عمومی و جمعیتی زنان استان خراسان شمالی
۶	۱-۱-۱ خلاصه وضعیت ویژگی های عمومی و جمعیتی استان خراسان شمالی
۷	۲-۱-۱ مسائل حوزه جمعیتی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۸	۲-۱ ویژگی های اقتصادی زنان استان خراسان شمالی
۸	۱-۲-۱ خلاصه وضعیت ویژگی های اقتصادی زنان استان خراسان شمالی
۹	۲-۲-۱ مسائل حوزه اقتصادی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۰	۳-۱ وضعیت ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی
۱۰	۱-۳-۱ خلاصه وضعیت ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی
۱۰	۲-۳-۱ مسائل حوزه ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۲	۴-۱ وضعیت سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی
۱۲	۱-۴-۱ خلاصه وضعیت سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی
۱۲	۲-۴-۱ مسائل حوزه سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۴	۵-۱ وضعیت بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی
۱۴	۱-۵-۱ خلاصه وضعیت بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی
۱۴	۲-۵-۱ مسائل حوزه بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۵	۶-۱ وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی
۱۵	۱-۶-۱ خلاصه وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی
۱۵	۲-۶-۱ مسائل حوزه رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۵	۷-۱ وضعیت ورزش زنان استان خراسان شمالی
۱۵	۱-۷-۱ خلاصه وضعیت ورزش زنان استان خراسان شمالی
۱۵	۲-۷-۱ مسائل حوزه ورزش زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۶	۸-۱ وضعیت آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی
۱۶	۱-۸-۱ خلاصه وضعیت آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی
۱۶	۲-۸-۱ مسائل حوزه آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۷	۹-۱ وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان خراسان شمالی
۱۷	۱-۹-۱ خلاصه وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان خراسان شمالی
۱۷	۲-۹-۱ مسائل حوزه مشارکت سیاسی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
۱۸	۱۰-۱ وضعیت مشارکت مدنی زنان استان خراسان شمالی
۱۸	۱-۱۰-۱ خلاصه وضعیت مشارکت مدنی زنان استان خراسان شمالی

۱۸	
۱۹	فصل دوم پتانسیل ها و محدودیت های شهرستان های استان خراسان شمالی
۲۰	۱-۲ شهرستان اسفراین
۲۲	۲-۲ شهرستان بجنورد
۲۵	۳-۲ شهرستان جاجرم
۲۶	۴-۲ شهرستان راز و جرگلان
۲۷	۵-۲ شهرستان شیروان
۲۹	۶-۲ شهرستان فاروج
۳۰	۷-۲ شهرستان گرمه
۳۱	شهرستان مانه و سملقان
۳۳	فصل سوم اولویت بندی مسائل زنان و خانواده در شهرستان های استان خراسان شمالی
۳۴	۱-۳ شاخص های نیازمند بهبود زنان در شهرستان های استان خراسان شمالی
۳۵	۲-۳ اولویت بندی مشکلات زنان در هر یک از شهرستان های استان خراسان شمالی
۳۶	۳-۳ نسبت زنان سرپرست خانوار روستایی به کل سرپرستان خانوار
۳۶	۴-۳ زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال به کل سرپرستان خانوار
۳۷	۵-۳ نسبت زنان ساکن موسسات به کل زنان
۳۷	۶-۳ نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال به کل زنان
۳۸	۷-۳ نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم بالای ۱۵ سال
۳۸	۸-۳ نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده
۳۹	نرخ طلاق در کل جمعیت
۳۹	۹-۳ نرخ طلاق افراد با طول مدت زندگی زناشویی کمتر از ۴ سال
۴۰	۱۰-۳ نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت
۴۰	۱۱-۳ نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال
۴۱	۱۲-۳ درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی
۴۱	۱۳-۳ نسبت تخت بیمارستانی ثابت به ازای هر هزار نفر از کمتر به بیشتر
۴۲	۱۴-۳ نسبت مرد به زن بیمه شده اصلی تامین اجتماعی در سال ۱۳۹۵
۴۲	۱۵-۳ نسبت معتادان زن دستگیر شده در هر ده هزار نفر در سال ۱۳۹۵
۴۳	۱۶-۳ میزان فرار زنان و دختران از منزل در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵
۴۴	فصل چهارم تجزیه و تحلیل مسائل زنان استان خراسان شمالی
۴۵	۱-۴ بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار روستایی در جاجرم، فاروج و گرمه
۴۶	۲-۴ بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در شهرستان های راز و جرگلان و
۴۷	۳-۴ بالا بودن نسبت زنان ساکن موسسات به کل زنان در شهرستان بجنورد
۴۸	۴-۴ پایین بودن نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال در شهرستان های شیروان و بجنورد

۴۹	بالا بودن نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم بالاتر از ۱۵ سال در جاجرم و	۵-۴
۵۰	بالا بودن نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده در فاروج و گرمه	۶-۴
۵۱	بالا بودن نرخ طلاق در شهرستان های استان	۷-۴
۵۲	بالا بودن نرخ طلاق افراد با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال	۸-۴
۵۴	بالا بودن زنان بدون همسر به واسطه فوت در شهرستان فاروج	۹-۴
۵۵	پایین بودن نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال در شهرستان راز و جرگلان	۱۰-۴
۵۶	پایین بودن درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی در راز و جرگلان و	۱۱-۴
۵۸	پایین بودن سرانه تخت بیمارستانی به ازای هر هزار نفر	۱۲-۴
۵۹	پایین بودن آمار بیمه شدگان زن در شهرستان فاروج	۱۳-۴
۶۰	آمار بالای معتادان زن در شهرستان بجنورد	۱۴-۴
۶۱	بالا بودن نرخ فرار زنان و دختران از منزل در شهرستان بجنورد	
فصل پنجم		
۶۲	راهکارها	
۶۳	نسبت بالای زنان سرپرست خانوار روستایی	۱-۵
۶۴	نسبت بالای زنان ساکن موسسات	۲-۵
۶۵	نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال	۳-۵
۶۷	نرخ طلاق	۴-۵
۶۹	نسبت افراد بدون همسر به واسطه فوت	۵-۵
۷۰	نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال	۶-۵
۷۱	درصد اشتغال زنان روستایی به تحصیلات دانشگاهی	۷-۵
۷۲	پایین بودن سرانه تخت بیمارستانی	۸-۵
۷۳	پایین بودن نرخ زنان بیمه شده اصلی	۹-۵
۷۴	معتادان زن دستگیر شده	۱۰-۵
۷۵	میزان فرار زنان و دختران از منزل	۱۱-۵
فصل ششم		
۷۷	ماتریس نتایج	
۷۸	زنان ساکن موسسات	۱-۶
۸۱	وضعیت مشارکت اقتصادی	۲-۶
۹۰	بنیان های خانواده	۳-۶
۹۵	تخت های بیمارستانی	۴-۶
۹۷	زنان بیمه شده اصلی	۵-۶
۹۹	ناهنجاری های اجتماعی	۶-۶
۱۰۴	فرار زنان و دختران از منزل	۷-۶
۱۰۸	ماتریس پایش و ارزیابی	فصل هفتم
۱۱۷	منابع و مآخذ	

فهرست جداول

صفحه	عنوان
۶	۱-۱- توزیع جنسیتی، سنی و بعدخانوار جمعیت کشور و خراسان شمالی بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۶	۱-۲- توزیع جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر حسب محل سکونت بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۷	۱-۳- توزیع جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر حسب تعداد و وضعیت سرپرستی خانوار بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۷	۱-۴- توزیع جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر حسب محل سکونت خانوار بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۸	۱-۵- خلاصه وضعیت شاخص های اقتصادی کشور و استان خراسان شمالی بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۱۰	۱-۶- خلاصه وضعیت ازدواج و طلاق در کشور و استان خراسان شمالی بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۱۲	۱-۷- خلاصه وضعیت سواد و تحصیلات در کشور و استان خراسان شمالی بر اساس سرشماری ۱۳۹۵
۱۴	۱-۸- خلاصه وضعیت بهداشت و سلامت کشور و استان خراسان شمالی
۱۵	۱-۹- خلاصه وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی در کشور و استان خراسان شمالی
۱۵	۱-۱۰- خلاصه وضعیت ورزش زنان استان خراسان شمالی بر اساس سالنامه آماری استان در ۱۳۹۵
۱۶	۱-۱۱- خلاصه وضعیت آسیب های اجتماعی زنان کشور و استان خراسان شمالی بر اساس آمار منتشر شده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران
۱۷	۱-۱۲- خلاصه وضعیت مشارکت سیاسی زنان در کشور و استان خراسان شمالی
۱۸	۱-۱۲-۱- خلاصه وضعیت مشارکت مدنی زنان در کشور و استان خراسان شمالی
۳۵	۱-۳- اولویت بندی چالش های نیازمند بهبود شهرستان های استان خراسان شمالی
۶۳	۱-۱-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان سرپرست خانوار
۶۴	۱-۲-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان ساکن موسسات
۶۵	۱-۳-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص اشتغال زنان
۶۷	۱-۴-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص طلاق
۶۹	۱-۵-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان بیوه (فوت همسر)
۷۰	۱-۶-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص باسوادی زنان بالای ۶ سال
۷۱	۱-۷-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص اشتغال زنان روستای به تحصیلات دانشگاهی
۷۲	۱-۸-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص سرانه تخت بیمارستانی
۷۳	۱-۹-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص نرخ زنان بیمه شده اصلی
۷۴	۱-۱۰-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان معتاد دستگیر شده
۷۵	۱-۱۱-۵- راهکارهای اثربخش در خصوص فرار زنان و دختران از منزل
۱۰۹	۱-۷- کاهش تعداد زنان ساکن موسسات و بهبود در بهداشت جسمی و روانی آنان در استان خراسان شمالی
۱۱۰	۲-۷- ارتقای وضعیت و مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی
۱۱۲	۳-۷- تحکیم و تعالی بنیان خانواده های استان خراسان شمالی
۱۱۴	۴-۷- افزایش تعداد تخت های بیمارستانی در خراسان شمالی و بهبود بهداشت جسمی و روانی افراد در مناطق محروم
۱۱۴	۵-۷- افزایش زنان بیمه شده اصلی در خراسان شمالی
۱۱۵	۶-۷- کاهش ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی
۱۱۶	۷-۷- کاهش تعداد زنان و دختران فراری در استان خراسان شمالی کاهش یافته و بهبود بهداشت جسمی و روانی آنان

خلاصه مدیریتی:

بیان مسئله:

پرداختن به امور خانواده و زنان و تحکیم بنیان خانواده از اولویت های جامعه امروزی و برنامه های اصلی نظام جمهوری اسلامی ایران می باشد. سند ارتقا وضعیت زنان و خانواده با توجه به سیاست های کلی برنامه های توسعه تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه های اجتماعی استفاده از حقوق شرعی و قانونی بانواندر همه عرصه ها و توجه به نقش سازنده آن ها و تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصت هاو گسترش سطوح مشارکت آن ها در کشور و همچنین با تکیه بر محورهای تحکیم خانواده، پیشگیری از آسیب های اجتماعی، توسعه اوقات فراغت و ساماندهی امور اقتصادی و معیشتی، ارتقای توانمندی های زنان مدیر و نخبه، اصلاح ساختار اداری و تشکیلاتی زنان و خانواده و تدوین می شود.

هدف از تدوین سند:

هدف از تدوین این سند بررسی و شناسایی وضع موجود زنان در استان بر مبنای اطلاعات پایه مستند، ارزیابی وضع موجود بر اساس مقایسه داده ها با میانگین کشوری و فهرست بندی مشکلات و فرصت های مهم موجود در استان، است. در واقع تدوین این سند در راستای برنامه ریزی هدف مند برای زنان، خانواده و توسعه پایدار در استان است که در این راستا چالش ها، فرصت ها و برنامه های زنان در استان مورد بررسی قرار گرفته است.

در روند مطالعه، تحقیق و تدوین سند ارتقاء زنان و خانواده، بررسی و بهره گیری از کلیه مفاهیم پایه و اصول حاکم بر مناسبات خانوادگی، همچنین بررسی قوانین و مصوبات حوزه زنان و خانواده و تدوین شاخص های ارزیابی ضروری بوده و تبیین چارچوب های مورد پذیرش در تحلیل وضعیت موجود، پایه و اساس بررسی و پژوهش های علمی بوده و نقشی تعیین کننده در جهت دهی و رویکرد مطالعات در این حوزه دارد. روش تدوین سند:

مبانی، چهارچوب و قواعد نظری «برنامه ارتقاء وضعیت زنان و خانواده استان خراسان شمالی» بر گرفته از اسناد بالادستی شامل: سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران، برنامه ششم توسعه، برنامه ی جامع توسعه امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و برنامه جامع تشکیل، تحکیم، تعالی نهاد خانواده معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، سند توسعه استان در سال ۱۳۹۵ و مجموعه اسناد بخشی و فرابخشی در برنامه ششم توسعه می باشد.

تحولات و پیچیدگی های روز افزون محیط خارجی و داخلی کشور از یک سو و اهمیت حوزه زنان و خانواده از سوی دیگر ایجاب می کند که برای سیاست گذاری در این حوزه بالاخص در برنامه ی ششم توسعه در مسیر افق سند چشم انداز ۱۴۰۴، نگاهی کل گرا و جامع اتخاذ شده و کلیه ی ابعاد و مولفه های هر موضوع مشخص شود.

بررسی و شناسایی وضع موجود زنان در استان خراسان شمالی بر مبنای اطلاعات پایه مستند، ارزیابی وضع موجود بر اساس مقایسه داده ها با میانگین کشوری با لحاظ تفکیک جنسیتی تا حد ممکن و فهرست بندی مشکلات و فرصت های مهم از اهداف تدوین این سند است. در حقیقت تدوین این سند در راستای برنامه ریزی هدفمند برای زنان، خانواده در مسیر سند ملی پیشرفت استان خراسان شمالی است که در این مسیر چالش ها، فرصت ها و برنامه های زنان در استان مورد بررسی قرار گرفته است.

در راستای هدف مطالعه در سطح نظری از اسناد فرادستی ملی و استانی در حوزه های جمعیتی، اجتماعی، فرهنگی و ورزشی و نیز سیاسی و مدنی استفاده شد. در سطح کمی از آمار و اطلاعات منتشر شده در سطوح ملی و استانی به عنوان منبع اطلاعاتی اصلی استفاده شد و بنا به نیاز به تحلیل و محاسبات آماری پرداخته شد. در سطح کیفی نیز از دیدگاه نخبگان و صاحب نظران در سطوح استانی و منطقه ای جهت شناسایی فرصت ها و چالش ها استفاده شد.

نگاهی به وضعیت موجود زنان در استان : توصیف وضعیت موجود نشان می داد که در مقایسه با آمار و اطلاعات کشوری (۱۲/۵) در سطح استان خراسان شمالی (۱۳/۷) چالش هایی در زمینه زنان سرپرست خانوار روستایی، نسبت بالای زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در استان (۴/۸) در استان، (۴/۷ در کشور) ، نسبت بالای زنان ساکن موسسات (آمار استان ۱/۵ و آمار کشور ۰/۷)، نرخ اشتغال پایین زنان ۱۵ تا ۲۹ سال (کش.ری ۷۷/۴، استان خراسان شمالی ۸۱/۴)، نرخ بالای بیکاری زنان دارای تحصیلات دیپلم و کمتر، نسبت بالای زنان مطلقه، نرخ بالای طلاق در فاصله یک تا ۴ سال پس از ازدواج، نسبت بالای زنان بدون همسر به واسطه فوت همسر، نرخ پایین باسوادی در برخی از شهرستان ها، درصد پایین اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی نسبت به میانگین های کشوری، وجود دارد.

بررسی ها نشان می دهد در استان نوپای خراسان شمالی مسئله بهداشت و خدمات درمانی جزو چالش های اصلی این استان است که موجب مرگ و میر سرپرستان خانوار و بالا بودن آمار زنان سرپرست خانوار در استان شده است. همچنین در مناطق روستایی، بیکاری، مشکلات اقتصادی و مهاجرت مردان از روستا به شهرهای بزرگ و عدم بازگشت آنها به خانواده موجب افزایش تعداد زنان سرپرست خانوار در این مناطق شده است.

داده ها نشان می دهند در استان خراسان شمالی زنان دارای کمتر از تحصیلات دیپلم، با مشکل بیکاری مواجه هستند ۰ آمار اعلام شده کشوری ۳/۵، آمار موجود در استان ۶/۳. باید توجه داشت که جامعه ما متشکل از

زنان و مردانی است که تحت روابط متقابل اجتماعی در عین وابستگی متقابل هر یک از دو جنس به یکدیگر، نقش و کارکرد ویژه ای را ایفا می کنند و زنان بعنوان نیمی از جمعیت از طریق کار و تلاش قادر خواهند بود ضمن ارتقا سطح توانمندی فردی و معنوی در تعالی بخشیدن به زندگی اجتماعی نیز نقش موثر داشته باشند. در استان نوپای خراسان شمالی، نمی توان نسبت به بیکاری زنان روستایی و محروم از تحصیلات دانشگاهی، بی اهمیت باشیم. مطمینا توانمندی و مهارت این قشر از جامعه، نقشی کلیدی در بهبود وضعیت اجتماعی و اقتصادی زنان و خانواده دارد. بنابراین با بهره برداری کامل و متناسب از منابع انسانی هر کشور باید بعنوان یکی از هدف های راهبردی توسعه در نظر گرفت.

می توان گفت زنان در مناطق روستایی و با تحصیلات پایین بیشتر در فعالیت های غیر رسمی (کارهای خانگی) و بخش دامداری و کشاورزی فعال هستند. به همین دلیل نیز بسیاری از فعالیت های آنها ملحوظ نمی شود. مشکلات اقتصادی و مهاجرت از روستا به شهر نیز تاثیر منفی در مقدار مشارکت زنان داشته است. مهاجرت از روستا به شهر موجب افزایش تعداد زنان بی مهارت شده است. این زنان قبلا در بخش کشاورزی، دامداری و صنایع دستی روستایی فعال بودند و اکنون بدون داشتن مهارت های لازم برای یافتن شغل در شهر ها هستند. و اطز طرفی، بیشتر مشاغل شهری نیاز به مهارت های مختص مردان دارد.

همچنین آمار موجود بیانگر تعداد زیاد زنان ساکن در موسسات استان خراسان شمالی (۱/۵) در مقایسه با آمار زنان ساکن موسسات در کل کشور (۰/۷) دارند. به نظرمی رسد متواری بودن مردان، مهاجرت مردان به شهرهای بزرگتر برای اشتغال و عدم بازگشت آنها، ازدواج های زود رس و فقر، موجب بی سرپناهی و آسیب پذیری زنان در این استان شده است.

نوپا بودن استان، پراکندگی روستاها و جمعیت استان در مناطق دور از امکانات شهری و آموزشی، وود قشر ترکمن در بخش های مختلف استان و باور و فرهنگ متفاوت آنها در خصوص تحصیل و مشارک زنان در امور اجتماعی، نبود امکانات کار و تولید پس از فراغت از تحصیل، موجب پایین بود نرخ سواد زنان در مناطق روستایی در این استان شده است.

همچنین نسبت افراد مطلقه با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال نیز در سطح استان از سطح کشوری بالاتر است (۴۲/۶ در برابر ۳۷/۴). نرخ بالای طلاق، در سال های اول زندگی مشترک می باشد. آنچه وضع است، باورها و فرهنگ جامعه استان خراسان شمالی در خصوص ازدواج و روابط زن و مرد قبل و بعد از ازدواج، نبود مهارت های کافی برای زندگی، فقر فرهنگی و دانش خانواده در استان، چند قومیتی بودن و تفاوت در رسوم و باورهای زندگی مشترک، از عوامل مهم در بالا بودن نرخ طلاق در استان هستند. همچنین بیکاری، فقر و ناتوانی در برآورده کردن نیازهای زندگی مشترک، اعتیاد و آسیب های نشات گرفته از آن، می تواند جزو عوامل اصلی طلاق در استان باشد.

بطور کلی تجزیه و تحلیل داده ها در خصوص مشکلات و چالش های شهرستان های استان بر اساس پتانسیل و فرصت های موجود و نیز مسائل و مشکلات بومی و منطقه ای صورت گرفت. محرومیت اقتصادی در بسیاری از نقاط استان، عدم برخورداری از امکانات بهداشتی و درمانی، نبود بیمارستان و مراکز درمانی در برخی از شهرستان ها، تغییرات اقلیمی و آب و هوایی و به تبع آن افزایش مزیقه مالی، وجود تنوع فرهنگی، نژادی و مذهبی در نواحی استان و تأثیرگذاری آن بر مسائل زنان و خانواده از جمله دلایل بروز برخی از مشکلات حوزه زنان و خانواده در سطح استان بود.

در نهایت مروری بر برنامه های اجرا شده توسط دستگاه های اجرایی و نیز موسسات علمی و آموزشی در استان، مورد بررسی قرار گرفت.

نگاهی به برنامه های پیشنهادی سند:

- اختصاص بودجه ادارات و ارگان های زیربند به توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، جهت پیشگیری از شیوع آسیب در بین این قشر و فرزندان آنها
- ایجاد اشتغال و فرصت های شغلی مناسب در مناطق محروم و روستاها برای مردان سرپرست خانوار و پیشگیری از مهاجرت مردان به مناطق و شهرهای دیگر
- تهیه بانک اطلاعاتی و ایجاد شرایط مناسب جهت شناسایی ویژگی ها و توانمندی های زنان ساکن در موسسات و کمک به توانمند سازی آنها توسط مراکز و موسسات نگهداری از این زنان
- ایجاد سامانه بیمه برای زنان شاغل در حرفه های بافت فرش و صنایع دستی در مناطق شهری و روستایی
- تاسیس و راه اندازی مرکز مطالعات زنان استان و سامانه اطلاعات زنان استان به منظور ایجاد ارتباط بین عرضه نیروی کار و تقاضای نیروی کار (بنگاه های اقتصادی)
- برگزاری دوره های آموزش آیین همسرمداری برای مردان با تاکید بر نحوه برقراری ارتباط موثر عاطفی و جنسی
- آموزش دوره های مهارت های ارتباطی در مدارس به صورت دوره های جانبی توسط آموزش و پرورش با رویکرد افزایش صبر و بردباری، توانایی حل مساله، روحیه جمع گرایی و کاهش روحیه فردگرایی
- راه اندازی مرکز مطالعات زنان جهت شناسایی آسیب های خانواده در حین و پس از طلاق و پیشگیری از شیوع آسیب ها
- انجام پژوهش در جهت شناسایی مشکلات فردی و اجتماعی زنان بیوه با توجه به ویژگی های جمعیت شناختی و بومی منطقه از طریق دانشگاه ها و سازمان های ذیربط (بهزیستی، کمیته امداد و....)

- افزایش مراکز نهضت های سواد آموزی و مدارس در مناطق محروم و دور از شهر و روستاها
- تخصیص بودجه به علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی جهت تجهیز بیمارستان های موجود و تاسی بیمارستان در مناق محروم و شهرهایی که فاقد بیمارستان هستند.

مقدمه

پرداختن به مسئله تحکیم بنیان خانواده از طریق ظرفیت سازی، ارتقای تاب آوری فردی و اجتماعی و تقویت زیر ساخت های اقتصادی، اجتماعی خانواده و همچنین ارتقای وضعیت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی اقشار مختلف زنان از جمله اولویت های کاری معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری بوده و در نظر دارد با برنامه ریزی مشارکتی و با استفاده از دانش، تجربه و مهارت های موجود در لایه های مختلف جامعه، سند ارتقای وضعیت زنان و خانواده ها را در استان تدوین نموده و به مرحله اجرا برساند. با این وجود، علی رغم تلاش و دستاوردها، وضعیت کنونی جامعه ایران با تراز متعالی مدنظر نظام فاصله زیادی دارد و تحقق این تصویر مطلوب، نیازمند تلاشی آگاهانه در راستای تبیین و نهادینه سازی ارزش های نظام در حوزه ی زن و خانواده در قالب راهبردها و برنامه های اجرایی و همچنین مجاهده و ثابت قدم در راه اجرای این راهبردها می باشد. بر این اساس و در چارچوب اهتمام دولت جمهوری اسلامی بر خانواده محوری در کلیه برنامه های فرهنگی - اجتماعی و اقتصادی، ماده ۱۰۱ و ۱۰۲ برنامه ششم توسعه در دستور کار دولت و مجلس قرار گرفته است. بر اساس متن این ماده ۱۰۱، «کلیه دستگاههای اجرائی موظفند به منظور تحقق اهداف مندرج در اصول دهم (۱۰)، بیستم (۲۰) و بیست و یکم (۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، اهداف سند چشم انداز بیست ساله و سیاست های کلی برنامه ششم و سیاست های کلی خانواده مبنی بر «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و استیفای حقوق شرعی و قانونی زنان در همه عرصه ها و توجه ویژه به نقش سازنده آنان» و نیز به منظور بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی زنان در فرآیند توسعه پایدار و متوازن، با سازماندهی و تقویت جایگاه سازمانی امور زنان و خانواده در دستگاه، نسبت به اعمال رویکرد عدالت جنسیتی بر مبنای اصول اسلامی در سیاست ها، برنامه ها و طرح های خود و ارزیابی آثار و تصمیمات براساس شاخصهای ابلاغی ستاد ملی زن و خانواده شورای عالی انقلاب فرهنگی اقدام نمایند. در ماده ی ۱۰۲: دولت موظف است براساس سیاست های کلی جمعیت و خانواده و سند جمعیت مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی با همکاری نهادهای ذی ربط به منظور تقویت و تحکیم جامعه ای خانواده محور و تقویت و تحکیم تعالی خانواده و کارکردهای اصلی آن با رعایت شاخصهای الگو و سبک زندگی اسلامی - ایرانی با ایجاد سازوکارها و تأمین اعتبارات لازم در قالب بودجه سنواتی اقدامات ذیل را به عمل آورد:

الف - زمینه سازی مناسب جهت کنترل و کاهش میانگین سن ازدواج به میزان ده درصد (۱۰٪) نسبت به سال پایه در طول اجرای قانون برنامه

ب- حمایت، پشتیبانی و ارتقای معیشت و اقتصاد خانواده از طریق توسعه مشاغل خانگی، بنگاههای زود بازده اقتصادی و تعاونی‌های تولیدی روستایی و خانواده محور و افزایش نرخ رشد مستمر فعالیت‌ها نسبت به سال پایه اجرای قانون برنامه

پ- مقابله فعال و هوشمند با جنگ نرم در عرصه خانواده و منع نشر برنامه‌های مخل ارزشها و برنامه‌سازی، آموزش، پژوهش و تبلیغ توسط کلیه دستگاههای ذی‌ربط در جهت تحکیم خانواده

ت- زمینه‌سازی جهت افزایش نرخ باروری (Total Fertility Rate (TFR) به حداقل ۲/۵ فرزند به‌ازای هر زن در سن باروری در طول اجرای قانون برنامه

ث- پشتیبانی و حمایت از ترویج ازدواج موفق، پایدار و آسان، فرزندآوری و تربیت فرزند صالح، ارزش‌دانستن ازدواج و فرزندآوری از طریق تمهید و سازوکارهای قانونی و اعطای تسهیلات و امکانات

ج- آموزش و مشاوره مستمر و مسؤولانه نوجوانان و جوانان با اولویت خانواده‌ها قبل، حین و دست‌کم پنج‌سال پس از ازدواج توسط همه دستگاههای ذی‌ربط، به ویژه وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و ورزش و جوانان، سازمان بهزیستی، مؤسسات آموزشی عمومی و آموزش عالی دولتی و غیردولتی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره و سایر نهادهای ذی‌ربط با برخورداری خدمات مشاوره و روانشناسی از تسهیلات و مزایای بیمه‌های پایه و تکمیلی

چ- ارائه تسهیلات و امکانات ساخت و اجاره مسکن با اولویت زوجهای دارای فرزند در قالب بودجه سنواتی
ح- تمهیدات لازم از قبیل ارائه تسهیلات جهت افزایش سلامت ازدواج و درمان ناباروری در قالب بودجه سنواتی

خ- تمهیدات لازم جهت بهره‌مندی از قضاوت و وکلای مجرب با اولویت وکلای متأهل، با ارائه آموزش‌های لازم در جهت تشویق صلح و سازش زوجها در پرونده‌های دعاوی خانواده و ایجاد مشوقهای لازم نسبت به پرونده‌های مختومه

د- حمایت و توسعه بیمه سلامت در بیمه پایه و تکمیلی برای مادران در کلیه مراحل دوران بارداری تا پایان دوران شیرخوارگی

ذ- ستاد ملی زن و خانواده مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در چهارچوب قانون، با تشکیل جلسات مستمر، عهده‌دار هدایت، ایجاد هماهنگی بین بخشی، نظارت کلان بر برنامه‌ها، اقدامات و ارزیابی عملکرد مربوط به وزارتخانه‌ها و دستگاههای اجرائی ذی‌ربط و نهادهای عمومی و تشکلهای مردمی و نیز بسیج ملی برای جلب مشارکت فراگیر در تحقق سیاست‌های کلی ابلاغی و رصد و پایش تحولات خانواده و جمعیت خواهد بود و گزارش آن باید هر شش‌ماه یک‌بار به مجلس شورای اسلامی ارائه شود.

در همین راستا سند ارتقاء وضعیت زنان و خانواده استان اصفهان با دیدگاهی عمیق در جهت توانمندسازی زنان استان و همچنین بررسی وضعیت موجود و تحلیل آن ها، مشارکت های اقشار مختلف زنان در زمینه های سیاسی، اجتماعی و اقتصادی و افزایش بهزیستی و سلامت روان فردی و اجتماعی جامعه زنان و به تبع آن سلامت روانی خانواده و جامعه، توجه به موضوع تحکیم و بنیان های خانواده و در نهایت ارائه راهکار تدوین شده است. این سند از هفت فصل تشکیل شده است.

سند ارتقا وضعیت زنان در استان خراسان شمالی نیز در همین راستا و بر اساس اسناد فرادستی از جمله سند چشم انداز نظام، سیاست های ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، سند آمایش سرزمین و ماده ۱۰۱ قانون برنامه ششم توسعه کشور قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، سند چشم انداز ۱۴۰۴، به منظور تلاش برای احقاق حقوق همه مردم، تحقق عدالت جنسیتی و توسعه ظرفیت های ملی در راستای محقق ساختن اقتصاد مقاومتی با تاکید بر شناسایی و رصد شاخص های موثر بر وضعیت زنان و خانواده و توجه ویژه به نقش سازنده زنان و بهره مندی جامعه از سرمایه انسانی آنها در فرایند توسعه پایدار متوازن و با رویکرد توانمندسازی در چهار حوزه دانش، سلامت، امنیت و آگاهی، مطالعه و وضعیت موجود و تحلیل آنها، ارائه راهکار و معرفی شاخص ها تدوین می شود.

با توجه به سیاست های کلی برنامه های توسعه «تقویت نهاد خانواده و جایگاه زن در آن و در صحنه های اجتماعی و استیفای حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه عرصه ها و توجه به نقش سازنده آنها» و تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه فرصت ها و گسترش سطوح مشارکت آنها در کشور و همچنین با تکیه بر محورهای (تحکیم خانواده، پیشگیری از آسیب های اجتماعی توسعه سلامت، اوقات فراغت توسعه و ساماندهی امور اقتصادی و معیشتی ارتقای توانمندی های زنان مدیر و نخبه، بازنگری قوانین و مقررات، اصلاح ساختار اداری و تشکیلاتی زنان و خانواده)... این سند تدوین می شود.

در فصل اول این سند به توصیف وضعیت موجود زنان و خانواده استان خراسان شمالی از ابعاد مختلف جمعیت شناختی، اقتصادی، اجتماعی، مشارکت سیاسی و مدنی پرداخته می شود. در فصل دوم سند، احصاء مسائل کلیدی زنان و خانواده در استان ذکر شده است. در فصل سوم به تجزیه و تحلیل مشکلات موجود در شهرستان های استان در حوزه زنان و خانواده پرداخته شده و اولویت های هر شهرستان مشخص می شوند. در فصل چهارم به تجزیه و تحلیل و دلیل شناسی مسائل و مشکلات پرداخته می شود. فصول بعدی با ماتریس نتایج، راهکارهای و در نهایت طرح پایش و ارزیابی ادامه خواهند یافت.

کلیات

نظام مقدس جمهوری اسلامی، طلایه عصری نو از عدالت، پیشرفت و تعالی در همه عرصه های زندگی فردی و اجتماعی است و در بسیاری از حوزه ها، رویکردی ممتاز و متمایز از بینش های نظام سلطه، در سطح جهانی ارائه نموده است. موضوع زن و خانواده یکی از موضوعاتی است که تصویر ارائه شده از آن در نظام اسلامی، تصویری متعالی، الهام بخش و راه گشا برای بسیاری از مشکلات کشور در سطح جهانی است. به تعبیر مقام معظم رهبری «... مسئله زن و خانواده از مسائل درجه یک کشور است». با این وجود، علی رغم تلاش ها و دستاوردها، وضعیت کنونی جامعه ایران با تراز متعالی مد نظر نظام فاصله زیادی دارد و تحقق این تصویر مطلوب، نیازمند تلاشی آگاهانه در راستای تبیین و نهادینه سازی ارزش های نظام در حوزه زن و خانواده در قالب راهبردها و برنامه های اجرایی و همچنین مجاهده و ثبات قدم در راه اجرای این راهبردها می باشد. براین اساس و در چارچوب اهتمام دولت جمهوری اسلامی ایران بر خانواده محوری در کلیه برنامه های فرهنگی- اجتماعی و اقتصادی ماده ۲۳۰ برنامه پنجم توسعه تصویب گردید. براساس متن این ماده، دولت با همکاری سازمانها و دستگاههای ذی ربط از جمله مرکز امور زنان و خانواده و با هدف تقویت نهاد خانواده و جایگاه زنان در عرصه های اجتماعی و استیفاء حقوق شرعی و قانونی بانوان در همه زمینه ها با تدوین و تصویب «برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده» مشتمل بر محورهای تحکیم بنیان خانواده به بازنگری قوانین و مقررات مربوط، پیشگیری از آسیب های اجتماعی توسعه و ساماندهی امور اقتصادی و معیشتی با اولویت ساماندهی مشاغل خانگی برای زنان سرپرست خانوار و زنان بی سرپرست، تامین اجتماعی، اوقات فراغت، پژوهش، گسترش فرهنگ عفاف و حجاب، ارتقاء سلامت، توسعه توانمندی های سازمانهای مردم نهاد، ارتقاء توانمندیهای زنان مدیر و نخبه، توسعه تعاملات بین المللی، تعمیق باورهای دینی و اصلاح ساختار اداری تشکیلاتی زنان و خانواده، اقدام قانونی نماید. استان خراسان شمالی نیز، که قریب ۱۰ سال از تاسیس آن می گذرد، با توجه به شرایط کلی کشور و عدم وجود زیرساخت های لازم و عدم سیاستگذاری ها و داشتن برنامه های راهبردی و استراتژیک در حوزه مسائل زنان و خانواده از این امر مستثنی نبوده است.

دفتر امور بانوان و خانواده استانداری که دبیری «کارگروه تخصصی زنان و خانواده استان» که زیرمجموعه شورای برنامه ریزی و توسعه استان می باشد، را برعهده دارد، با توجه به جمعیت ۴۳۶۱۴۰ هزار نفری زنان استان (بیش از نیمی از جمعیت) در نظر دارد با همکاری دستگاههای اجرایی و مشاورین علمی سند راهبردی زنان و خانواده استان خراسان شمالی را با توجه به سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران، مصوبات مربوط به زن و خانواده درسند فرهنگی کشور (مصوب شهریور ۹۲) برنامه جامع توسعه امور زنان و خانواده و ماده ۲۳۰ برنامه پنجم توسعه تدوین نماید. هدف اصلی و خروجی نهایی این سند برنامه ای و طرح اقدام در چارچوب ارزش ها و سیاستهای کلی نظام در حوزه زنان و خانواده و اجرایی نمودن ماده ۲۳۰ قانون برنامه پنجم توسعه و اجرای بند (د) ماده (۳) آیین نامه اجرایی شورای برنامه ریزی و توسعه استان با توجه به بافت موقعیتی استان خراسان شمالی می باشد. در تدوین این سند تلاش می گردد تا با تلفیق دو رویکرد محوری مورد توجه دولت یعنی «حرکت در چارچوب تحقق ارزش ها و مبانی» و «شناسایی مسایل و رویکرد مدیریت و برنامه ریزی نتیجه محور» و همچنین با استفاده از تحلیل مبانی مورد نظر در منویات مقام معظم رهبری و بررسی اسناد بالا دستی، هم اندیشی نخبگان علمی، بررسی پژوهش های انجام شده در حوزه شناسایی

چالش‌ها و مسائل اصلی زنان و خانواده و همچنین با استفاده از تعاملات انجام شده با دستگاه‌های اجرایی استان سند راهبردی زنان و خانواده تدوین گردد.

بر این اساس، در بخش‌های مختلف سند و با توجه به رویکرد مدیریت نتیجه محور، به تحلیل مشکلات زنان در استان و تعیین دلایل آن با استفاده از منابع اطلاعاتی موجود از قبیل نتایج سرشماری نفوس و مسکن کشور ۱۳۹۵، اسناد راهبردی حوزه زنان و خانواده کشور، آمار و اطلاعات نهادهای اجرایی و بهداشتی و درمانی و نیز نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و... استفاده شده است. در بسیاری از حوزه‌ها از قبیل آسیب‌های اجتماعی و ورزش و سلامت، آمار و اطلاعات دقیقی در دست نبود و با توجه به اهمیت مساله تلاش شد تنها به آمار و اطلاعات مستند و منتشر شده استناد گردد. اطلاعات گردآوری شده، مبنای اطلاعاتی مناسبی را برای برنامه ریزی و سیاست‌گذاری‌های هدفمند در حوزه زنان و خانواده با مشارکت خود زنان تهیه می‌کند. همچنین این تحقیق، امکان مقایسه، تطبیق و فهم کاستی‌ها و قوت‌ها را ممکن می‌سازد. از طریق تحقیق حاضر می‌توان آسیب‌ها و مسائل زنان و خانواده را در ابعاد مورد اشاره شناخت و به سهولت مدیریت کرد. همچنین اجرای این تحقیق دانش مدیران و برنامه‌ریزان در دستگاه‌های اجرایی مرتبط به ویژه دفتر امور بانوان و خانواده استانداری را در جهت بهینه‌سازی سیاست‌های حوزه خانواده و زنان افزایش خواهد داد.

طراحی راهبردها و فعالیت‌هایی که به سمت تغییر در وضعیت زنان در استان می‌شود، تعریف و استفاده از شاخص‌ها برای اندازه‌گیری فرایند‌های رسیدن به نتایج، برآورد هزینه‌ها در هر یک برنامه‌های توسعه، سازمان‌ها و ارگان‌های ذیربط، ارزشیابی، مستندسازی و ترکیب تجربیات و موارد برای بخش‌های بعدی برنامه توسعه، و در نهایت گزارش دهی و بررسی میزان تغییرات، از راهبردهای اصلی مدیریت نتیجه محور می‌باشد.

از آنجایی که برنامه‌های توسعه برای عینیت بخشیدن به مجموعه‌ای از تغییرات و همچنین برای ارتقاء سطح زندگی آحاد جامعه طراحی می‌شوند، زنان نیز انتظار دارند طی این برنامه‌ها شاهد بهبود کیفیت زندگی، احقاق حقوق خود و به دست آوردن فرصت شرکت در برنامه ریزی‌ها و مشارکت در توسعه اجتماعی و فرهنگی قشر خود باشند که سند پیش‌رو سعی در بررسی وضعیت زنان و ارائه پیشنهادهایی در جهت تقویت نقش زنان در جامعه و توسعه‌ی فرصت‌ها و گسترش سطوح مشارکت آن‌ها در استان خراسان شمالی دارد.

در این سند، جهت بررسی وضعیت خانواده و زنان استان خراسان شمالی، ابتدا آمار موجود از وضعیت زنان در استان، با استناد به آمار ارائه شده از سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، آمار ارائه شده توسط اداره ثبت احوال، علوم پزشکی و تحقیقات مرتبط مورد تحلیل قرار گرفته، سپس با آمار موجود از وضعیت زنان در کشور مقایسه شدند. بر این اساس، چشم‌اندازی از وضعیت زنان در استان، مشکلات و مسائل اصلی با توجه به آمار موجود، به دست آمد. در گام بعدی، جهت بررسی مسائل و مشکلات خانواده و زنان در هر یک از شهرستانهای استان، از کارشناسان امور بانوان هر شهرستان، فعالان حقوق و مشکلات زنان، کارشناسان امور آسیب دیدگان، مددکاران و مشاوران در حوزه زنان و خانواده، اساتید و روزنامه‌نگاران، شورای شهر و روستا، کارشناسان و رؤسای ادارات مرتبط و نخبگان دعوت به عمل آمد و در چندین جلسه عمومی و

اختصاصی، به بررسی مشکلات و پتانسیل ها در هر شهرستان و روستاهای حوزه پرداخته شد. طبق نظر کارشناسان و نخبگان، اجرای چند پرسشنامه نظرسنجی و اولویت بندی به روش دلفی، مشکلات و چالش های اصلی هر شهرستان شناسایی و اولویت بندی شدند.

در گام بعدی و در فصل چهارم با توجه به نظر و ایده های صاحب نظران، دلایل بروز مشکلات زنان و خانواده و اثرات مخرب آن در خانواده و جامعه شناسایی شدند. بدین صورت، چالش ها و برنامه های اصلی برای هر یک از مشکلات طراحی شد.

در گام بعدی و در فصل پنجم، با توجه به نتایج پژوهش ها و برنامه های نتیجه محور در کشور، برای هر یک از چالش ها، برنامه ها و گام های اجرایی طراحی شدند. در این فصل، تلاش بر این بود که هر یک از اقدامات پیشنهادی، با توجه به بافت استان و هریک از شهرستان ها انجام پذیرد تا قابلیت اجرا داشته باشند. در این فصل، برنامه ها با توجه به قابلیت اجرا در بخش دولتی و خصوصی طراحی شدند.

در گام بعدی (فصل ششم)، ماتریس نتایج طراحی گردیده است و در نهایت در فصل هفتم نتایج اجرای هر یک از طرح های پیشنهادی پایش شدند.

امید بر این است که طرح حاضر گامی اثر بخش در جهت بهبود وضعیت زنان و خانواده در استان خراسان شمالی باشد.

فصل اول
توصیف وضع موجود زنان و خانواده
در استان خراسان شمالی

آغاز

در این فصل به توصیف وضع موجود زنان و خانواده در استان خراسان شمالی پرداخته شده و در این مسیر از نتایج سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵ و نیز خروجی آمار دستگاه‌های اجرایی استان خراسان شمالی استفاده شده است. تجزیه و تحلیل توصیفی با استفاده از جداول و نمودارها صورت گرفته و جهت اجتناب از اطاله کلام، تنها به ارائه داده‌ها منطبق با اهداف بسنده شده و گزارش‌های تفصیلی به بخش ضمیمه گزارش موکول شده‌اند.

۱-۱- ویژگی‌های عمومی و جمعیتی زنان استان خراسان شمالی

۱-۱-۱- خلاصه وضعیت ویژگی‌های عمومی و جمعیتی زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۱- توزیع جنسیتی، سنی و بعد خانوار جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

خراسان شمالی		کل کشور		ویژگی‌های جمعیتی
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
۴۹/۸	-	۴۹/۳	-	نسبت جنسیتی
-	۱۰۱	-	۱۰۳	نسبت جنسی جمعیت (تعداد مردان به ازای هر ۱۰۰ زن)
-	۳/۴	-	۳/۳	متوسط بعد خانوار در سال ۱۳۹۵
-	-۰/۲	-	-۰/۲	نرخ رشد متوسط بعد خانوار از ۱۳۹۰ به ۱۳۹۵
۲۶/۸	۲۷/۳	۲۳/۷	۲۴/۰	درصد جمعیت ۰-۱۴ سال
۲۵/۹	۲۶/۲	۲۵/۱	۲۵/۱	درصد جمعیت ۱۵ تا ۲۹ سال (جمعیت جوان)
۴۱/۷	۴۱/۰	۴۵/۰	۴۴/۸	درصد جمعیت ۳۰ تا ۶۴ سال (میانسال)
۵/۶	۵/۵	۶/۲	۶/۱	درصد جمعیت بالای ۶۵ سال (کهنسکال)

جدول ۱-۲- توزیع جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر حسب محل سکونت بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

خراسان شمالی		کل کشور		ویژگی‌های سکونت
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
-	۵۶/۱	-	۷۴/۰	میزان شهرنشینی
-	۴/۶	-	۲/۶	نرخ رشد شهرنشینی از ۱۳۹۰ به ۱۳۹۵
-	۴۳/۷	-	۲۵/۹	نسبت جمعیت روستایی به کل جمعیت
-	۰/۱	-	۰/۱	نسبت جمعیت غیرساکن به کل جمعیت
۴۹/۷	-	۴۹/۵	-	درصد جمعیت شهری به تفکیک جنسیت
۴۹/۸	-	۴۸/۷	-	درصد جمعیت روستایی به تفکیک جنسیت
۴۹/۷	-	۴۵/۷	-	درصد جمعیت غیرساکن به تفکیک جنسیت

جدول ۱-۳- توزیع جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر حسب تعداد و وضعیت سرپرستی خانوار بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

ویژگی های عمومی		کل کشور	خراسان شمالی
درصد خانوارهای زن سرپرست کل		۱۲/۷	۱۳/۱
درصد خانوارهای زن سرپرست شهری		۱۲/۷	۱۲/۷
درصد خانوارهای زن سرپرست روستایی		۱۲/۵	۱۳/۷
درصد خانوارهای دارای سرپرست زن با سن کمتر از ۱۵ سال		۰/۰۱	۰/۰۱
درصد خانوارهای دارای سرپرست زن با سن ۱۵ تا ۲۹ سال		۰/۶	۰/۷
درصد خانوارهای دارای سرپرست زن با سن ۳۰ تا ۶۴ سال		۷/۴	۷/۶
درصد خانوارهای دارای سرپرست زن با سن بالای ۶۵ سال		۴/۷	۴/۸

جدول ۱-۴- توزیع جمعیت در کشور و استان خراسان شمالی بر حسب محل سکونت خانوار بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

نوع خانوار	کل کشور		خراسان شمالی	
	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	زنان
ساکن معمولی	۹۸/۵	۹۹/۱	۹۷/۹	۹۸/۳
ساکن گروهی	۰/۲	۰/۱	۰/۲	۰/۱
ساکن موسسه ای	۱/۲	۰/۷	۱/۸	۱/۵
غیرساکن	۰/۱	۰/۱	۰/۱	۰/۱

۱-۱-۲- مسائل حوزه جمعیتی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جداول ۱-۱ تا ۱-۴ نشان می دهد که نسبت جمعیت زنان زیر ۱۴ سال استان خراسان شمالی بالاتر از سطح کشوری است (۲۶/۸ در برابر ۲۳/۷)؛ نسبت جمعیت روستایی در استان بیشتر از سطح کشوری است (۴۳/۷ در برابر ۲۵/۹)؛ نرخ رشد شهرنشینی در استان خراسان شمالی بیشتر از سطح کشوری است (۴/۶ در ۲/۶)؛ درصد خانوارهای زن سرپرست روستایی در سطح استان بالاتر از کشور است (۱۳/۷ در برابر ۱۲/۵)؛ ۴/۸ درصد خانوارهای استان دارای سرپرست زن با سن بالای ۶۵ سال هستند و در نهایت ۱/۵ درصد زنان ساکن موسسات هستند. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه جمعیتی زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

- ✓ بالا بودن میزان جمعیت زنان زیر ۱۴ سال نسبت به آمار کشوری
- ✓ افزایش نرخ رشد شهرنشینی در استان در مقایسه با آمار کشور
- ✓ بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار روستایی در مقایسه با آمار کشور
- ✓ بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار بالای ۶۵ سال در مقایسه با آمار کشور
- ✓ نسبت بالای نرخ زنان ساکن موسسات در مقایسه با آمار کشور

۲-۱- ویژگی های اقتصادی زنان استان خراسان شمالی

۱-۲-۱- خلاصه وضعیت ویژگی های اقتصادی زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۵- خلاصه وضعیت شاخص های اقتصادی کشور و استان خراسان شمالی
بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

خراسان شمالی		کل کشور		شاخص های اقتصادی
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
۱۴/۳	۴۰/۵	۱۳/۲	۳۹/۰	نرخ مشارکت اقتصادی کل در جمعیت فعال
۱۳/۹	۳۸/۷	۱۳/۸	۳۸/۴	نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت فعال در مناطق شهری
۱۵	۴۲/۹	۱۱/۵	۴۰/۸	نرخ مشارکت اقتصادی جمعیت فعال در مناطق روستایی
۱۳/۴	۳۷/۱	۱۴/۰	۳۵/۸	نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال جمعیت فعال
۱۲/۵	۳۲/۴	۱۴/۵	۳۴/۴	نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال جمعیت فعال شهری
۱۴/۶	۴۳/۲	۱۲/۵	۳۹/۷	نرخ مشارکت اقتصادی جوانان ۱۵ تا ۲۹ سال جمعیت فعال روستایی
۸۱/۴	۸۷/۹	۷۷/۴	۸۷/۴	نرخ اشتغال جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیشتر
۷۹/۰	۸۷/۵	۷۶/۳	۸۶/۸	نرخ اشتغال جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیشتر شهری
۸۴/۳	۸۸/۴	۸۱/۱	۸۹/۲	نرخ اشتغال جمعیت فعال ۱۰ ساله و بیشتر روستایی
۵۹/۶	۷۳/۶	۵۷/۷	۷۲/۱	نرخ اشتغال جوانان فعال ۱۵ تا ۲۹ ساله کل
۵۵/۱	۷۲/۱	۵۵/۸	۷۰/۰	نرخ اشتغال جوانان فعال ۱۵ تا ۲۹ ساله شهری
۶۴/۹	۷۵/۱	۶۴/۲	۷۶/۱	نرخ اشتغال جوانان فعال ۱۵ تا ۲۹ ساله روستایی
۱۸/۶	۱۲/۱	۲۲/۶	۱۲/۶	نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر کل
۲۱/۰	۱۲/۵	۲۳/۷	۱۳/۲	نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر شهری
۱۵/۷	۱۱/۶	۱۸/۸	۱۰/۸	نرخ بیکاری جمعیت ۱۰ ساله و بیشتر روستایی
۴۰/۴	۲۶/۴	۴۲/۲	۲۷/۹	نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله کل
۴۴/۹	۲۷/۹	۴۴/۲	۲۹/۶	نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله شهری
۳۵/۱	۲۴/۹	۳۵/۸	۲۳/۹	نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله روستایی
۶/۳	۶/۵	۳/۵	۴/۵	نرخ بیکاری افراد بی سواد به کل جمعیت بیکار
۱۱/۳	۱۴/۶	۶/۰	۹/۱	نرخ بیکاری افراد دارای تحصیلات ابتدایی به کل جمعیت بیکار
۷/۳	۱۸/۲	۵/۹	۱۴/۲	نرخ بیکاری افراد دارای تحصیلات سیکل به کل جمعیت بیکار
۳/۲	۸/۲	۳/۷	۹/۱	نرخ بیکاری افراد دارای تحصیلات دبیرستانی به کل جمعیت بیکار
۱۷/۸	۲۰/۸	۲۲/۱	۲۶/۶	نرخ بیکاری افراد دارای تحصیلات دیپلم به کل جمعیت بیکار
۵۴/۱	۳۱/۸	۵۸/۷	۳۶/۴	نرخ بیکاری افراد دارای تحصیلات عالی به کل جمعیت بیکار
۶۰/۰	-	۶۲/۲	-	نرخ زنان خانه دار به کل جمعیت زنان غیرفعال
۵۰/۹	-	۴۹/۶	-	نرخ زنان خانه دار جوان (۱۵ تا ۲۹ سال) به کل جمعیت زنان غیرفعال

۱-۲-۲- مسائل حوزه اقتصادی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جدول ۱-۵ نشان می دهد که نسبت زنان خانه دار به زنان غیرفعال در سطح استان خراسان شمالی بیشتر از سطح کشوری است (۵۹/۹ در برابر ۵۱/۱). نرخ بیکاری زنان بی سواد (۶/۳) در برابر (۳/۵)، زنان دارای تحصیلات ابتدایی (۱۱/۳) در برابر (۶/۰) و زنان دارای تحصیلات سیکل (۷/۳) در برابر (۵/۹) در سطح استان خراسان شمالی بیشتر از سطح کشوری است. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه ویژگی های اقتصادی زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

✓ نسبت بالای زنان خانه دار

✓ نسبت بالای زنان بیکار بی سواد و یا تحصیلات کمتر از دیپلم

۱-۳- وضعیت ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی

۱-۳-۱- خلاصه وضعیت ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۶- خلاصه وضعیت ازدواج و طلاق کشور و استان خراسان شمالی

بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

خراسان شمالی		کل کشور		شاخص های ازدواج و طلاق
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
-	۱۳/۹	-	۱۰/۶	میزان ازدواج ثبت شده در جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر به ازای ۱۰۰۰ نفر در کل
-	۱۸/۸	-	۱۲/۴	میزان ازدواج ثبت شده در جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر به ازای ۱۰۰۰ نفر مناطق شهری
-	۷/۵	-	۵/۳	میزان ازدواج ثبت شده در جمعیت ۱۰ ساله و بالاتر به ازای ۱۰۰۰ نفر مناطق روستایی
۹۶/۵	-	۹۴/۳	-	عمومیت ازدواج
-	-۵/۷	-	-۴/۲	رشد ازدواج از سال ۹۰ به ۹۵ در کل جمعیت
-	۲/۳	-	-۰/۵	رشد ازدواج از سال ۹۰ به ۹۵ در مناطق شهری
-	-۱۸/۷	-	-۱۸/۳	رشد ازدواج از سال ۹۰ به ۹۵ در مناطق روستایی
۲۱/۹	-	۲۳/۲	-	میانگین سن ازدواج
-	۴/۳	-	۴/۳	نرخ طلاق در کل جمعیت
-	۶/۳	-	۵/۳	نرخ طلاق در جمعیت شهری
-	۱/۷	-	۱/۱	نرخ طلاق در جمعیت روستایی
-	۵/۱	-	۴/۹	رشد سالانه طلاق در کل
-	۹/۳	-	۶/۹	رشد سالانه طلاق در مناطق شهری
-	-۷/۳	-	-۱۰/۸	رشد سالانه طلاق در مناطق روستایی
-	۲۰/۱	-	۲۵/۷	نسبت طلاق به هر ۱۰۰ ازدواج در کل
-	۲۱/۸	-	۲۷/۴	نسبت طلاق به هر ۱۰۰ ازدواج در مناطق شهری
-	۱۴/۵	-	۱۳/۸	نسبت طلاق به هر ۱۰۰ ازدواج در مناطق روستایی
-	۴۲/۶	-	۳۷/۴	نسبت افراد مطلقه با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال
۲۴/۸۵	۲۹/۰۵	۲۶/۱۶	۳۰/۳۴	نسبت افراد ۱۰ ساله و بالاتر هرگز ازدواج نکرده به کل جمعیت
۶۵/۷۸	۶۵/۳۴	۶۴/۳۴	۶۳/۸۳	نسبت افراد ۱۰ ساله و بالاتر متأهل به کل جمعیت
۷/۵۹	۴/۳۱	۷/۳۰	۴/۱۱	نسبت افراد ۱۰ ساله و بالاتر بدون همسر به واسطه فوت همسر به کل جمعیت

۱-۳-۲- مسائل حوزه ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جدول ۱-۶ نشان می دهد که رشد منفی ازدواج در مناطق روستایی استان نسبت به کشور بیشتر است (۱۸/۷- در برابر ۱۸/۳-); نرخ طلاق در جمعیت شهری (۶/۳ در برابر ۵/۳)، نرخ طلاق در جمعیت روستایی (۱/۷ در برابر ۱/۱) و رشد سالانه طلاق در مناطق شهری (۹/۳ در برابر ۶/۹) استان بیشتر از سطح کشوری است. نسبت طلاق به هر ۱۰۰ ازدواج نیز در مناطق روستایی استان بیشتر است (۱۴/۵ در برابر ۱۳/۸). نسبت افراد مطلقه با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال نیز در سطح استان از سطح کشوری بالاتر است (۴۲/۶ در برابر ۳۷/۴). ۷/۵۹ درصد افراد بالای ده سال ازدواج کرده به واسطه فوت همسر به تنهایی زندگی می کنند. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه وضعیت ازدواج و طلاق زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

- ✓ رشد منفی ازدواج در مناطق روستایی
- ✓ نرخ بالا و رشد طلاق در مناطق شهری و روستایی
- ✓ نسبت بالای افراد مطلقه با سابقه زندگی زناشویی کمتر از ۴ سال
- ✓ نسبت بالای افراد بدون همسر یکبار ازدواج کرده به واسطه فوت همسر

۴-۱- وضعیت سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی

۴-۱-۱- خلاصه وضعیت سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۷- خلاصه وضعیت سواد و تحصیلات کشور و استان خراسان شمالی

بر اساس سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵

خراسان شمالی		کل کشور		شاخص های سواد و تحصیلات
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
۷۸/۷	۸۳/۳	۸۴/۲	۸۷/۶	نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر
۸۶/۴	۸۹/۶	۸۸/۰	۹۰/۸	نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر مناطق شهری
۶۸/۷	۷۵/۱	۷۲/۸	۷۸/۵	نرخ باسوادی در جمعیت ۶ ساله و بیشتر مناطق روستایی
۲۸/۶	-	۲۶/۴	-	نرخ تحصیلات ابتدایی در زنان شهری
۵۴/۸	-	۴۷/۶	-	نرخ تحصیلات ابتدایی در زنان روستایی
۱۵/۰	-	۱۵/۴	-	نرخ تحصیلات سیکل در زنان شهری
۲۰/۴	-	۲۰/۶	-	نرخ تحصیلات سیکل در زنان روستایی
۸/۱	-	۷/۸	-	نرخ تحصیلات دبیرستانی در زنان شهری
۶/۷	-	۸/۱	-	نرخ تحصیلات دبیرستانی در زنان روستایی
۲۱/۰	-	۲۴/۵	-	نرخ تحصیلات دیپلم و پیش دانشگاهی در زنان شهری
۱۱/۱	-	۱۵/۰	-	نرخ تحصیلات دیپلم و پیش دانشگاهی در زنان روستایی
۲۷/۱	-	۲۵/۵	-	نرخ تحصیلات عالی در زنان شهری
۶/۶	-	۸/۳	-	نرخ تحصیلات عالی در زنان روستایی
۸۸/۳	-	۸۷/۳	-	درصد پوشش تحصیلی ابتدایی یا سوادآموزی برای زنان در مناطق شهری
۹۲/۵	-	۹۳/۰	-	درصد پوشش تحصیلی متوسطه اول یا سوادآموزی برای زنان در مناطق شهری
۹۸/۴	-	۱۰۰	-	درصد پوشش تحصیلی دیپلم و پیش دانشگاهی برای زنان در مناطق شهری
۸۷/۶	-	۸۷/۴	-	درصد پوشش تحصیلی ابتدایی یا سوادآموزی برای زنان در مناطق روستایی
۷۵/۹	-	۸۰/۰	-	درصد پوشش تحصیلی متوسطه اول یا سوادآموزی برای زنان در مناطق روستایی
۴۳/۳	-	۶۱/۱	-	درصد پوشش تحصیلی دیپلم و پیش دانشگاهی برای زنان در مناطق روستایی
۷۷/۵	-	۷۰/۶	-	درصد زنان شهری مشغول به تحصیل در دانشگاه در هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت باسواد بالای ۶ سال
۲۵/۷	-	۲۶/۲	-	درصد زنان روستایی مشغول به تحصیل در دانشگاه در هر ۱۰۰۰ نفر جمعیت باسواد بالای ۶ سال

۱-۴-۲- مسائل حوزه سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جدول ۱-۷ نشان می دهد که نرخ باسوادی در جمعیت شهری (۸۶/۴ در برابر ۸۸/۰) و روستایی (۶۸/۷ در برابر ۷۲/۸)، نرخ تحصیلات دبیرستانی در زنان و روستایی (۶/۷ در برابر ۸/۱)، میزان تحصیلات دیپلم و پیش دانشگاهی در زنان شهری (۲۱/۰ در برابر ۲۴/۵) و روستایی (۱۱/۱ در برابر ۱۵/۰)، نرخ تحصیلات عالی در زنان روستایی (۶/۶ در برابر ۸/۳)، درصد پوشش تحصیلی متوسطه اول و دیپلم پیش دانشگاهی در مناطق شهری و روستایی و در نهایت درصد زنان روستایی شاغل به تحصیلات دانشگاهی (۲۵/۷ در برابر ۲۶/۲) با سطح کشوری متفاوت است. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه سواد و تحصیلات زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

- ✓ نرخ باسوادی در مناطق شهری و روستایی
- ✓ درصد پوشش تحصیلی آموزش متوسطه در مناطق شهری و روستایی
- ✓ درصد تحصیلات عالی در زنان روستایی
- ✓ درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی در زنان روستایی

۵-۱- وضعیت بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی
 ۱-۵-۱- خلاصه وضعیت بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی

جدول ۸-۱- خلاصه وضعیت بهداشت و سلامت کشور و استان خراسان شمالی

خراسان شمالی		کل کشور		شاخص های بهداشت و سلامت
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
-	۰/۹	-	۱/۱	موسسات درمانی /بیمارستان فعال به ازای هر صد هزار نفر
-	۱/۲	-	۱/۹	سرانه تخت ثابت بیمارستانی به ازای هر هزار نفر
-	۱۰۰	-	۸۳/۲	خانه های بهداشت روستایی فعال به ازای هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۴
-	۵/۸	-	۴/۲	مراکز بهداشتی و درمانی شهری در سال ۱۳۹۴ به ازای هر صد هزار نفر
-	۱۴/۳	-	۱۰/۶	مراکز بهداشتی و درمانی شهری در سال ۱۳۹۴ به ازای هر صد هزار نفر
-	۵۵/۰	-	۵۳/۸	میزان حضور پزشکان در سال ۱۳۹۴ به ازای هر صد هزار نفر
۲۳/۹	-	۳۱/۹	-	آگاهی در مورد پیشگیری از ایدز زنان ۱۵ تا ۵۴ سال
۱۳/۸	-	۵/۲	-	شاخص زایمان در سن پایین
۹۷/۲	-	۹۶/۹	-	پوشش مراقبت های دوران بارداری در سال ۱۳۸۹
۳۰/۹	-	۴۵/۶	-	درصد زایمان سزارین در سال ۱۳۸۹
۹۸/۶	-	۹۵/۳	-	زایمان در مراکز بهداشتی در سال ۱۳۸۹
۲۹/۳	-	۲۰/۰	-	شیوع بیماری های مزمن در سال ۱۳۸۹

۱-۵-۲- مسائل حوزه بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور
 مقایسه یافته های جدول ۱-۸ نشان می دهد که نسبت وجود موسسات درمانی/بیمارستان (۰/۹ در برابر ۱/۱) و نیز تعداد تخت ثابت (۱۱۹/۳ در برابر ۱۸۷/۹) در استان خراسان شمالی کمتر از سطح کشوری است. میزان آگاهی زنان ۱۵ تا ۵۴ سال در مورد پیشگیری از ایدز (۲۳/۹ در برابر ۳۱/۹) کمتر از سطح کشوری است. شاخص زایمان در سن پایین نیز بیشتر از سطح کشوری است (۱۳/۸ در برابر ۵/۲). در نهایت شیوع بیماری های مزمن در زنان خراسان شمالی بیشتر از سطح کشوری است (۲۹/۳ در برابر ۲۰/۰). بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه بهداشت و سلامت زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

- ✓ کمبود موسسات درمانی و بیمارستانی و تعداد تخت ثابت
- ✓ پایین بودن میزان آگاهی زنان در مورد پیشگیری از ایدز
- ✓ نسبت بالای زایمان در سنین پایین
- ✓ شیوع بالای بیماری های مزمن

۱-۶- وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی

۱-۶-۱- خلاصه وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۹- خلاصه وضعیت رفاه و تأمین اجتماعی کشور و استان خراسان شمالی

خراسان شمالی		کل کشور		شاخص های رفاه و تأمین اجتماعی
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
-	۳/۹	-	۴/۳	نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۵
۰/۷	۰/۷	۱/۹	۱/۴	درصد زنان مقرری بگیر بیمه بیکاری سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۵

۱-۶-۲- مسائل حوزه رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور مقایسه یافته های جدول ۱-۹ نشان می دهد که نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی تأمین اجتماعی در استان کمتر از سطح کشوری است (۳/۹ در برابر ۴/۳). درصد زنان مقرری بگیر بیمه بیکاری نیز در استان کمتر از سطح کشوری است (۰/۷ در برابر ۱/۹). بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه رفاه و تأمین اجتماعی زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

✓ زنان بیمه شده اصلی

✓ امنیت شغلی زنان

۱-۷- وضعیت ورزش زنان استان خراسان شمالی

۱-۷-۱- خلاصه وضعیت ورزش زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۱۰- خلاصه وضعیت ورزش زنان استان خراسان شمالی بر اساس سالنامه آماری استان در سال ۱۳۹۵

خراسان شمالی		شاخص های ورزش
زنان		
۲/۰	نسبت مرد به زن ورزشکاران بزرگسال سازمان یافته	
۱/۹	نسبت مرد به زن ورزشکاران نونهال در رشته های سازمان یافته	
۳/۴	نسبت مرد به زن ورزشکاران نوجوان در رشته های سازمان یافته	
۳/۳	نسبت مرد به زن ورزشکاران جوان در رشته های سازمان یافته	
۶۹/۱	نسبت اشتغال زنان به رشته های ورزشی موجود	

۱-۷-۲- مسائل حوزه ورزش زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور از آنجا که آمار موثق و منتشر شده در خصوص وضعیت ورزش در سطح کشور در دسترس محققان نبود، صرفاً به مقایسه جنسیتی در سطح استان پرداخته شد. نسبت زنان ورزشکار بزرگسال، جوان، نوجوان و نونهال کمتر از مردان بود. زنان تنها در ۶۹/۱ درصد رشته ها به ورزش اشتغال داشتند. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه ورزش زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

✓ نسبت اشتغال به ورزش زنان نونهال

۸-۱- وضعیت آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی

۸-۱-۱- خلاصه وضعیت آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۱۱- خلاصه وضعیت آسیب های اجتماعی زنان کشور و استان خراسان شمالی بر اساس آمار منتشر شده نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران

خراسان شمالی		کل کشور		شاخص های آسیب های اجتماعی
زنان	کل جمعیت	زنان	کل جمعیت	
۳/۹	۲۷/۷	۱/۸	۲۶/۵	میزان معتادین دستگیر شده در هر ده هزار نفر
۱/۱	۱۱/۲	۱/۰	۱۲	نرخ رشد میزان معتادین دستگیر شده در هر ده هزار نفر از سال ۹۰ به ۹۵
۵/۳	-	۶/۳	-	درصد استعمال دخانیات توسط زنان در سال ۱۳۸۹
۴/۲	۶/۰	۳/۶	۵/۷	میزان اقدام به خودکشی در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵
۱۲/۱	۲۱۰/۲	۳۷/۹	۴۰۰/۸	میزان دستگیرشدگان سرقت عادی در هر صد هزار نفر جمعیت در سال ۱۳۹۵
۱۱/۴	-	۴/۷	-	میزان فرار دختران و زنان از منزل در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵
۰/۹	۱/۹	۰/۳	۲/۸	میزان دستگیرشدگان قتل های عمد و غیرعمد در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵
۰/۵	۰/۹	۰/۹	۲/۰	میزان مقتولین قتل های عمد در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵
۳/۷	۳۲/۹	۰/۷	۱۳/۲	میزان تلفات نزع های دسته جمعی مسلحانه و غیرمسلحانه در هر صد هزار نفر
۳/۰	۱۱/۷	۰/۶	۴/۸	میزان تلفات نزع دسته جمعی در هر صد هزار نفر

۸-۱-۲- مسائل حوزه آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جدول ۱-۱۱ نشان می دهد که میزان معتادین دستگیر شده (۳/۹ در برابر ۱/۸)، میزان اقدام به خودکشی (۴/۲ در برابر ۳/۶)، میزان فرار زنان و دختران از منزل (۱۱/۴ در برابر ۴/۷)، میزان دستگیرشدگان قتل عمد و غیرعمد (۰/۹ در برابر ۰/۳)، میزان دستگیرشدگان نزع های دسته جمعی (۳/۷ در برابر ۰/۷) و میزان تلفات نزع های دسته جمعی (۳/۰ در برابر ۰/۶) در خراسان شمالی بیشتر از سطح کشور است. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

- ✓ وضعیت اعتیاد زنان
- ✓ میزان اقدام به خودکشی
- ✓ میزان فرار از منزل
- ✓ دستگیرشدگان قتل های عمد و غیرعمد و نیز نزع های دسته جمعی
- ✓ میزان بالای تلفات نزع دسته جمعی

۹-۱- وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان خراسان شمالی

۹-۱-۱- خلاصه وضعیت مشارکت سیاسی زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۱۲- خلاصه وضعیت مشارکت سیاسی زنان کشور و استان خراسان شمالی

خراسان شمالی	کل کشور	شاخص های مشارکت سیاسی
۰	۶/۰	میزان حضور زنان در مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۴
۰	۲/۰	نرخ رشد میزان حضور زنان در مجلس شورای اسلامی از ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۴
۲/۸	۳/۴	میزان حضور زنان در شوراهای اسلامی شهر و روستا در سال ۱۳۹۲
۱/۹	۲/۰	نرخ رشد حضور زنان در شوراهای اسلامی شهر و روستا از سال ۱۳۸۵ به ۱۳۹۲
۴/۶	۳/۲	درصد دهیاران زن در سال ۱۳۹۲

۹-۱-۲- مسائل حوزه مشارکت سیاسی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جدول ۱-۱۲ نشان می دهد که میزان حضور زنان در مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۴ و نرخ رشد میزان حضور آنان از سال ۱۳۸۲ تا ۱۳۸۴ در سطح استان صفر است. میزان حضور زنان در شوراهای اسلامی شهر و روستا نیز کمتر از سطح کشور است (۲/۸ در برابر ۳/۴). بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه آسیب های اجتماعی زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

✓ میزان حضور در مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا

۱-۱-۱- وضعیت مشارکت مدنی زنان استان خراسان شمالی

۱-۱-۱- خلاصه وضعیت مشارکت مدنی زنان استان خراسان شمالی

جدول ۱-۱۳- خلاصه وضعیت مشارکت مدنی زنان کشور و استان خراسان شمالی

خراسان شمالی	کل کشور	شاخص های مشارکت مدنی
۴/۶۴	۳/۳۶	میزان کل سازمان های مردم نهاد(سمن) تأسیس شده توسط زنان در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۶
۱/۵۳	۱/۱۸	نرخ رشد تعداد سازمان های مردم نهاد(سمن) تأسیس شده توسط زنان از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶
۴۷/۵	۴۷/۵	درصد سمن های فرهنگی و اجتماعی زنان در سال ۱۳۹۶
۳۲/۵	۳۰/۶	درصد سمن های صنفی و تخصصی زنان در سال ۱۳۹۶
۲۰/۰	۲۱/۹	درصد سمن های خیریه ای زنان در سال ۱۳۹۶

۱-۱۰-۲- مسائل حوزه مشارکت مدنی زنان استان خراسان شمالی در مقایسه با کشور

مقایسه یافته های جدول ۱-۱۳ نشان می دهد که میزان سازمان های مردم نهاد(سمن) تأسیس شده توسط زنان در حوزه فعالیت های خیریه ای کمتر از سایر حوزه هاست. بر این اساس مسائل قابل بررسی در حوزه مشارکت مدنی زنان استان خراسان شمالی بدین شرح هستند:

✓ میزان سازمان های مردم نهاد خیریه ای

فصل دوم

پتانسیل ها و محدودیت های شهرستان های استان خراسان شمالی

۱-۲- شهرستان اسفراین

موانع و محدودیت ها	فرصت ها و پتانسیل ها
<ul style="list-style-type: none"> ✓ رشد مهاجرت از روستا به شهر و وضعیت نامناسب آسیب های اجتماعی ✓ نرخ بالای بیکاری و پایین بودن میزان درآمد خانوار و فقر و محرومیت به ویژه در مناطق روستایی علی رغم پتانسیل موجود جهت کشاورزی و باغداری ✓ اعتیاد مردان سرپرست خانوار به مواد سنتی و صنعتی ✓ روند رو به رشد میزان اعتیاد زنان در مناطق حاشیه نشین ✓ پایین بودن شاخص بهداشتی و درمانی ✓ ضعف در حفاظت از میراث فرهنگی، منابع طبیعی، مناطق تحت مدیریت محیط زیست، صنایع دستی و هنر های سنتی با توجه به تعداد و پراکندگی آثار تاریخی ✓ افزایش تعداد زنان بدسرپرست در روستا ها ✓ ناکافی بودن مراکز آموزشی و فرهنگی ✓ ضعف امکانات اجتماعی و فرهنگی، تفریحی و ورزشی مناسب برای زنان ✓ وجود سکونت گاه های غیر رسمی و بافت فرسوده شهری و روند رو به رشد حاشیه نشینی که موجب ایجاد آسیب های اجتماعی برای زنان شده است ✓ همسرآزاری ✓ فقدان آب شرب بهداشتی و مناسب با وجود منابع آب کافی و سالم از سد بیدواز ✓ آسیب پذیری شهرها و روستاها از سوانح طبیعی اعم از سیل و زلزله، لغزش، ریزش و ... ✓ راندمان پایین تولید محصولات کشاورزی در واحد سطح به دلیل شیوه های سنتی بخش کشاورزی سنتی بودن کشاورزی و پایین بودن نرخ بهره وری در آن علی رغم وجود باغ ها و مراتع مناسب 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ وجود تجهیزات، امکانات و فضای آموزشی مناسب با توجه به وجود امکانات ایجاد دانشکده فنی در محل مرکز آموزش شرکت مجتمع اسفراین ✓ ارتباط فعال صنایع و صنوف در جهت آموزش شاغلین به بخش آموزش فنی و حرفه ای ✓ برخوردارری از جاذبه های گردشگری و تفرجگاهی طبیعی در پارک ملی سالوک و ساریگل ، مناطق نمونه گردشگری بیدواز و میلانلو و روستای نمونه هدف گردشگری ✓ وجود بارگاه امام زاده کوران بعنوان مکان زیارتی و توریستی ✓ بالا بودن نرخ ازدواج و پایین بودن نرخ طلاق نسبت به آمار استان ✓ وجود کتابخانه های عمومی و مراکز و مجتمع های فرهنگی و هنری وابسته به فرهنگ و ارشاد اسلامی با توجه به بسترهای مناسب ترویج موسیقی محلی و ... ✓ وجود فضاهای اجتماعی و اقتصادی مناسب جهت جذب سرمایه های خصوصی و توسعه فعالیت های اقتصادی، بازرگانی ✓ بهره مندی از صنایع دستی بویژه حوله بافی، چادرشب بافی و گلیم بافی ✓ برخوردارری از فضای ورزشی روباز جهت فعالیت های ورزشی به ویژه کشتی با چوخه ✓ استقرار در محور ارتباطی استان با تهران و مرکز جنوب کشور و وضعیت مناسب پوشش شبکه های ارتباطی و امکان ارتباط با تمام شهرستان های مجاور ✓ نزدیکی به راه آهن مشهد - تهران و امکان استفاده از حمل و نقل ریلی ✓ برخوردارری از روستاهای بزرگ و پرجمعیت با تراکنش مناسب جغرافیایی و وضعیت مناسب کشاورزی در سطح شهرستان و یکی از بالاترین جمعیت های روستایی استان با سهم بالای ۵۰ درصد

۲-۱- شهرستان اسفراین

- ✓ عدم تمایل سرمایه گذاران بخش خصوص به دلیل کمبود امکانات و زیرساخت های اقتصادی و عدم شکل گیری صنایع پایین دست واحد های صنعتی بزرگ
- ✓ بیمه نبودن زنان روستایی و عشایر علی رغم تولیدکننده بودن

- ✓ برخورداری از شهرک و نواحی صنعتی با پراکندگی مناسب
- ✓ وجود سد بزرگ بیدواز بمنظور توسعه بخش کشاورزی و صنعت
- ✓ وجود صنایع بزرگی مانند شرکت های لوله گستر و مجتمع صنعتی اسفراین با امکان گسترش صنایع پایین دست
- ✓ وجود اراضی مستعد و حاصلخیز زراعی و باغی با پوشش و توزیع مناسب سطح شهرستان و وجود بسترهای مناسب آب و خاک جهت تولید محصولات گلخانه ای
- ✓ وجود منابع غنی گونه های داروئی
- ✓ وجود تجربه و دانش بومی تولید محصولات کشاورزی به ویژه در محصولات دارای مزیت نسبی استان از جمله زردآلو، هلو، گردو و عسل
- ✓ قابلیت کشت و بهره برداری از گیاهان گلخانه ای مخصوصا آلو
- ✓ برخورداری از توانایی های ممتاز در تولیدات دام و فرآورده های دامی و پرورش طیور و تولید عسل طبیعی و آبزیان

۲-۲- شهرستان بجنورد

موانع و محدودیت ها	فرصت ها و پتانسیل ها
<ul style="list-style-type: none"> ✓ وجود آسیب ها و ناهنجاری های اجتماعی مانند فقر ، تکدی گری ، اعتیاد ، سرقت و بیکاری و طلاق و بالا بودن نسبت افراد نیازمند به پوشش دستگاه های حمایتی ✓ ضعف زیر ساخت های فرهنگی ، هنری با توجه به ظرفیت های بالای موجود در استان ✓ معضل مهاجرت روستا به شهر و گسترش حاشیه نشینی و سکونتگاه های غیر رسمی و افزایش ناهنجاری های اجتماعی و فرهنگی مرتبط با آن ✓ شناخت ناکافی مردم از فرآیند های اجتماعی ، سیاسی ، حقوق شهروندی ، قضایی و ✓ کمبود مراکز درمانی تخصصی ، فوق تخصصی و کادر فنی ماهر و مجرب و متخصص از یکسو و فرسوده بودن مراکز درمانی و بهداشتی و تجهیزات پزشکی فعلی از سوی دیگر بخصوص در روستا ها ✓ ضعف زیر ساخت های لازم جهت توسعه صنعت گردشگری و اماکن اقامتی علی رغم واقع شدن در مسیر جاده اصلی مشهد تهران ✓ ضعف در حفاظت از میراث فرهنگی ، تاریخی ، گردشگری ، طبیعی و صنایع دستی و هنر های سنتی ✓ فرسودگی زیر ساختها و امکانات و تاسیسات آموزشی و پایین بودن سرانه فضای آموزشی و پرورشی ✓ کمبود زیر ساخت ها و امکانات لازم برای تقویت بنیه علمی جوانان نظیر فیزیک سرا ، پارک ها و انجمن های علمی و پایین بودن سرانه کتابخانه های شهری و روستایی ✓ کمبود امکانات و تجهیزات و سرانه ورزشی بخصوص در حوزه بانوان 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ وجود پیشینه تاریخی و فرهنگی غنی، مفاخر علمی و مذهبی، تنوع قومی و وفاق جمعی ✓ برخورداری از اماکن تاریخی متعدد با پیشینه هایی از هزاره دوم قبل از میلاد تا دوران معاصر از جمله تپه ینگ قلعه، آئینه خانه و عمارت مفخم در شهرستان بجنورد ✓ قرار گرفتن در محور زیارتی گردشگری مشهد مقدس به شمال ✓ وجود مراکز آموزشی، پرورشی، دانشگاهی و علمی - پژوهشی و نیروی متخصص و ماهر ✓ برخورداری مراکز آموزش فنی و حرفه ای در شته های متعدد و مرتبط بازار کار ✓ وجود مراکز غیردولتی و سازمان های مردم نهاد در ارائه خدمات اجتماعی و فرهنگی ✓ موقعیت ژئوماتیک شهرستان به عنوان مرکز استان خراسان شمالی و قرار گرفتن در دهلیز امنیتی شمال - شرق کشور ✓ موقعیت شهر بجنورد به عنوان بزرگترین شهر استان ✓ استقرار شهرستان در مسیر راه آهن مشهد - بجنورد - گرگان و جوین - اسفراین - بجنورد و امکان اتصال به مرز (بازارچه های مرزی) ✓ استقرار در مسیر ارتباطی شمال شرق کشور و عبور سالیانه بیش از ۱۰ میلیون نفر مسافر و ترانزیت کالا ✓ برخورداری از تنها فرودگاه بین المللی استان ✓ پوشش کامل مناطق شهری و روستا های بالای بیست خانوار از شبکه برق سراسری ✓ ظرفیت پذیرش نقش های استانی و منطقه ای

۲-۲- شهرستان بجنورد

- ✓ خروج نیروی انسانی ماهر و متخصص از شهرستان به دلیل فراهم نبودن بستر فعالیت این نیروها
- ✓ کمبود سرانه فیزیکی مراکز نگهداری و بازپروری معتادین و متکدیان و سالمندان در جامعه
- ✓ وجود صنوف آلاینده در سطح شهر بجنورد از نظر زیست محیطی، صوتی و مبلمان شهری
- ✓ پراکندگی روستاها در سطح شهرستان و فاصله زیاد برخی روستاها از مراکز شهرستان
- ✓ مشکل کمی و کیفی آب آشامیدنی سالم و بهداشتی شهری و روستایی در سطح شهرستان به ویژه شهر بجنورد
- ✓ وجود گسل های جوان و زلزله خیز، سیل گیر و رانشی بودن زمین و فقدان طرح آمایش سرزمین در شهرستان
- ✓ ضعف زیر ساخت ها، تاسیسات و تجهیزات زیر بنایی شبکه های حمل و نقل به ویژه پایین بودن در صد راه های روستایی آسفالتی
- ✓ وجود سکونتگاه های غیر رسمی متعدد و پراکنده با زیر ساخت های خدماتی در بعد اجتماعی و عمرانی نا مناسب
- ✓ عدم تکمیل و بهره برداری از کنارگذرهای شمالی و جنوبی و معضل ترافیک درون شهری
- ✓ پائین بودن سرانه در آمد خانوار و وضعیت نامناسب معیشتی روستائیان و شهرستان
- ✓ ضعف سرمایه گذاری بخش خصوصی و دولتی در صنایع به ویژه صنایع تبدیلی و بخش کشاورزی علی رغم وجود زنان تحصیل کرده و متخصص در این امر
- ✓ عدم استفاده از تکنولوژی و فناوری نوین در بخش های مختلف صنعتی و

- ✓ بهره مندی از صنایع دستی به ویژه، قالی ابریشم دورو، قالی و پشتی ترکمن، نمد، چاروق دوزی، سفره کردی
- ✓ امکان پرورش اسب اصیل ترکمن و توسعه آن به منظور صادرات
- ✓ برخوردار از ظرفیت و استعداد ممتاز صنایع تبدیلی، کشاورزی، باغی و دامی و صنعتی
- ✓ وجود منابع غنی آبهای سطحی، بند های خاکی، و رودخانه های پر آب فصلی و دائمی
- ✓ امکان برخوردار از ۲۰۷ کیلومتر مرز با قابلیت اقتصادی مناسب و امکان ایجاد بازارچه مرزی در ارتباط با کشور های آسیای میانه در قسمت راز و جرگلان
- ✓ تنوع اقلیمی و وجود دیم زار های مستعد
- ✓ وجود جنگل های سوزنی برگ و پهن برگ و مراتع مستعد در سطح شهرستان و تنوع فون و فلور منطقه و غنی بودن گیاهان دارویی، صنعتی، علوفه ای
- ✓ برخوردار از منابع نفت و گاز در منطقه راز و جرگلان
- ✓ وجود صنایع مادر و کارخانجات بزرگی مانند: پتروشیمی، سیمان و سایر کارخانه های بخش ساختمان و کشاورزی و تولیدی و صنایع دستی
- ✓ وجود معادن غنی سنگ های ساختمانی و معادن کانی های فلزی و غیر فلزی
- ✓ وجود پتانسیل های غنی در زمینه توسعه دامپروری - کشاورزی و باغات
- ✓ وجود پتانسیل های قوی در تولیدات محصولات کشاورزی شامل صیفی جات و تولیدات دام و طیور
- ✓ بر خور داری از خدمات گمرکی و امکان توسعه ظرفیت های تبادل کالا
- ✓ برخوردار از شهرکهای صنعتی با زیر ساخت های مناسب جهت ایجاد صنایع و جذب سرمایه گذار
- ✓ بالا بودن نرخ باسوادی

۲-۲- شهرستان بجنورد

کشاورزی و به روز نبودن کارگاه های صنایع دستی و سنتی متناسب با نیاز روز منطقه ای و جهانی با وجود زنانی که دارای مهارت های ویژه ای در امر تولید صنایع دستی و سنتی هستند

✓ عدم توسعه شهرکهای صنعتی در بخش های تابعه شهرستان و فراهم نبود زیر ساختهای لازم و کافی جهت سرمایه گذاری در بخش صنعت متناسب با اشتغال زنان

✓ عدم استفاده مناسب از ظرفیت های تولیدی صنایع به ویژه در بخش صنایع تبدیلی

✓ استفاده کم از ظرفیت تشکل های مردمی و تعاونی های تولیدی در امر تولید ثروت و اشتغال زایی برای زنان

✓ پایین بودن میزان نقدینگی بخش خصوصی

۲-۳- شهرستان جاجرم

موانع و محدودیت ها

- ✓ عدم تمایل استقرار نیرو های متخصص و مراکز بهداشتی متناسب به نیازمندی های زنان و خانواده
- ✓ مهاجرت مردان سرپرست خانوار به شهر های بزرگ به دلیل عدم وجود فرصت های اشتغال برای مردان و ازدیاد زنان سرپرست خانوار
- ✓ تجرد دختران در سنین بالا با توجه به دارا بودن تحصیلات تکمیلی در این قشر
- ✓ میزان آمار بالای طلاق ، اعتیاد و بیکاری
- ✓ ۲-۵- تعیین مسائل و چالش های اساسی زیر بنایی توسعه شهرستان
- ✓ ضعف دسترسی به راههای مواصلاتی اصلی منطقه ای و ملی
- ✓ آسیب پذیری مراکز جمعیتی شهری و روستایی در مقابل سوانح طبیعی
- ✓ ضعف شدید منابع آبی در شهرستان (نزولات جوی - آبهای سطحی و زیر زمینی) که موجب افزایش بیکاری مردان سرپرست خانوار شده است
- ✓ پیشروی کویر به سمت مناطق جمعیتی
- ✓ عدم استفاده بهینه از منابع آبی

فرصت ها و پتانسیل ها

- ✓ برخورداری از نرخ سواد بالا زنان در سطح تحصیلات تکمیلی
- ✓ وجود دانشگاه های آزاد ، پیام نور و آموزشکده فنی حرفه ای پسران و جامع علمی کاربردی بعنوان مراکز رشد توسعه کمی و کیفی آموزش عالی در سطح استان
- ✓ وجود زیست گاه یوزپلنگ آسیایی در منطقه میاندشت
- ✓ بهره مندی از صنایع دستی به ویژه صنایع سفالگری - کلاه بافی و نمد مالی
- ✓ تنوع فرهنگی و همزیستی اقوام مختلف در سطح شهرستان
- ✓ توانایی زنان در تولید صنایع دستی همچون نمد بافی ، گلیم و جاجیم بافی
- ✓ اتصال به راه آهن سراسری تهران به مشهد (تنها شهرستان استان)
- ✓ استقرار صنایع بزرگ در شهرستان (کارخانه آلومینا به عنوان بزرگترین کارخانه آلومینا در خاور میانه)
- ✓ برخورداری از معادن غنی به ویژه بوکسیت - آهن - خاک رس - آهک و سیمان
- ✓ امکان بهره برداری از انرژی های تجدید پذیر در مناطق کویری جنوب و جنوب شرق شهرستان مانند پنل های خورشیدی
- ✓ برخورداری از زمین های مناسب جهت استقرار صنایع تبدیلی کشاورزی مانند (پسته)
- ✓ منابع غنی و متنوع گونه های گیاهان دارویی مناطق بیابانی و حاشیه بیابانی ، جنگلی و مرتعی

۲-۴- شهرستان راز و جرگلان

موانع و محدودیت ها	فرصت ها و پتانسیل ها
<ul style="list-style-type: none"> ✓ نرخ بالای بیسوادی بخصوص در مناطق روستایی و در میان دختران و زنان ✓ سطح پایین درآمد مردان و زنان سرپرست خانوار ✓ تعارض میان فرهنگ ترکمن و مسائل اجتماعی زنان و خانواده ✓ دور بودن از مرکز استان و امکانات شهری ✓ کمبود مراکز درمانی و بهداشتی، علی رغم نرخ بالای باروری ✓ شیوع مشکلات تغذیه در میان کودکان و زنان ✓ آمار بالای خودکشی در میان زنان و دختران، با توجه به آمار خودکشی در استان ✓ ازدواج دختران در سنین پایین ✓ نرخ بالای ترک تحصیل و ممانعت از تحصیل کودکان، بخصوص دختران ✓ نرخ بالای بیکاری ✓ اعتبار مردان سرپرست خانوار به مواد صنعتی و سنتی ✓ روند رو به رشد اعتیاد در میان دختران و زنان 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ برخورداری از تنوع فرهنگی و قومی (فارس-کرد-ترک) در عین وحدت و یکپارچگی ✓ تعدد روستاهای حاصلخیز و مستعد دامپروری در شهرستان ✓ وجود قوم عشایر و وامپرور ✓ امکان برخورداری از ۲۰۷ کیلومتر مرز با قابلیت اقتصادی مناسب و امکان ایجاد و احداث بازارچه مرزی با کشور های آسیای میانه ✓ وجود امکان پرورش اسب اصیل ترکمن ✓ وجود قابلیت های گردشگری و جذابیت قومیت ترکمن برای گردشگران ✓ تنوع محصولات دامی و کشاورزی ✓ وجود سد غلامان و چندیر ✓ توانایی اجرا و حفظ موسیقی آیینی و سنتی ✓ وجود بافنده های ماهر فرش دو رو، قالی ترکمن، سفره و انواع دست بافت های مرغوب ✓ قابلیت پرورش کرم ابریشم در مناطق روستایی

۲-۵- شهرستان شیروان

موانع و محدودیت ها

- ✓ نرخ بالای بیکاری به ویژه در بین جوانان و زنان تحصیل کرده
- ✓ پایین بودن شاخص های فرهنگی در شهرستان و محروم بودن مناطق روستایی شهرستان
- ✓ افزایش آسیب های اجتماعی بخصوص اعتیاد به مواد صنعتی در بین مردان و زنان
- ✓ بالا بودن سهم افراد نیازمند تحت پوشش نهاد های حمایتی به خصوص زنان سرپرست خانوار
- ✓ محدودیت منابع آب کشاورزی و کاهش سطح سفره های آب زیر زمینی
- ✓ ضعف بستر های مناسب جهت ایجاد و گسترش بخش صنعت به ویژه صنایع تبدیلی
- ✓ بالا بودن میزان هدر رفت آب کشاورزی به دلیل استفاده از شیوه های سنتی آبیاری
- ✓ وجود دام مازاد و چرای بیش از حد ظرفیت مراتع شهرستان

فرصت ها و پتانسیل ها

- ✓ وجود نیروی انسانی جوان ، فرهیخته ، توانمند ، با تجربه و تحصیلات مناسب در امر آموزش و پرورش و آموزش عالی
- ✓ استقرار در محور زیارتی و گردشگری مشهد مقدس با شمال و غرب کشور در جهت ایجاد مشاغل و صنایع دستی برای زنان
- ✓ بالا بودن سطح تحصیلات آموزش عالی زنان در شهرستان
- ✓ برخورداری از جاذبه های گردشگری و تفرجگاهی طبیعی به ویژه منطقه حفاظت شده گلپل و روستا های با قابلیت هدف گردشگری
- ✓ تنوع فرهنگی و قومیتی در شهرستان با همبستگی مناسب اجتماعی
- ✓ وجود فضای اجتماعی و اقتصادی مناسب و مرز مشترک امن جهت جذب سرمایه های خصوصی و توسعه فعالیت های اقتصادی ، بازرگانی با کشورهای آسیای میانه
- ✓ بهره مندی از صنایع دستی به ویژه گلیم بافی
- ✓ وجود نگرش مثبت جامعه به فعالیت های ورزشی و استقبال و گرانش زنان و جوانان شهرستان به ورزشهای همچون کشتی چوخه ، صخره نوردی ، ووشو و ورزش های بومی محلی
- ✓ وجود مراکز بخش خصوصی در ارائه خدمات اجتماعی از جمله نگهداری سالمندان و معلولین
- ✓ استقبال رو به افزایش بخش خصوصی به ویژه زنان نسبت به تشکیل تعاونی ها
- ✓ وجود زنان با استعداد و ورزشکار
- ✓ وجود مراکز بزرگ تولید انرژی در شهرستان از جمله نیروگاه سیکل ترکیبی
- ✓ برخورداری از روستاهای بزرگ و پر جمعیت با پراکندگی مناسب جغرافیایی
- ✓ شبکه نسبتا مناسب راههای ارتباطی جهت ارتباط با شهرستان های همجوار

۲-۵- شهرستان شیروان

- ✓ وجود مراکز بهداشتی در کلیه مراکز دهستان ها
- ✓ برخورداری از صنایع بزرگ همچون کارخانه قند شیروان
- ✓ وجود اراضی مستعد و حاصل خیز برای کشاورزی و تولید محصولات مختلف با پوشش و توزیع مناسب در سطح شهرستان ها
- ✓ توانمندی زنان برای تولید محصولات بومی شهرستان
- ✓ توانمندی زنان روستایی توانمندی زنان روستایی در زمینه کسب و کار های خانگی مانند پرورش قارچ ، قالی بافی ، گلیم بافی ، پرورش شتر مرغ در صورت گذراندن کلاسهای آموزشی لازم و توانمندسازی آنها
- ✓ استفاده از ظرفیت زنان در راه اندازی گلخانه و کشت محصولات گلخانه ای
- ✓ وجود تجربه و دانش بومی کشاورزی در کنار دانش نوین علمی به دلیل وجود مراکز دانشگاهی در شهرستان
- ✓ وجود ذخایر معدنی از جمله سنگ مرمر ، گچ و در شهرستان
- ✓ وجود منابع غنی گونه های گیاهان دارویی و توانایی زنان در زمینه کشت و بسته بندی مناسب آنها

۲-۶- شهرستان فاروج

موانع و محدودیت ها	فرصت ها و پتانسیل ها
<ul style="list-style-type: none"> ✓ کمبود موسسات آموزش عالی، فنی و حرفه ای، علمی-پژوهشی و خاص ✓ کثرت افشار آسیب پذیر تحت پوشش نهاد های حمایتی ✓ بالا بودن نرخ مهاجرت از شهرستان به سایر نقاط غلی رغم وجود فرصت های شغلی ✓ قرار گرفتن در مسیر ترانزیت مواد مخدر و در دسترس بودن مواد مخدر ✓ وجود بافت های فرسوده در نقاط شهری ✓ نبود طرح های مطالعاتی و تحقیقاتی و ناشناخته ماندن بسیاری از پتانسیل ها ✓ بیکاری فصلی و پایین بودن متوسط درآمد خانوار ✓ پایین بودن نرخ بهره وری در بخش کشاورزی و زیربخش های مرتبط ✓ عدم بهره بهره برداری مناسب از آبهای سطحی، روان آبها و منابع تجدید شونده 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ برخورداری از تنوع فرهنگی و قومی در عین یکپارچگی و انسجام اجتماعی ✓ وجود برند معتبر آجیل در شهرستان ✓ تولید بستنی مرغوب در روستا تیتکانلو ✓ بالا بودن نرخ باسوادی ✓ استقرار در محور زیارتی و گردشگری مشهد مقدس به شمال و شمال غرب و بستری مناسب جهت فعالیت زنان در زمینه تولیدات خانگی و سنتی ✓ استقرار در کنار بزرگراه آسیایی و محور مواصلاتی شهرستان مشهد - شمال و بستری مناسب جهت اشتغال مردان سرپرست خانوار و زنان ✓ وجود چراگاه، مراتع، کشتزارها، اراشی حاصلخیز کشاورزی، استعداد گسترش دامپروری و آبزی پروری و برخورداری از طیف گسترده از محصولات باغی، زراعی، دامی و فراورده های وابسته ✓ برخورداری از زمینه های مناسب توسعه صنعتی به ویژه صنایع تبدیلی و تکمیلی بخش کشاورزی و تولید زعفران مرغب ✓ برخورداری از معادن غنی نظیر پوکه معدنی، شن و ماسه، سنگ مالون و سنگ گچ ✓ استقرار در موقعیت مرزی و نزدیک به گمرک باجگیران و پایتخت کشور ترکمنستان ✓ تقویت و گسترش تعاونی های تولید روستایی و شرکت های خدمات فنی-مشاوره ای در سطح شهرستان و مراکز ترویج خدمات جهاد کشاورزی در شهر تیتکانلو

۲-۷- شهرستان گرمه

موانع و محدودیت ها

- ✓ وجود اقشار آسیب پذیر در شهرستان، آمار بالای طلاق و سایر آسیب های اجتماعی در سطح شهرستان
- ✓ عدم زیر ساخت های مناسب آموزشی، فنی و حرفه ای و فرهنگی، نرخ بالای وجود زنان سرپرست خانوار
- ✓ مهاجرت روستائیان به شهر بدیلی بیکاری و فرسودگی مسکن در شهرها و روستاها
- ✓ نرخ بالای بیکاری و کمبود فرصت های شغلی
- ✓ درآمد پایین کشاورزان
- ✓ بنیان های ضعیف اقتصادی بویژه صنعت

فرصت ها و پتانسیل ها

- ✓ برخورداری از تنوع فرهنگی و قومی (فارس-کرد-ترک) در عین وحدت و یکپارچگی
- ✓ وجود پیشینه تاریخی، فرهنگ غنی و مفاخر مذهبی - علمی در شهرستان، همچنین واقع شدن در مسیر باستانی جرجان نیشابور
- ✓ بهره مندی از صنایع دستی به ویژه کلاه کرکی و قالی بافی
- ✓ وجود نگرش مثبت جامعه به فعالیت های ورزشی و استقبال و گرایش جوانان شهرستان به ورزش هایی همچون کشتی چوخه ، کوهنوردی ، پرورش اندام
- ✓ استقبال رو به افزایش بخش خصوصی به ویژه زنان نسبت به تشکیل تعاونی ها
- ✓ برخورداری از روستا های بزرگ و پرجمعیت
- ✓ وجود تعداد زیاد فارغ التحصیلان دانشگاهی
- ✓ استقرار شهرستان در فاصله نزدیک و مناسب با شبکه سراسری راه آهن تهران مشهد
- ✓ وجود شرکت های فعال حمل و نقل کالا ، بار و مسافر تعداد زیاد کامیون ها و تریلر های حمل بار
- ✓ استقرار شهرستان گرمه در مسیر محور های ترانزیتی شمال و شرق کشور
- ✓ قابلیت استفاده از انرژی های پاک و تجدید شونده (باد ، خورشید ،)
- ✓ ظرفیت بالا در تولید دام و فرآورده های دامی
- ✓ وجود ظرفیت ایجاد صنایع تبدیلی محصولات کشاورزی و باغی
- ✓ وجود منابع غنی گونه های گیاهان دارویی جنگلی و مرتعی
- ✓ وجود ذخایر معدنی از جمله سنگ مرمر، مالون و ... در شهرستان
- ✓ امکان گسترش صنایع تبدیلی و بسته بندی محصولات دامی جهت اشتغال برای زنان

۲-۸- شهرستان مانه و سملقان

موانع و محدودیت ها	فرصت ها و پتانسیل ها
<ul style="list-style-type: none"> ✓ نرخ بالای زنان سرپرست خانوار ✓ وجود بیکاری، به ویژه بیکاری فصلی و بیکاری پنهان ✓ وجود آسیب های اجتماعی و فرهنگی در سطح شهرستان ✓ محروم بودن شهرستان به خصوص در مناطق روستایی و عشایری ✓ میزان وقوع بسیار زیاد تصادفات در سطح شهرستان (در مسیر جاده آسیایی در ایام نوروز و تابستان) ✓ محروم بودن روستاها علی رغم جمعیت ۷۵ درصدی روستائیان ✓ خرده مالک بودن اراضی کشاورزی، سنتی بودن کشاورزی و پایین بودن نرخ بهره وری در آن ✓ برداشت بی رویه از منابع آب های زیرزمینی ✓ خروج و عرضه محصولات کشاورزی، صنایع دامی و محصولات پرزدار به استانهای همجوار به علت نبود مراکز عرضه ✓ عدم استفاده از فرصت مناسب استقرار این شهرستان در مسیر اصلی مشهد - شمال - تهران 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ استقرار در محور گردشگری مشهد به شمال و شمال غرب کشور و عبور زائرین امام رضا (ع) ✓ برخورداری از جاذبه های گردشگری و تفرجگاه های طبیعی از جمله روستای هدف درکش و مناطق نمونه گردشگری همچون کشانک و ارتفاعات درکش (پامان داغی)، شیرآباد ✓ برخورداری از جاذبه های گردشگری، تاریخی، فرهنگی و بهره مندی از صنایع دستی به ویژه گلیم بافنده های مطهر زن در تولید مصنوعات پرزدار (قالی، پشتی، تابلو فرش) ✓ استقبال و گرایش جوانان شهرستان به ورزش هایی همچون کشتی با چوخه ✓ راه اندازی مراکز آموزش فنی و حرفه ای در ارتباط با نیازهای بازار کار ✓ وجود تنوع فرهنگی و قومی (فارس، کرد، ترک، ترکمن، خاوری و بلوچ) با برخورداری از وحدت و انسجام ✓ وجود بیش از ۱۲۰ کیلومتر جاده آسیایی در حوزه شهرستان با ظرفیت های مناسب جابجایی کالا و مسافر ✓ استقرار شهرستان در مسیر جاده آسیایی و ترانزیت کالا ✓ وجود سد شیرین دره به عنوان بزرگترین سد استان با ظرفیت حجم مخزن ۹۱ میلیون متر مکعب ✓ برخورداری از کارخانه های صنعتی از جمله کارخانه های آرد و سیلوی ذخیره گندم و رب و ریسندگی و خوارک دام در شهرستان ✓ وجود مجتمع گلخانه ای ۵۰۰ همکتاری شهرستان ✓ وجود مجتمع کشت و صنعت بهکده رضوی ✓ برخورداری از زمینه های مناسب توسعه صنعتی به ویژه در صنایع غذایی و صنایع

۲-۸- شهرستان مانه و سملقان

تبدیلی کشاورزی

- ✓ بر خورداری از توانایی های ممتاز در تولیدات دامی، فرآورده های دامی و پرورش طیور و آبزیان
- ✓ بر خورداری از توانایی های ممتاز زارعی (گندم، جو، پنبه و دانه های روغنی و...) و محصولات باغی (انار، هلو، شلیل و...) در سطح شهرستان
- ✓ بر خورداری از جمعیت ۷۵ درصدی روستایی پ
- ✓ وجود منابع غنی پوشش گیاهی و جانوری و جنگل ها و مراتع مناسب
- ✓ وجود ظرفیت های گسترده اقتصادی در عرصه فعالیت های تعاونی از جمله تعاونی های تولید محصولات کشاورزی و دامی، صنایع دستی و تعاونی های توزیع
- ✓ وجود اسب اصیل ترکمن و توسعه پرورش آن به منظور صادرات

لازم به ذکر است جهت شناسایی پتانسیل ها و محدودیت های هر شهرستان، جلسات تخصصی با متولیان امر از جمله مدیر کل دفتر زنان و خانواده استانداری، مدیر کل امور سیاسی استانداری، محققین و اساتید دانشگاهی که در امر مسائل اجتماعی زنان صاحب نظر بودند، نخبگان و فعالان اجتماعی هر شهرستان، کارشناسان و اعضای شوراهای شهر و روستا برگزار گردید؛ و طبق نظر این افراد و دسته بندی و اولویت بندی مسائل، این فصل تدوین شده است. در نهایت برای تکمیل مطالب، از کتاب سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان شمالی (۱۳۹۷). سند توسعه استان خراسان شمالی نیز استفاده شد.

فصل سوم

اولویت بندی مسائل زنان و خانواده در شهرستان های استان خراسان شمالی

۳-۱- شاخص های نیازمند بهبود در زنان شهرستان های استان خراسان شمالی

در این فصل اولویت بندی شاخص های نیازمند بهبود در زنان شهرستان های استان خراسان شمالی ارائه شده است. بدین ترتیب که ابتدا به مقایسه و رتبه بندی شهرستان ها بر اساس شاخص های مورد بحث پرداخته شده و در گام بعد برای یکایک شهرستان ها اولویت ها مشخص شده اند، تا از این رهگذر اولویت های هر شهرستان در بهبود شاخص های مرتبط با زنان و خانواده مشخص شود.

جهت اولویت بندی از تجمیع نمرات هنجار شده نسبت نمره شاخص هر شهرستان به شاخص کشوری با نسبت شاخص استان به شاخص کشوری و نیز اولویت بندی ارائه شده توسط نخبگان هر شهرستان استفاده شد. فرمول محاسبه به شرح ذیل می باشد:

اولویت چالش های شهرستان = (نسبت استاندارد شده شاخص شهرستان به کشور + نسبت استاندارد شده شاخص استان به کشور) + اولویت بندی ارائه شده توسط نخبگان

جدول ۳-۱- اولویت بندی چالش های نیازمند بهبود شهرستان های استان خراسان شمالی

استان	مانه و سملقان	گرمره	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	چالش
۴	۵	۸	۲	۴	۷	۱	۶	۳	۱. نسبت زنان سرپرست خانوار روستایی به کل سرپرستان خانوار
۱۱	۶	۴	۱	۵	۸	۲	۷	۳	۲. زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال به کل سرپرستان خانوار
۷	۶	۸	۵	۳	۷	۴	۱	۲	۳. نسبت زنان ساکن موسسات به کل زنان
۹	۵	۱	۲	۳	۸	۶	۴	۷	۴. نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال به کل شاغلین از کمتر به بیشتر
۵	۴	۸	۶	۵	۱	۳	۷	۲	۵. بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم بالاتر از ۱۵ سال*
۸	۵	۶	۱	۲	۷	۶	۴	۳	۶. نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده
۱	۴	۵	۱	۲	۷	۶	۳	۳	۷. نرخ طلاق
۲	۴	۸	۵	۲	۷	۶	۱	۳	۸. نرخ طلاق افراد با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال به نسبت کل طلاق های ثبت شده استان
۱۰	۶	۳	۱	۴	۷	۲	۸	۵	۹. نسبت افراد بدون همسر به واسطه فوت به کل زنان حداقل یکبار
۱۲	۶	۸	۳	۴	۵	۱	۷	۲	۱۰. نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال از کمتر به بیشتر
۴	۵	۳	۲	۸	۱	۴	۷	۶	۱۱. درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی نسبت به کل از کمتر به بیشتر
۱۵	۲	۱	۳	۶	۱	۴	۷	۵	۱۲. سرانه تخت بیمارستانی به ازای هر هزار نفر در سال ۱۳۹۴ از
۱۴	۱	۴	۲	۲	۵	۴	۵	۳	۱۳. نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی تأمین اجتماعی**
۶	۷	۶	۵	۱	۸	۴	۲	۳	۱۴. نسبت معتادان زن دستگیر شده در هر ده هزار نفر در سال
۱۳	۳	۸	۸	۸	۸	۸	۱	۲	۱۵. میزان فرار زنان و دختران از منزل در هر صد هزار نفر در سال

* بر اساس نسبت افراد شاغل با همین تحصیلات به کل افراد دارای این تحصیلات محاسبه شده است.

** با توجه به شعب بیمه موجود در استان، آمار بجنورد و راز و جرگلان در شعبه بجنورد؛ فاروج و شیروان در شعبه شیروان و جاجرم و گرمره در شعبه گرمره لحاظ شده است.

۳-۲- نسبت زنان سرپرست خانوار روستایی به کل سرپرستان خانوار

مانه و سملقان	گرمره	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۱۲/۳۲	۱۰/۵۵	۱۶/۸۹	۱۴/۳۵	۱۱/۷۲	۱۷/۳۱	۱۱/۹۳	۱۶/۱۹	نسبت زنان سرپرست خانوار روستایی
۵	۸	۲	۴	۷	۱	۶	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۵	۲	۱	۵	۶	۸	۱۰	۵	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت زنان سرپرست خانوار مناطق روستایی جاجرم بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت بالای زنان سرپرست خانوار در مناطق روستایی در فاروج و گرمره جزء اولویت های اول و دوم می باشد.

۳-۳- زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال به کل سرپرستان خانوار

مانه و سملقان	گرمره	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۵/۶۷	۶/۶۴	۱۰/۰۷	۶/۵۸	۵/۵۷	۷/۶۷	۵/۶۲	۶/۹۰	زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال
۶	۴	۱	۵	۸	۲	۷	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۹	۷	۸	۱۰	۳	۱۰	۱۳	۱۱	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت بالای زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در شهرستان راز و جرگلان اولویت سوم است.

۳-۴- نسبت زنان ساکن موسسات به کل زنان

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۰/۹۶	۰/۰۰	۱/۰۶	۱/۲۱	۰/۵۹	۱/۱۱	۲/۰۹	۱/۶۰	زنان ساکن موسسات
۶	۸	۵	۳	۷	۴	۱	۲	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱۱	۱۳	۹	۸	۸	۱۴	۷	۱۲	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت زنان ساکن موسسات در بجنورد بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت بالای زنان ساکن موسسات در تمامی شهرستان های استان جزء سه اولویت نخست نمی باشد.

۳-۵- نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال به کل زنان از کمتر به بیشتر

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۳/۷۰	۱/۷۰	۲/۴۴	۳/۰۶	۵/۴۹	۴/۳۸	۳/۲۹	۴/۴۳	نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال
۵	۱	۲	۳	۸	۶	۴	۷	مقایسه با سایر شهرستان ها
۷	۴	۶	۱	۴	۴	۲	۸	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال به کل زنان در شهرستان گرمه در پایین تر سطح استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت پایین نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال در شهرستان شیروان اولویت اول و در بجنورد اولویت دوم است.

۳-۶- بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم بالای ۱۵ سال

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۸/۴۳	۴/۰۵	۷/۳۶	۷/۳۸	۱۸/۸۸	۱۴/۳۶	۵/۸۰	۱۷/۸۷	بیکاری زنان با تحصیلات کمتر از دیپلم
۴	۸	۶	۵	۱	۳	۷	۲	مقایسه با سایر شهرستان ها
۲	۵	۲	۹	۱	۱	۴	۳	اولویت مشکل در شهرستان

نمای جدول فوق نشان می دهد که نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم در شهرستان راز و جرگلان بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم در جاجرم و راز و جرگلان اولویت اول، در فاروج و مانه و سملقان اولویت دوم و در اسفراین اولویت سوم شهرستان است.

۳-۷- نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۲/۰۸	۱/۷۱	۲/۷۶	۲/۷۲	۱/۱۰	۱/۷۱	۲/۴۳	۲/۵۵	نسبت زنان مطلقه
۵	۶	۱	۲	۷	۶	۴	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۶	۳	۱۰	۶	۵	۹	۸	۷	اولویت مشکل در شهرستان

نمای جدول فوق نشان می دهد که نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت زنان مطلقه در شهرستان گرمه اولویت سوم می باشد.

۳-۸- نرخ طلاق در کل جمعیت

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۲/۳۰	۲/۰۰	۳/۲۰	۲/۹۰	۰/۰۰	۱/۶۰	۲/۴۰	۲/۴۰	نرخ طلاق
۴	۵	۱	۲	۷	۶	۳	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱	۱	۳	۴	۷	۲	۳	۱	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نرخ طلاق در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نرخ طلاق در شهرستان های اسفراین، گرمه و مانه و سملقان اولویت اول؛ در جاجرم اولویت دوم و در فاروج اولویت سوم می باشد.

۳-۹- نرخ طلاق افراد با طول مدت زندگی زناشویی کمتر از ۴ سال

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۳/۹۰	۰/۰۰	۲/۵۷	۹/۴۵	۰/۹۸	۲/۳۶	۱۴/۳۷	۸/۸۸	طلاق با زندگی زناشویی کمتر از ۴ سال
۴	۸	۵	۲	۷	۶	۱	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۳	۱۵	۵	۲	۹	۷	۹	۲	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نرخ طلاق افراد با طول مدت زندگی مشترک کمتر از ۴ سال در شهرستان بجنورد بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت زنان مطلقه در شهرستان های شیروان و اسفراین اولویت دوم و در مانه و سملقان اولویت سوم است.

۳-۱۰- نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۷/۵۲	۸/۴۰	۱۰/۶۲	۷/۹۶	۷/۲۳	۸/۴۵	۶/۷۸	۷/۸۱	زنان بدون همسر به واسطه فوت
۶	۳	۱	۴	۷	۲	۸	۵	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱۴	۸	۱۱	۱۲	۱۳	۱۲	۱۲	۱۴	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت همسر در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت همسر در هیچ یک از شهرستان های استان خراسان شمالی جزء اولویت های اول تا سوم نمی باشد..

۳-۱۱- نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال از کمتر به بیشتر

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۷۰/۰۹	۸۰/۲۷	۶۷/۱۳	۶۷/۵۲	۶۸/۳۲	۶۴/۴۲	۷۱/۲۰	۶۵/۶۹	نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال
۶	۸	۳	۴	۵	۱	۷	۲	مقایسه با سایر شهرستان ها
۴	۹	۱۲	۱۳	۲	۱۱	۱۱	۱۰	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال در شهرستان جاجرم در کمترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال در راز و جرگلان اولویت دوم شهرستان است.

۱۲-۳- درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۳۹/۹۳	۳۵/۵۸	۳۴/۶۲	۴۵/۰۰	۲۵/۹۲	۳۵/۹۲	۴۴/۰۰	۴۲/۷۱	اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی
۵	۳	۲	۸	۱	۴	۷	۶	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱۲	۶	۱۵	۷	۱۰	۳	۵	۴	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی در زنان روستایی در شهرستان راز و جرگلان در کمترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی در زنان روستایی در جاجرم اولویت سوم شهرستان است.

۱۳-۳- نسبت تخت بیمارستانی ثابت به ازای هر هزار نفر از کمتر به بیشتر

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۰/۳۱	۰/۰۰	۰/۶۵	۲/۶۷	۰/۰۰	۰/۹۸	۳/۱۷	۱/۰۵	نسبت تخت بیمارستانی ثابت
۲	۱	۳	۶	۱	۴	۷	۵	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱۵	۱۱	۱۴	۱۴	۱۵	۱۵	۱۴	۱۳	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت تخت بیمارستانی به هر هزار نفر در گرمه و راز و جرگلان در کمترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که این شاخص جزء اولویت های اول تا سوم هیچ شهرستانی به شمار نمی رود.

۳-۱۴- نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی تامین اجتماعی در سال ۱۳۹۵

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۱۰/۱۹	۱/۸۰	۴/۹۸	۴/۹۸	۱/۶۰	۱/۸۰	۱/۶۰	۲/۹۹	نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی
۱	۴	۲	۲	۵	۴	۵	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱۰	۱۳	۷	۱۱	۱۱	۵	۱۵	۹	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت مرد به زن بیمه شدگان اصلی تامین اجتماعی در شهرستان مانه و سملقان در نامطلوب ترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که این شاخص جزء اولویت های اول تا سوم هیچ شهرستانی به شمار نمی رود.

۳-۱۵- نسبت معتادان زن دستگیر شده در هر ده هزار نفر در سال ۱۳۹۵

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۲/۳۸	۶/۳۵	۷/۳۵	۱۴/۲۱	۱/۶۷	۸/۲۴	۱۱/۲۲	۸/۶۴	نسبت معتادان زن دستگیر شده
۷	۶	۵	۱	۸	۴	۲	۳	مقایسه با سایر شهرستان ها
۸	۱۰	۴	۳	۱۲	۶	۱	۶	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که نسبت معتادان زن دستگیر شده در سال ۱۳۹۵ در شهرستان شیروان در بالاترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که این شاخص اولویت اول شهرستان بجنورد و اولویت سوم شهرستان شیروان می باشد.

۳-۱۶- میزان فرار زنان و دختران از منزل در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵

مانه و سملقان	گرمه	فاروج	شیروان	راز و جرگلان	جاجرم	بجنورد	اسفراین	
۱/۹۹	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۱۷/۹۸	۴/۹۸	فرار زنان و دختران از منزل
۳	۸	۸	۸	۸	۸	۱	۲	مقایسه با سایر شهرستان ها
۱۳	۱۴	۱۳	۱۵	۱۴	۱۳	۶	۱۵	اولویت مشکل در شهرستان

ننایچ جدول فوق نشان می دهد که میزان فرار زنان و دختران از منزل در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵ در شهرستان بجنورد در بالاترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که این شاخص اولویت اول تا سوم هیچ یک از شهرستان های استان خراسان شمالی نمی باشد.

فصل چهارم

تجزیه و تحلیل مسائل زنان

استان خراسان شمالی

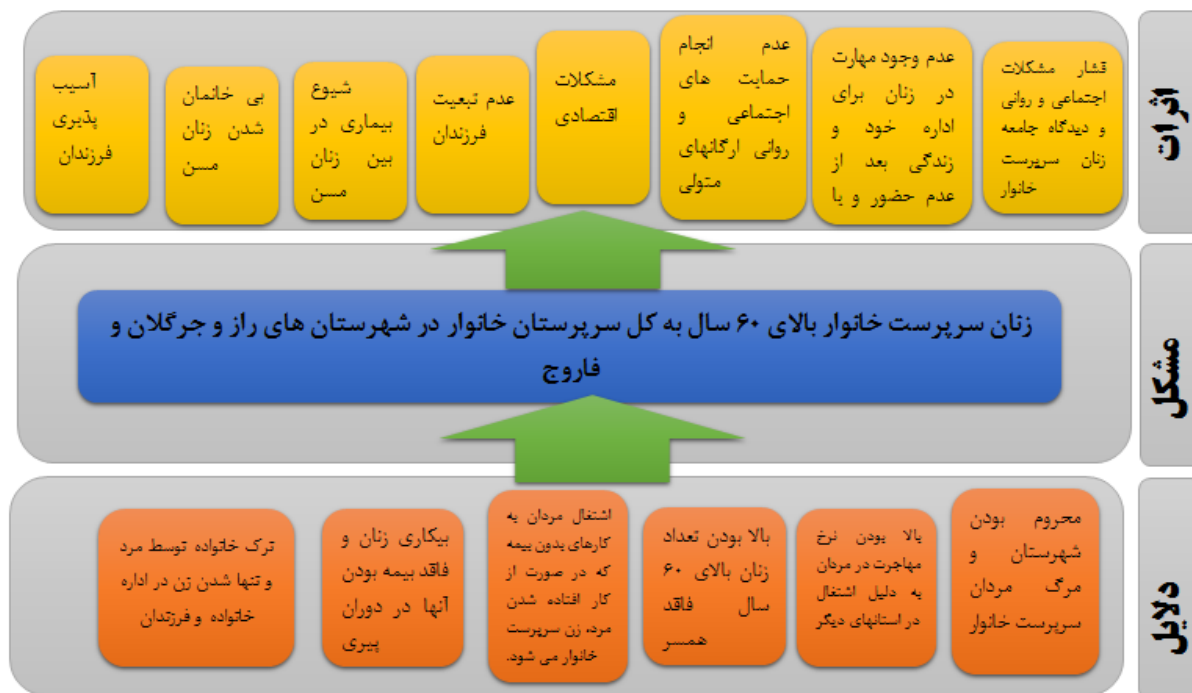
۴-۱- بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار روستایی در جاجرم، فاروج و گرمه

نتایج جدول ۲-۳ نشان داد که نسبت بالای زنان سرپرست خانوار در مناطق روستایی در جاجرم، فاروج و گرمه جزء اولویت های اول و دوم می باشد. بالا بودن نرخ طلاق موجب می شود زنان مطلقه بعنوان سرپرست خانوار، در جامعه معرفی شوند. از طرفی به دلیل وضعیت آب و هوا، محروم بودن منطقه و بالا بودن نرخ مهاجرت در مردان روستا نشین با هدف اشتغال در استانهای دیگر، که معمولاً با غیبت طولانی مدت آنها همراه است، اشتغال مردان به کارهای بدون بیمه که در صورت از کار افتاده شدن مرد، زن سرپرست خانوار می شود، پایین آمدن نرخ مشارکت اقتصادی زنان، مهاجرت به شهرها و کاهش آمار ساکنین روستا، ترک خانواده توسط مرد و تنها شدن زن در اداره خانواده و فرزندان موجب بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار در روستاهای این شهرستان ها شده است.

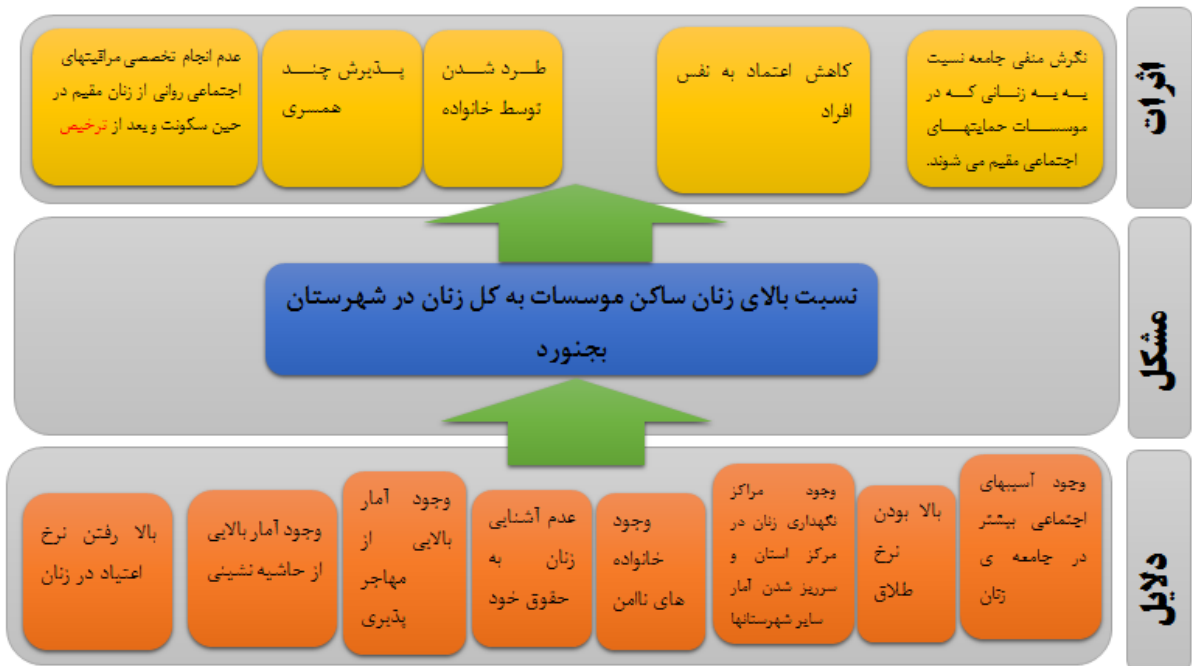
بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار در این شهرستان ها، موجب بروز آسیب ها و مشکلات متعددی در بین زنان ساکن در شهرستان و روستاهای تابعه شده است. از آن جمله می توان به فشار مشکلات اجتماعی و روانی برای زنان سرپرست خانوار، دیدگاه منفی و آسیب پذیرانه جامعه به زنان سرپرست خانوار، عدم مهارت در زنان برای اداره خود و زندگی بعد از عدم حضور و عدم توانایی همسر در تهیه مخارج زندگی، عدم انجام حمایت های اجتماعی و روانی ارگانهای متولی، مشکلات اقتصادی، عدم تبعیت فرزندان از مادر و سرکش شدن نوجوانان و جوانان، عدم وجود فرصتهای اشتغال برای زنان با توجه به محروم بودن روستاها در این منطقه، عدم تجربه فرزندان از مدل درست خانواده و شکل گیری الگوی نامناسب خانواده در ذهن نسل آینده اشاره کرد.

۴-۲- بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در شهرستان های رازو جرگلان و فاروج

نتایج جدول ۳-۳ نشان می دهد که نسبت زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت بالای زنان سرپرست خانوار بالای ۶۰ سال در شهرستان راز و جرگلان اولویت سوم است. محروم بودن شهرستان، بالا بودن نرخ مهاجرت مردان به دلیل اشتغال در استان های دیگر، بالا بودن تعداد زنان بالای ۶۰ سال فاقد همسر در این شهرستان ها، اشتغال مردان به کارهای بدون بیمه که در صورت از کار افتاده شدن مرد، زن سرپرست خانوار می شود، بیکاری زنان و فاقد بیمه بودن آنها در دوران پیری، در برخی موارد به دلیل بیکاری و ناتوانی مردان در تهیه مخارج زندگی، مردان خانواده را ترک می کنند و زن به تنهایی خانواده فرزندان را اداره می کند. این مشکل، صدماتی را برای زنان در پی دارد که از آن جمله می توان به فشار مشکلات اجتماعی و روانی و دیدگاه جامعه زنان سرپرست خانوار، عدم وجود مهارت در زنان برای اداره خود و زندگی بعد از عدم حضور و یا توانایی همسر، عدم حمایت های اجتماعی و روانی ارگانهای متولی، مشکلات اقتصادی، عدم تبعیت فرزندان، شیوع بیماری در بین زنان مسن، بی خانمان شدن زنان مسن و آسیب پذیری فرزندان اشاره کرد.

۳-۴ - بالا بودن نسبت بالای زنان ساکن موسسات به کل زنان در شهرستان بجنورد

نتایج تحلیل آمار در فصل ۳ و جدول ۳-۴ نشان می دهد که نسبت زنان ساکن موسسات در بجنورد بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت بالای زنان ساکن موسسات در تمامی شهرستان های استان جزء سه اولویت نخست نمی باشد.

دلیل آمار بالای زنان ساکن موسسات نگهداری زنان به کل زنان در سایر شهرستانهای استان، وجود مراکز نگهداری زنان در مرکز استان و سرریز شدن آمار سایر شهرستانها در این شهرستان است و باعث نشان داده شدن آمار بالای زنان ساکن در موسسات در بجنورد شده است. به همین نسبت، آسیب های اجتماعی بیشتر در جامعه ی زنان شهرستان بجنورد ، بالا بودن نرخ طلاق ، وجود خانواده های نامن ، عدم آشنایی زنان به حقوق خود، وجود آمار بالایی از مهاجر پذیری و به وجود آمدن آمار بالایی از حاشیه نشینی و آسیب های شایع در مناطق حاشیه نشین، بالا رفتن نرخ اعتیاد در زنان و رانده شدن از خانه پدری و همسر موجب بی سر پناهی زنان در شهرستان و رجوع آنها از طریق نیروی انتظامی و خود معرف، به مراکز و موسسات نگهداری زنان شده است.

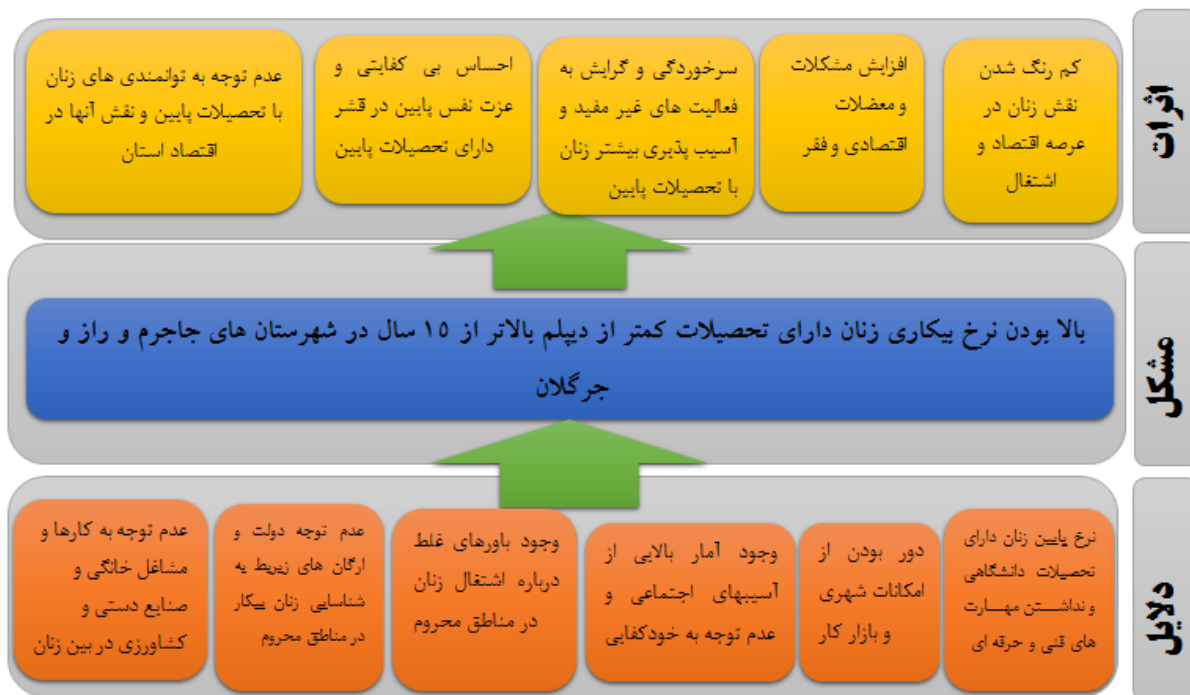
از جمله مشکلاتی که برای زنان ساکن در موسسات جامعه زنان در بجنورد ایجاد می شود، نگرش منفی جامعه نسبت به زنانی است که در موسسات حمایتی اجتماعی مقیم می شوند. این زنان معمولاً پس از اقامت در مراکز از طرف خانواده ها پذیرش و حمایت نمی شوند. معمولاً کاریابی و تشکیل زندگی برای این قشر امکان پذیر نمیباشد و یا سخت ممکن می شود. این امر موجب کاهش اعتماد به نفس افراد، عدم انجام تخصصی مراقبت‌های اجتماعی روانی از زنان مقیم در حین سکونت و بعد از ترخیص ، عدم وجود منابع درآمدی و اشتغال بعد از خروج از موسسه و گرایش مجدد به آسیب های اجتماعی می گردد.

۴-۴- پایین بودن نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال در شهرستان های شیروان و بجنورد

اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت پایین نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال در شهرستان شیروان اولویت اول و در بجنورد اولویت دوم است. این موضوع چالش مهمی برای این دو شهرستان می باشد. نرخ پایین سواد و تخصص در بین زنان زیر ۳۰ سال، عدم استفاده بهینه زنان از امکانات شهری، بازار کار، کارخانجات و دانشگاه ها، بی ارزش تقلی کردن کارهای خانگی، صنایع دستی و کشاورزی در بین زنان و درآمد پایین این مشاغل، و همچنین عدم توجه سازمان های ذیربط به کارها و مشاغل خانگی و عدم برخورداری این قشر از شاغلین از تسهیلات دولتی، اعم از بیمه و، باورهای سنتی موجود در منطقه نسبت به اشتغال زنان در خارج از خانه و اهمیت نقش کلیشه ای زن در این منطقه و باورهای سنتی مردان در خصوص اشتغال زنان جوان در خارج از خانه و اهمیت دادن به فرزند پروری و خانه داری، موجب شده است که نرخ اشتغال زنان جوان در این شهرستان، پایین تر از نرخ کشور باشد. این امر موجب افزایش مشکلات مالی و اقتصادی زنان، کاهش عزت نفس و باور به خود کفایی زنان و کاهش اختصاص بودجه در برنامه های دولتی به اشتغال زنان، عدم استفاده از استعداد و توانمندی نیروی جوان زن در جامعه، کاهش انگیزه زنان برای یادگیری حرفه و تخصص های مختلف دانشگاهی و غیر دانشگاهی شده است.

۴-۵- بالا بودن نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم بالاتر از ۱۵ سال در شهرستان های جاجرم و راز و جرگلان

نتایج جدول ۳-۶ نشان می دهد که نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم در شهرستان راز و جرگلان بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم در جاجرم و راز و جرگلان اولویت اول، در فاروج و مانه و سملقان اولویت دوم و در اسفراین اولویت سوم شهرستان است.

نرخ پایین زنان دارای تحصیلات دانشگاهی، عدم داشتن مهارت های فنی و حرفه ای، دور بودن از امکانات شهری و بازار کار، وجود آمار بالایی از آسیب های اجتماعی و عدم توجه به خودکفایی، وجود باورهای غلط درباره اشتغال زنان در مناطق محروم، عدم توجه به کارها و مشاغل خانگی و صنایع دستی و کشاورزی در بین زنان، عدم توجه ارگان های زیربط دولتی به شناسایی زنان بیکار در مناطق محروم موجب بالا بودن نرخ بیکاری زنان دارای تحصیلات کمتر از دیپلم در راز و جرگلان و جاجرم شده است که از پیامدهای آن می توان به کم رنگ شدن نقش زنان در عرصه اقتصاد و اشتغال، افزایش مشکلات و معضلات اقتصادی و فقر، سرخوردگی و گرایش به فعالیت های غیر مفید و آسیب پذیری بیشتر زنان با تحصیلات پایین، احساس بی کفایتی و عزت نفس پایین در قشر دارای تحصیلات پایین، عدم توجه به توانمندی های زنان با تحصیلات پایین و نقش آنها در اقتصاد استان اشاره کرد.

۴-۶- بالا بودن نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده در شهرستان های فاروج و گرمه

نتایج جدول ۷-۳ نشان می دهد که نسبت زنان مطلقه به کل زنان حداقل یکبار ازدواج کرده در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت زنان مطلقه در شهرستان گرمه اولویت سوم می باشد. نرخ زنان مطلقه به کل زنان حداقل یک بار ازدواج کرده از چالش های مهم شهرستان فاروج می باشد. می توان گفت پایین بودن توانایی زنان و مردان در مهارت های زندگی و مهارت های ارتباطی، تجمل گرایی و فاصله گرفتن از ارزش های ازدواج و زندگی زناشویی، گرایش منحرف گرایانه به ازدواج و وجود باورهای غیر منطقی نسبت به ازدواج، وجود مشکلات اقتصادی و میزان شیوع اعتیاد بین مردان سرپرست خانوار، تناقض ارزش های فرهنگی جامعه سنتی در استان و هجوم ارزش های فرهنگی بیگانه به خانواده ها از طریق رسانه های جمعی، موجب گرایش زنان به طلاق شده است. در واقع پدیده طلاق، چندین بعد را دربر میگیرد و نمی توان تنها به دلایل محدود استناد کرد در هر یک از طلاق ها نیز ممکن است دلایل متفاوتی داشته باشد. آنچه واضح است، طلاق در جامعه موجب افزایش ناهنجاری های اجتماعی، گرایش زنان و مردان به رفتارها و باورهای اشتباه در ازدواج، گرایش به تجرد و زندگی بدون همسر، شیوع آسیب های خانواده از جمله روابط خارج از چهارچوب خانواده، و آسیب پذیری کودکان طلاق می گردد.

۴-۷- بالا بودن نرخ طلاق در شهرستان های استان

ننایچ جدول ۸-۳ نشان می دهد که نرخ طلاق در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نرخ طلاق در شهرستان های اسفراین، گرمه و مانه و سملقان اولویت اول؛ در جاجرم اولویت دوم و در بجنورد و فاروج اولویت سوم می باشد. پایین بودن مهارت های حل مسئله، مشکلات اقتصادی، بیکاری و اعتیاد، عدم شناخت زوجین قبل از ازدواج، دخالت خانواده ها، مشکلاتی همچون اختلال در روابط جنسی و خشونت، موجب گرایش زوجین به طلاق می گردد.

همانطور که می دانیم، پدیده طلاق برای زنان آسیب ها و مشکلات متعددی را فراهم می آورد. با توجه به نظر متخصصان امر در شیروان، طلاق موجب افزایش تعداد زنان سرپرست خانوار و کودکان تک والد شده، که موجب بالا رفتن تعداد مراجعه کننده به نهادهای اجتماعی و ازدیاد درخواست های تحت پوشش قرار گرفتن می گردد. همچنین کودکان نیز دچار آسیب هایی همچون مشکلات اجتماعی، آسیب های عاطفی و کودک آزاری می گردند. این معضلات، موجب افزایش بزهکاری در جامعه می گردد. از آسیب های شایع پس از طلاق می توان به مشکلات اقتصادی زنان سرپرست خانوار، فشارها و استرس های اجتماعی، پیامدهای اجتماعی و فرهنگی در بازگشت به منزل پدری، و سایر آسیب ها اشاره کرد.

۴-۸- بالا بودن نرخ طلاق افراد با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال

نتایج جدول فوق نشان می دهد که نرخ طلاق افراد با طول مدت زندگی مشترک کمتر از ۴ سال در شهرستان بجنورد بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت زنان مطلقه در شهرستان های شیروان و اسفراین اولویت دوم و در مانه و سملقان اولویت سوم است. همانطور که می دانیم، عوامل مختلفی موجب بالا بودن نرخ طلاق با طول مدت زناشویی کمتر از ۴ سال در مناطق مختلف می گردد. طلاق زوجین در ۴ سال اول زندگی بیانگر شناخت ناکافی زوجین از یکدیگر است. با توجه به اینکه در استان خراسان شمالی، بدلیل وجود آداب و رسوم سنی در ازدواج و عدم آشنایی جوانان و خانواده ها با مهارت های شناخت و آشنایی قبل از ازدواج، ازدواج های صورت گرفته با شناخت کافی از طرفین نمی باشد، سال های اول ازدواج، صرف آشنایی زوجین با یکدیگر می گردد. در این سال ها، با توجه به مشکلات اقتصادی زوجین در ابتدای ازدواج، عدم آشنایی و مهارت های زندگی، بخصوص مهارتهای ارتباطی، مهارت های حل مسئله و ...، دخالت والدین و خویشاوندان در امور زناشویی، عدم آگاهی از تعهدات زناشویی و وظایف خود در روابط زوجی و خشونت، موجب گرایش زوجین به طلاق می گردد. در این موارد، زوجین به دلیل عدم توانایی در مهارت های زندگی، مسئل و مشکلات را غیر قابل حل می بینند و اقدام به طلاق می نمایند. در برخی موارد نیز اعتیاد و اختلال در روابط جنسی که معمولا قبل از ازدواج شناسایی نشده و یا به آنها پرداخته نشده است، موجب گرایش زوجین به طلاق می گردد. شهر بجنورد به دلیل چند قومیتی بودن، در برخی موارد با تعارضات فرهنگی بین خانواده ها مواجه می گردد. این امر موجب می گردد تا زوجین با قومیت و فرهنگ متفاوت، دچار تعارضات زناشویی و در نهایت گرایش به طلاق گردند.

با توجه به فرهنگ بومی شهر بجنورد، زوجین، بخصوص زنان، پس از طلاق با مشکلاتی از قبیل افزایش احساس تنهایی و علائم افسردگی، ناامنی عاطفی، آسیب های اجتماعی، نگرش نامناسب جامعه به زنان مطلقه مواجه می شوند. در مواردی که زوجین دارای فرزند هستند، معمولاً نمی توانند پس از طلاق به خانواده اصلی خود باز گردند و با مشکلات اقتصادی زیادی مواجه می گردند. معمولاً زنان مطلقه، امکان ازدواج مجدد را از دست می دهند و گاهی ازدواج مجدد آنها، موجب بروز مشکلات بیشتری برای آنها می گردد. بنابراین طلاق زوجین، یکی از عوامل مهم در بروز آسیب برای زنان می گردد.

۴-۹- بالا بودن نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت در شهرستان فاروج

نتایج جدول ۱۰-۳ نشان می دهد که نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت همسر در شهرستان فاروج بیشتر از سایر شهرستان های استان خراسان شمالی است. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که نسبت زنان بدون همسر به واسطه فوت همسر در هیچ یک از شهرستان های استان خراسان شمالی جزء اولویت های اول تا سوم نمی باشد. اما این مشکل می تواند آسیب های جدی برای زنان بیوه، فرزندان، و جامعه در پی داشته باشد. به همین دلیل در شکل بالا، به علل و اثرات این مشکل پرداخته ایم.

۴-۱۰- پایین بودن نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال در شهرستان راز و جرگلان

مهم زنان این شهرستان می باشد. باید توجه داشت که این شهرستان دارای جمعیت بیشتری نسبت به سایر شهرستانها می باشد، که خود موجب بالا بودن آمار بی سوادی زنان در شهریتان می گردد. همچنین عواملی از قبیل مشکلات فرهنگی در راستای ادامه تحصیل زنان و تبعیت قومیت ترکمن از نسل های قبل نسبت به جایگاه اجتماعی زنان، تعریف کارکردهای نامناسب اقتصادی و ازدواج زودهنگام دختران، کمبود فضاهای آموزشی مختص دختران (مختلط بودن مدارس ابتدایی و ممانعت والدین از حضور دختران در کلاس های درسی)، مشکلات اقتصادی و عدم تمایل خانواده ها به ادامه تحصیل دختران و زنان، فاصله ی زیاد شهریتان از امکانات شهری و دسترسی به امکانات و فضاهای آموزشی مناسب برای زنان موجب پایین بودن نرخ باسوادی در این شهرستان می گردد.

پایین بودن نرخ سواد در شهرستان راز و جرگلان دارای پیامدها و آسیبهای مهمی برای زنان این شهرستان می باشد. از آن جمله می توان به عدم شناخت کافی دختران و زنان از حقوق خود و شکل گیری ازدواج های بدون ثبت، و بدون توجه به حقوق زن در زندگی مشترک، عدم توجه به سلامت و بهداشت فردی و روانی خود، فرزندان و اعضای خانواده، بالا رفتن آمار برخی بیماریهای مزمن، عدم توجه به تحصیل دختران نسل آینده، پذیرش چند همسری، پایین بودن اعتماد به نفس و خودباوری در میان زنان اشاره دارد.

۴-۱۱- پایین بودن درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی در شهرستان های راز و جرگلان و جاجرم

کمترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی در زنان روستایی در جاجرم اولویت سوم شهرستان است.

پایین بودن درصد اشتغال، به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی راز و جرگلان و جاجرم، دور از واقعیت نیست. از دلایل مهم این مشکل می توان به دور بودن روستاهای راز و جاجرم از امکانات شهری و راه های مناسب برای رفت و آمد اشاره کرد. به دلیل اصول و ارزش های حاکم در مناطق ترکمن نشین، زنان نمی توانند به مدت طولانی از خانواده دور باشند. در بسیاری از موارد، زنان اجازه رفت و آمد به شهر را ندارند، بنا براین امکان اشتغال زنان تحصیل کرده در جامعه روستایی راز و جرگلان خیلی کم است. همچنین در بین زنان و خانواده های ساکن در راز و جرگلان، کارهای دستی اعم از بافت فرش ها، تابلوفرش ها، گلپیک، نم و ... بسیار رایج است و از آنجایی که مردان به این حرفه به عنوان منبع درآمد مهمی می نگرند و با توجه به این که در این مناطق درصد اشتغال مردان پایین است و درآمد زندگی از طریق کارهای دستی و خانگی تامین می شود، باورهای مردان نسبت به اشتغال زنان تحصیل کرده در امور تخصصی مربوط به رشته های تحصیلی شان، هنوز تغییر نکرده است. این امر موجب مخالفت مردان برای اشتغال زنان در امور تخصصی و تحصیلی می گردد. همچنین مردان در این مناطق نگرش مثبتی نسبت به توانمندی ها و استعداد های زنان ندارند و این امر موجب می شود تا توانمندی زنان در اشتغال به امور تخصصی نادیده گرفته شود و زمینه برای اشتغال زنان تحصیل کرده فراهم نشود. همچنین یکی دیگر از دلایل پایین بودن درصد اشتغال به تحصیلات دانشگاهی زنان روستایی در شهرستان راز و جرگلان و جاجرم، ازدیاد زایمان در بین زنان و سپری

شدن زمان آنها به امور خانه داری و فرزند پروری است. معمولاً در این خانواده ها، زنان به دلیل زایمان های مکرر، امکان حضور در امور و کارهای اداری، با توجه به سطح تحصیلات خود را ندارند. دلایل مطرح شده در این بخش، موجب می شود زنان تحصیلکرده در منطقه راز و جرگلان و جاجرم ، نسبت به تلاش های خود برای رسیدن به زندگی در سطح مطلوب، خارج شدن از موقعیت سنتی زندگی زنان در این منطقه، احساس هویت مثبت نسبت به توانمندی های خود، بی نتیجه تصور کردن تلاش های خود در زمینه تحصیل، ناامید شوند و در میان آنها میزان افسردگی و عدم انگیزه برای بهبود شرایط و کیفیت زندگی دیده می شود.

۴-۱۲- پایین بودن سرانه تخت بیمارستانی به ازای هر هزار نفر

نتایج جدول ۱۳-۳ نشان می دهد که نسبت تخت بیمارستانی به هر هزار نفر در گرمه و راز و جرگلان در کمترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که این شاخص جزء اولویت های اول تا سوم هیچ شهرستانی به شمار نمی رود. در استان خراسان شمالی، شهرهای بجنورد، اسفراین، شیروان و جاجرم دارای بیمارستان هستند و شهرهای راز و جرگلان، گرمه و فاروج فاقد بیمارستان و تخت بیمارستانی میباشند. علی رغم وجود گستره روستاها و مناطق عشایر در این شهرستان ها و احساس نیاز به بیمارستان و خدمات درمانی، هنوز این ناطق و شهرستانها فاقد بیمارستان می باشند. تخصیص ناکافی بودجه های درمانی و پزشکی به استان، علی رغم قرارگرفتن آن در منطقه محروم از دلایل مهم پایین بودن سرانه تخت بیمارستانی در این استان و در شهرستان گرمه و راز و جرگلان می باشد.

۴-۱۳- پایین بودن آمار بیمه شدگان زن در شهرستان فاروج

بطور کلی آمار بیمه شدگان زن در استان پایین است . با توجه به آمار استان، شهرستان فاروج کمترین تعداد بیمه شدگان زن را دارا می باشد. دلیل اصلی این مشکل عدم آگاهی از شرایط طرحها و حقوق کارگری و اینکه کارفرمایان، کارگران زن را کمتر بیمه می کنند، است. همچنین اشتغال زنان به شاغل فرد و خانگیو عدم وجود راهکارهایی برای بیمه زنان در این مشاغل، موجب پایین بودن آمار زنان تحت پوشش بیمه، شده است. این موضوع در حالی است که تعداد زنان سرپرست خانوار در شهرهای استان خراسان شمالی ، بیشتر از نرخ کشوری می باشد. بنابراین می تواند بعنوان یک چالش مهم در استان مطرح شود. علی رغم بالا بودن نرخ زنان سرپرست خانوار، نرخ تحت پوشش بیمه قرار گرفته شدگان نیز پایین می باشد. این موضوع موجب شده است که زنان از مزایای بازنشستگی کمتری برخوردار شوند و در سال های بازنشستگی و سنین بالا، درآمدی برای تامین نیازهای زندگی نداشته باشند.همچنین گرایش زنان جوان به کارآفرینی با توجه به آمار پایین موجود کمتر خواهد بود و زنان انگیزه ای برای فعالیت هایی که فاقد بیمه هستند، نخواهند داشت.

۴-۱۴- آمار بالای معتادان زن در بجنورد

آمار مربوط به تعداد زنان معتاد دستگیر شده در بجنورد نشان میدهد که این آسیب، از چالش‌های مهم استان در مقایسه با آمار کشوری است. با توجه به نظر متخصصان و کارشناسان امور آسیب‌ها در شهر بجنورد، تعداد زنان معتاد در این شهر، رو به افزایش است و درصد زیادی از این قشر، شناسایی نمی‌شوند و یا دستگیر نمی‌شوند. در بجنورد، به دلیل وجود کمپ ترک اعتیاد زنان استان در این شهر، آمار بالایی از بقیه شهرستانها را نشان میدهد. در واقع دستگیر شدگان در سایر شهرها نیز، به این شهر ارجاع داده می‌شوند. کمپ دیگری نیز در شیروان وجود دارد. اما کمپ بجنورد به دلیل تسعت بیشتر و در مرکز استان قرار گرفتن، پذیرش بیشتری دارد. در این استان، به دلیل وجود آمار بالایی از آسیب‌های اجتماعی، وجود خانواده‌های ناامن، وجود الگوهایی از افراد معتاد در خانواده از قبیل مادر، پدر، همسر و یا دوستان، مشکلات اقتصادی، سطح پایین تحصیلات، درآمد و شغل نامناسب، وجود نشانه‌هایی از بیماریها و اختلالات روانی، عدم وجود مهارت‌های لازم برای توفیق در زندگی، آمار بالایی از حاشیه نشینی و مهاجر پذیری نسبت به بقیه شهرها، تعداد زنان معتاد دستگیر شده بیشتر است.

وجود و گسترش اعتیاد در بین زنان موجب طرد شدن زنان در اجتماع و خانواده، کاهش اعتماد به نفس و خود باوری آنها، از هم پاشیده شدن خانواده به دلیل نقش مهم زن و ایفا نکردن نقش مادری، ایجاد بی بند و باری های اخلاقی و مورد سوء استفاده قرار گرفتن، ابتلا به بیماریهای جسمی و روانی و جنسی، ارتکاب جرائم و بسیاری از آسیب‌های دیگر می‌شود.

۴-۱۵- بالا بودن نرخ فرار زنان و دختران از منزل در شهرستان بجنورد

نتایج جدول ۱۶-۳ نشان می دهد که میزان فرار زنان و دختران از منزل در هر صد هزار نفر در سال ۱۳۹۵ در شهرستان بجنورد در بالاترین سطح در میان شهرستان های استان خراسان شمالی قرار دارد. مقایسه اولویت چالش در شهرستان های مختلف نشان می دهد که این شاخص اولویت اول تا سوم هیچ یک از شهرستان های استان خراسان شمالی نمی باشد اما به دلیل بالا بودن آمار این چالش در مقایسه با آمار کشوری، در این بخش به آن پرداخته ایم. در واقع دلیل اصلی بالا بودن آمار فرار دختران از منزل در شهر بجنورد نسبت به سایر شهرستان ها، وجود مرکز نگهداری دختران استان خراسان شمالی در بجنورد می باشد که از سایر شهرستان ها نیز، دختران فراری به این شهر انتقال داده می شوند. همچنین جمعیت بجنورد بیشتر از سایر شهرستان ها می باشد. از عوامل دیگر می توان به میزان بالای آسیبهای اجتماعی، مشکلات اقتصادی خانواده ها، وجود اختلاف روان شناختی، فشارهای ارزشها و باورهای سنتی اجتماعی وارد بر دختران، حاشیه نشینی و معضلات اجتماعی، تفاوت در باورها و ارزشهای والدین با نوجوانان، عدم وجود مهارت های کافی در مدیرین بحران ها، تأثیر فیلم و برنامه های ماهواره متعارض با ارزشهای فرهنگی و اجتماعی استان، ارتباط تعریف نشده و خارج از چارچوب با جنس مخالف، نیاز به ارتباطات جنسی گسترده اشاره کرد.

فرار دختران از منزل موجب بروز آسیب های در جامعه می گردد. برچسب خوردن به دخترانی که به هر دلیل از منزل متواری شده اند، طرد شدن از خانواده و از جامعه، تجربه نامناسب ماندن در خیابان، از بین رفتن کارکردهای افراد و خارج شدن از روال عادی زندگی مانند ترک تحصیل و افت شدید عملکرد، ایجاد اختلال روان شناختی، گرایش به خود کشی، آشنایی یا قشر آسیب دیده و آسیب پذیری از آنها، زیر سوال رفتن آینده فردی و اجتماعی دختران از جمله آسیب های این قشر می باشد.

فصل پنجم

راهکارها

۵-۱- نسبت بالای زنان سرپرست خانوار روستایی

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۳	۶	۱	۷	۴	۲	۸	۵

۵-۱-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان سرپرست خانوار

راهکارهای بخش خصوصی	راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی
ایجاد پایگاه های تخصصی آموزش کارآفرینی توسط کلینیک های خصوصی و مراکز و موسسات کارآفرینی	اختصاص بودجه ادارات و ارگان های زیربط به توانمندسازی زنان سرپرست خانوار، جهت پیشگیری از شیوع آسیب در بین این قشر و فرزندان آنها
همکاری بخش خصوصی و هرگونه اشتغال در بخش خصوصی که مناسب برای زنان است، برای بکارگیری زنان سرپرست خانوار	ایجاد اشتغال و فرصت های شغلی مناسب در مناطق محروم و روستاها برای مردان سرپرست خانوار و پیشگیری از مهاجرت مردان به مناطق و شهرهای دیگر
	ایجاد تسهیلات برای زنان بیوه ای که شرایط مناسب برای ازدواج مجدد دارند
	ساماندهی زنان سرپرست خانوار و توانمندسازی آنها در جهت اشتغال و تحصیل
	شناسایی مناطق دارای زنان سرپرست خانوار در مناطق شهری و روستایی
	تحت پوشش بهزیستی، کمیته امداد و سایر طرح های دولتی قرار دادن زنان سرپرست خانوار
	شناسایی فرزندان و سایر اعضای خانواده زنان سرپرست خانوار، آسیب های شایع در بین آنها و ارائه برنامه جهت بهبود شرایط زندگی آنها
	شناسایی مشکلات خاص زنان سرپرست خانوار، از جمله مسکن، بیمه، اشتغال و ... و ارائه طرح های ویژه جهت بهبود وضعیت زندگی آنها

۵-۲- نسبت بالای زنان ساکن موسسات

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۲	۱	۴	۷	۳	۵	۸	۶

۵-۲-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان ساکن موسسات

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
شناسایی زنان ساکن موسسات توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد و سایر ارگان های ذیربط	اختصاص موضوعات هنری همچون تئاتر به وضعیت زنان ساکن در موسسات
تهیه بانک اطلاعاتی و ایجاد شرایط مناسب جهت شناسایی ویژگی ها و توانمندی های زنان ساکن در موسسات و کمک به توانمند سازی آنها توسط مراکز و موسسات نگهداری از این زنان	ارائه طرح پژوهشی به صنم ها و کلینیکهای مددکاری با موضوع بررسی و شناسایی دلایل حضور زنان در موسسات و وضعیت رفاهی و زندگی زنان ساکن در موسسات
انجام پژوهش در جهت شناسایی مشکلات فردی و اجتماعی زنان ساکن در موسسات با توجه به ویژگی های جمعیت شناختی و بومی منطقه از طریق دانشگاه ها و سازمان های ذیربط (بهزیستی، کمیته امداد و....)	معرفی زنان بساکن در موسسات توانمند به موسسات کاریابی و بخش های خصوصی
توانمندسازی زنان ساکن در موسسات از طریق اشتغال زایی در بخش های دولتی و خصوصی	شناسایی مکان های زندگی خانواده های اصلی و ثانوی از طریق کلینیک های خصوصی و رایزنی برای برقراری ارتباط با آنها
ارائه تسهیلات جهت آموزش و تحصیل و آگاه سازی زنان ساکن در موسسات	برگزاری گردهمایی های محلی در مناطق حاشیه نشین و مناطق در معرض آسیب و آگاه سازی خانواده ها در محله درباره وضعیت این گروه از زنان و پیشگیری از ازدیاد این قشر
ارائه تسهیلات جهت ارائه آموزش های فنی و حرفه ای	
برگزاری جلسات گروهی و فردی جهت بهبود سلامت روان و درمان اختلالات این گروه از زنان	
ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زنان ساکن موسسات از طریق درمانگاه ها و بیمارستان های دولتی	
ارائه خدمات درمانی و مددکاری جهت بازگرداندن این زنان به خانواده های اصلی و ثانوی	

۵-۳- نرخ اشتغال زنان ۱۵ تا ۲۹ سال

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۷	۴	۶	۸	۳	۲	۱	۵

۵-۳-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص اشتغال زنان

راهکارهای بخش خصوصی	راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی
ایجاد تفاهم نامه بین دانشگاه و جهاد کشاورزی در خصوص هدایت پایان نامه های تحصیلی به سمت برطرف شدن مشکلات کشاورزی و افزایش میزان تاثیرگذاری زنان در امور کشاورزی	تاسیس و راه اندازی مرکز مطالعات زنان استان و سامانه اطلاعات زنان استان به منظور ایجاد ارتباط بین عرضه نیروی کار و تقاضای نیروی کار (بنگاه های اقتصادی)
ایجاد سوسسات و شبکه های خصوصی برای نظارت بر حرفه بافت فرش ، تابلو فرش و پستی ترکمن و ایجاد اشتغال مناسب برای زنان توانمند در مناطق مختلف روستایی و شهری استان	بکارگیری زنان تحصیل کرده با توانایی های حوزه کامپیوتر در جهت راه اندازی سامانه اطلاعات زنان ثبت اطلاعات و مشخصات زنان استان
ایجاد موسسات خصوصی در خصوص شناسایی و تولید محصولات سنتی از قبیل داروهای گیاهی و کشاورزی و محصولات و لبنیات حیوانی....	شناسایی و ثبت کارهای خانگی
علاقه مندسازی دانشجویان زن رشته های کشاورزی به بخش کشاورزی با قرار دادن زمین های کشاورزی در اختیار آنها و برگزاری مسابقات کشت برتر	شناسایی نیاز متخصصین و نیاز بازار کار
تشکیل خوشه های کسب و کار خانگی از طریق مشاوران خصوصی و اتحادیه ها	ایجاد سامانه بیمه برای زنان شاغل در حرفه های بافت فرش و صنایع دستی در مناطق شهری و روستایی
مطالعات شناسایی فعالیت های کسب و کار منطقه ای زنان، مزیت های منطقه ای و اولویت های رسته ای زنان و ایجاد بانک اطلاعات.	ایجاد تسهیلات و خدمات به زنان دامدار و عشایر در مناطق روستایی
معرفی و فروش محصولات شهرستان ها از طریق برگزاری تورهای مسافرتی یک روزه به شهرستان ها، برگزاری سمینار ها و نمایشگاه های ارائه محصولات و برگزاری دوره های آموزشی ...و	ایجاد معافیت های مالیاتی برای کسب و کارهای خانگی در مناطق شهر نشین و روستاها در مناطق مختلف، بخصوص برای کارهای دستی و خانگی زنان
جذب نیروهای فعال زنان در راستای معرفی و فروش محصولات شهرستان ها از طریق موسسات و شرکت های خصوصی	تاسیس و ایجاد شبکه های صنایع بسته بندی محصولات کشاورزی به ویژه فعالیت های بسته بندی محصولات ویژه مناطق مختلف استان و محصولات خانگی زنان

توسعه صنایع تبدیلی از طریق ایجاد شرکت های حامی برای زنان با شرح خدمات آموزش های کارآفرینی، فروش محصولات، خرید مواد اولیه و ... به تفکیک محصول

توانمندسازی زنان تازه فارغ التحصیل شده از دانشگاه، زنان سرپرست خانوار، زنان در معرض آسیب و ... در زمینه مهارت های عملی از طریق آموزش های فنی و حرفه ای و سایر ادارات ذی ربط جهت ورود به فرصت های شغلی قابل ایجاد در رشته های شغلی از نظر کارآفرینی و خلق فرصت های جدید شغلی توسط نهادهای توانمندساز

مداخله دولت برای توسعه رشته های کسب و کار دارای اولویت زنان در هر منطقه، از طریق ارائه کمک های فنی، آموزشی و تسهیل گری و همچنین تامین مالی هدفمند

جهت دهی پژوهش ها و پایان نامه های دانشگاهی در خصوص شناسایی خاصیت داروها و محصولات گیاهی در مناطق روستایی و دشت های شهرستان های مختلف از قبیل اسفراین، جاجرم، گرمه، بجنورد و شیروان ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی مرتبط با گردو و فرآوری این محصول در شهرستان شیروان و اسفراین

ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی مرتبط با زردآلو و فرآوری این محصول در شهرستان اسفراین ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی مرتبط با انگور و فرآوری این محصول در شهرستان های مانه و سملقان، فاروج، بجنورد

تکمیل زنجیره ی تامین صنعت فرش، ایجاد مراکز بازاریابی، خدمات مبتنی بر نیاز بازار جهانی، آموزش بافندگان و ... در شهرستان راز و جرگلان

گسترش بیمه روستایی و عشایری به ساکنین مناطق روستایی مستعد نگهداری دام در اسفراین، مانه و سملقان، راز و جرگلان و گرمه

گسترش کشف و احیای معادن سنگ مالون و سنگ گچ، شن و ماسه و ... در شهرستان های جاجرم و فاروج ایجاد و گسترش صنعت تولید دام برای زنان سرپرست خانوار در ابعاد کوچک همچون پرورش مرغ، بلدرچین و ... در روستاهای مانه و سملقان، بجنورد، شیروان و سایر شهرستان ها

ایجاد بازارچه بین جاده ای به واسطه قرار گرفتن این شهرستان در جاده اصلی تهران-شمال-مشهد در منطقه مانه و سملقان و فروش محصولات کشاورزی و صنایع دستی زنان آن منطقه

ایجاد و گسترش صنایع تبدیلی مرتبط با آجیل و فرآوری این محصول در شهرستان فاروج با کیفیت بالا جذب سرمایه گذار در بخش کشاورزی و صنعت به واسطه ی خوشه های کارآفرینی و میراث فرهنگی از طریق تعامل با افراد مهاجرت کرده از مناطق روستای به شهر ها، در شهرستان های مانه و سملقان، جاجرم، گرمه، راز و جرگلان و فاروج

احیای پرورش اسب ترکمن در مناطق روستایی و شهر نشین راز و جرگلان و توسعه این حرفه بعنوان یک میراث با ارزش در منطقه و گسترش آن در میان زنان ترکمن، به همراه مردان منطقه

شناسایی کارگاه های نیمه راکد دارای مشارکت اقتصادی زنان، بررسی مشکلات و برطرف کردن مشکلات با مداخله موثر سازمان های مرتبط

۴-۵- نرخ طلاق

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۳	۳	۶	۷	۲	۱	۵	۴

۴-۵-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص نرخ طلاق

راهکارهای بخش خصوصی	راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی
ساخت و تولید انیمیشن با محوریت مهارت های زندگی	برگزاری دوره های آموزش آیین همسرمداری برای مردان با تاکید بر نحوه برقراری ارتباط موثر عاطفی و جنسی
برگزاری کارگاه های آموزشی مهارت های پیش از ازدواج ، غنی سازی روابط ، انتخاب همسر، مشاوره پیش از طلاق از طریق مراکز و کلینیک های خصوصی مشاوره و رواندرمانی	اجباری کردن گذراندن دوره های آموزشی مهارت های زندگی و مهارت های روابط زناشویی قبل از ثبت عقد در محضرهای ازدواج
همکاری موسسات و مراکز خصوصی در جهت اطلاع رسانی و آموزش خانواده ها در مناطق روستایی و حروم، جهت پیشگیری از ازدواج های زود هنگام و دیر هنگام	بررسی و توجه ویژه ادارات و سازمان های ذیربط به ازدواج زود هنگام و دیر هنگام در مناطق روستایی و حاشیه های شهر، شناسایی این مناطق و ارائه خدمات آموزشی و آگاه سازی خانواده ها از آسیب های این معضل
ساخت و تولید فیلم کوتاه با محوریت مهارت های زندگی	برگزاری جلسات آموزشی در کانون های فرهنگی مساجد
ساخت و تولید بازی های آموزشی در جهت شناخت هرچه بیشتر مهارت های ازدواج در مقاطع دبیرستان، دانشگاه و مراکز فنی و حرفه ای	آموزش دوره های مهارت های ارتباطی در مدارس به صورت دوره های جانبی توسط آموزش و پرورش با رویکرد افزایش صبر و بردباری، توانایی حل مساله، روحیه جمع گرایی و کاهش روحیه خودخواهی و فردگرایی
همکاری مراکز خصوصی مشاوره و رواندرمانی با ادارات، موسسات و سازمان های مختلف جهت ارتقای ارائه خدمات به زنان در معرض آسیب خشونت های خانگی و تعارضات زناشویی	برگزاری جلسات مشاوره و برنامه های تفریحی اوقات فراغت برای کودکان در معرض خطر (طلاق و اعتیاد والدین)
	استفاده از نیروهای دانشجوی ارشد علوم تربیتی و روانشناسی جهت برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی
	برگزاری تئاتر با محوریت مهارت های زندگی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
	سوق دادن پایان نامه ها و پژوهش های دانشگاهی به سمت شناسایی عوامل و روش های پیشگیری از طلاق
	راه اندازی مرکز مطالعات زنان جهت شناسایی آسیب های خانواده در حین و پس از طلاق و پیشگیری از شیوع آسیب ها
	کارآفرینی در جهت رفع مشکلات اقتصادی و ایجاد اشتغال در

۵-۴-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص نرخ طلاق

راهکارهای بخش خصوصی	راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی
	مناطق آسیب خیز برای مردان جهت پیشگیری از طلاق زنان
	افزایش کمی و کیفی مراکز مشاوره حضوری و تلفنی ویژه زنان
	ایجاد سراهای خانواده در محله ها جهت آموزش و برگزاری برنامه های مختلف
	راه اندازی ایستگاه های کتابخوانی و مشاوره در مناطق آسیب خیز و حاشیه شهرها و روستاهای دور افتاده
	تربیت مدرسان و مشاوران حرفه ای و متخصص در حوزه خانواده (ازدواج و طلاق) با رویکردهای روانشناختی، جامعه شناختی حقوقی و مددکاری در جهت ارائه آموزش های موثر
	برگزاری جلسات تخصصی حل مشکلات زناشویی و غنی سازی روابط در مراکز مشاوره دادگاه ها و مراکز کاهش طلاق بهزیستی
	تحت پوشش بیمه های درمانی قرار گرفتن حق مشاوره در مراکز خصوصی و کاهش هزینه های مشاوره

ارائه آموزش مهارت های زندگی به فارغ التحصیلان مشاور و مددکار در مناطق ترکمن نشین و بومی سازی مهارت های زندگی زناشویی در مناطق راز و جرگلان جهت استقبال بیشتر و اثربخشی بیشتر این مهارت ها در مناطق ترکمن نشین

انجام پژوهش درباره تفاوت فرهنگ و بافت خانواده در مناطق ترکمن نشین ، مناطق حاشیه نشین ، مناطق محروم و آسیب خیز بجنورد، اسفراین و شیروان و همگام سازی آیین و سنت های بومی هر منطقه با استانداردهای خانواده در کشور

ورود به بافت سنتی مناطق ترکمن نشین و اقدام در جهت تغییر جایگاه زن در خانواده و ثبت ازدواج و طلاق بطور رسمی

پیشگیری از رواج فرهنگ بیگانه در مناطق شهر نشین بجنورد، شیروان و اسفراین با آگاه سازی خانواده ها از مضرات ماهواره و رسانه های جمعی بیگانه و نقش آن در تغییر ارزش های خانواده و زوجین

۵-۵- نسبت افراد بدون همسر به واسطه فوت

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۵	۸	۲	۷	۴	۱	۳	۶

۵-۵-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان بیوه (فوت همسر)

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
شناسایی زنان بیوه توسط سازمان بهزیستی و کمیته امداد و سایر ارگان های ذیربط	اختصاص موضوعات هنری همچون تئاتر به وضعیت زنان بیوه در شهرستان
تهیه بانک اطلاعاتی و ایجاد شرایط مناسب جهت ازدواج مجدد زنان بیوه ای که شرایط مناسب برای ازدواج مجدد دارند	ارائه طرح پژوهشی به صنم ها و کلینیکهای مددکاری با موضوع بررسی و شناسایی وضعیت رفاهی و زندگی زنان بیوه
انجام پژوهش در جهت شناسایی مشکلات فردی و اجتماعی زنان بیوه با توجه به ویژگی های جمعیت شناختی و بومی منطقه از طریق دانشگاه ها و سازمان های ذیربط (بهزیستی، کمیته امداد و....)	معرفی زنان بیوه توانمند به موسسات کارایی
توانمندسازی زنان بیوه از طریق اشتغال زایی در بخش های دولتی و خصوصی	شناسایی مکان های زندگی زنان بیوه نیازمند و ارائه خدمات رفاهی از طریق
ارائه تسهیلات جهت آموزش و تحصیل و آگاه سازی زنان بیوه	برگزاری گردهمایی های محلی در مناطق حاشیه نشین و مناطق در معرض آسیب و آگاه سازی خانواده ها در محله توسط کلینیک های ترک اعتیاد
ارائه تسهیلات جهت ارائه آموزش های فنی و حرفه ای	
ارائه تسهیلات بانکی برای زنان بیوه کارآفرین	
ساماندهی فرزندان زنان بیوه و توجه به وضعیت بهداشتی و رفاهی خانواده	

۵-۶- نرخ باسوادی زنان بالای ۶ سال

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۲	۷	۱	۵	۴	۳	۸	۶

۵-۶-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص باسوادی زنان بالای ۶ سال

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
شناسایی مناطق مختلف استان توسط آموزش و پرورش که زنان بالای ۶ سال از تحصیل محروم هستند	تهیه فیلم های آموزشی و مستند درباره تحصیل و آموزش زنان
تهیه بانک اطلاعاتی درباره وضعیت تحصیل زنان در شهرستان ها، مناطق محروم، روستاها و قومیت های مختلف	
انجام پژوهش در جهت شناسایی دلایل محروم بودن زنان بالای ۶ سال از آموزش از طریق اداره آموزش و پرورش هر شهرستان	
شناسایی وضعیت آموزش، تعداد مدارس، کیفیت آموزش دختران و زنان در مناطق مختلف استان	
افزایش نهضت های سواد آموزی و مدارس در مناطق محروم و دور از شهر و روستاها	
ارائه خدمات آموزشی و تحصیلی مناسب زنان به مناطق محروم	
برگزاری جلسات گروهی و فردی در مساجد و محله ها جهت آگاه سازی خانواده ها درباره آموزش و تحصیل دختران	
ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زنان در مدارس مناطق محروم و روستاها	

۵-۷- درصد اشتغال زنان روستایی به تحصیلات دانشگاهی

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمره	مانه و سملقان
رتبه	۶	۷	۴	۱	۸	۲	۳	۵

۵-۷-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص اشتغال زنان روستایی به تحصیلات دانشگاهی

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
شناسایی مناطق مختلف استان توسط دانشگاه ها که زنان از تحصیل در دانشگاه محروم هستند	
تهیه بانک اطلاعاتی درباره وضعیت تحصیل زنان در شهرستان ها، مناطق محروم، روستاها و قومیت های مختلف	
انجام پژوهش در جهت شناسایی دلایل محروم بودن زنان از تحصیل در دانشگاه توسط دانشگاه های استان	
شناسایی وضعیت آموزش، تعداد دانشگاه ها و کیفیت آموزش دختران و زنان در مناطق مختلف استان	
بررسی و نیاز سنجی رشته های تحصیلی دانشگاهی در مناطق مختلف استان ، بخصوص در مناطق روستایی و محروم توسط دانشگاه	
ارزیابی نیازهای استان به رشته های تحصیلی دانشگاهی منوط به کار با توجه به وضعیت اشتغال در استان و پتانسیل های موجود	
برگزاری جلسات گروهی و فردی در مساجد و محله ها جهت آگاه سازی خانواده ها درباره آموزش و تحصیل در دانشگاه و مزایای آن	
ایجاد تسهیلات و دریافت وام های تحصیلی و دانشجویی به روستاییان و مناطق محروم توسط دانشگاه	

۵-۸- پایین بودن سرانه تخت بیمارستانی

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۵	۷	۴	۱	۶	۳	۱	۲

۵-۸-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص سرانه تخت بیمارستانی

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
شناسایی وضعیت درمانی در مناطق محروم و شهرستان هایی که فاقد بیمارستان هستند.	تاسیس مراکز بهداشتی و بیمارستان نیمه خصوصی در مناطق و شهرهای فاقد امکانات درمانی و پزشکی
شناسایی روش های درمان بیماری های سخت و وضع حمل زنان در مناطق محروم و مناطقی که فاقد بیمارستان می باشند.	
تخصیص بودجه به علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمای جهت تجهیز بیمارستان های موجود و تاسی بیمارستان در مناط محروم و شهرهایی که فاقد بیمارستان هستند.	

۹-۵- پایین بودن نرخ زنان بیمه شده اصلی

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۳	۵	۴	۵	۲۲	۲	۴	۱

۹-۵-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص نرخ زنان بیمه شده اصلی

راهکارهای بخش خصوصی	راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی
تهیه فیلم های آموزشی و مستند درباره انواع بیمه و راهکارهای بیمه شدن زنان	شناسایی وضعیت بیمه زنان در مناطق مختلف استان، نوع بیمه و سایر مشخصات و تهیه بانک اطلاعاتی بیمه زنان در استان
ملزم شدن بخش های خصوصی به بیمه کردن زنان شاغل در کارها و بخش های خصوصی	شناسایی دلایل بیمه نبودن زنان توسط بهزیستی و کمیته امداد و سازمان بیمه تامین اجتماعی
	بررسی راهکارهای موجود جهت تحت پوشش قرار گرفتن بیمه زنان
	شناسایی کارها و فعالیت هایی که بر اساس آن زنان می توانند تحت پوشش بیمه قرار بگیرند
	شناسایی و آگاه سازی زنان در استان در جهت آگاه شدن از انواع بیمه و راهکارهای بیمه شدن

۵-۱۰- معتادان زن دستگیر شده

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۳	۲	۴	۸	۱	۵	۶	۷

۵-۱۰-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص زنان معتاد دستگیر شده

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
افزایش مالیات دخانیات	اجرای تئاتر و جنگ های خیابانی با محوریت تمسخر و قبیح جلوه نمودن مصرف دخانیات
برگزاری جلسات آگاه سازی خانواده ها در خصوص اعتیاد و مصرف دخانیات ، انواع مواد مخدر و مضرات ان	استفاده از کاریکاتور با مضمون مضرات دخانیات
برگزاری دوره های ذهن آگاهی (توسط دانشگاه ها)	اجرای موسیقی خیابانی جهت ایجاد تفریح و سرگرمی
ارائه ی مشاوره های فردی و گروهی به خانواده های در معرض آسیب در خصوص مصرف مواد و راهکارهای درمانی	ساخت تیزرهای تبلیغاتی با پررنگ کردن مضرات دخانیات، و تکرار نمایش این تیزرها به جهت نهادینه شدن آموزش ها به خصوص از دوران کودکی
نصب بیلبردهای آموزشی با مضمون مضرات دخانیات در مناطق مختلف شهر روستا	برگزاری گردهمایی های محلی در مناطق حاشیه نشین و مناطق در معرض آسیب و آگاه سازی خانواده ها در محله توسط کلینیک های ترک اعتیاد
نظارت و برخورد جدی با استفاده دخانیات به ویژه قلیان در رستوران های سنتی	
برگزاری همایش های تخصصی در خصوص اعتیاد و راهکارهای پیشگیری از آن	
ساماندهی مردان و زنان معتاد و کمک به ترک اعتیاد آنها	
نظارت دقیق تر نیروی انتظامی به حمل مواد و مصرف مواد در محافل عمومی، پارک ها و مناطق حاشیه نشین	
برگزاری همایش های ورزشی و اجرای ورزش همگانی	
برگزاری پیاده روی خانوادگی با موضوع پیشگیری از اعتیاد	

۱۱-۵- میزان فرار زنان و دختران از منزل

شهرستان	اسفراین	بجنورد	جاجرم	راز و جرگلان	شیروان	فاروج	گرمه	مانه و سملقان
رتبه	۲	۱	۸	۸	۸	۸	۸	۳

۱۱-۵-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص فرار زنان و دختران از منزل

راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی	راهکارهای بخش خصوصی
شناسایی دختران فراری از منزل توسط نیروی انتظامی، سازمان بهزیستی و کمیته امداد و سایر ارگان های ذیربط	ارائه طرح پژوهشی به صنم ها و کلینیکهای مددکاری با موضوع بررسی و شناسایی دلایل فرار دختران از منزل با توجه به ویژگی های بومی استان و شناسایی وضعیت رفاهی و زندگی دختران در خانواده های اصلی و پس از فرار
تهیه بانک اطلاعاتی و ایجاد شرایط مناسب جهت شناسایی ویژگی ها و توانمندی های دختران فراری و کمک به توانمند سازی آنها توسط مراکز و موسسات نگهداری از این زنان	معرفی دختران فراری بازپروری شده و توانمند به موسسات کاریبایی و بخش های خصوصی
انجام پژوهش در جهت شناسایی مشکلات فردی و اجتماعی دختران فراری با توجه به ویژگی های جمعیت شناختی و بومی منطقه از طریق دانشگاه ها و سازمان های ذیربط (بهزیستی، کمیته امداد و....)	شناسایی مکان های زندگی خانواده های اصلی از طریق کلینیک های خصوصی و رایزنی برای برقراری ارتباط با آنها
توجه به آموزش و تحصیل دختران فراری و ایجاد شرایط مناسب برای بازگرداندن این قشر به مدرسه و دانشگاه با همکاری سازمان بهزیستی ، نیروی انتظامی و آموزش و پرورش	برگزاری گردهمایی های محلی در مناطق حاشیه نشین و مناطق در معرض آسیب و آگاه سازی خانواده ها در مباره علل فرار دختران و راه های پیشگیری از آن از طریق آموزش های استحکام بنیان خانواده
ارائه تسهیلات جهت آموزش و تحصیل و آگاه سازی دختران فراری	برگزاری جلسات فردی و گروهی در موسسات و کلینیک های خصوصی با خانواده های دختران فراری و آگاه سازی آنها از ویژگی های دختران، دوران نوجوانی و تغییرات خاص این دوران، آموزش چگونگی اثر گذاری رسانه های گروهی بر فرهنگ و ارزش های خانواده و نوجوانان
ارائه تسهیلات جهت ارائه آموزش های فنی و حرفه ای	تهیه فیلم های مستند و آموزشی و نمایش آن در شبکه استانی در خصوص تحکیم بنیان خانواده، ویژگی های رفتار با نوجوانان و دختران، آسیب های شایع در میان دختران نوجوان و....
برگزاری جلسات گروهی و فردی جهت بهبود سلامت روان و درمان اختلالات دختران فراری	
ارائه خدمات بهداشتی و درمانی به زنان ساکن موسسات از طریق درمانگاه ها و بیمارستان های دولتی	

۵-۱۱-۱- راهکارهای اثربخش در خصوص فرار زنان و دختران از منزل

راهکارهای بخش خصوصی	راهکارهای نیازمند حمایت های دولتی
	شناسایی خانواده های اصلی دختران فراری و بررسی علل و مشکلات موجود در خانواده
	رایزنی و ارائه خدمات به خانواده های اصلی دختران فراری و ساماندهی خانواده ها، جهت بازگرداندن دختران به خانواده اصلی توسط سازمان بهزیستی
	شناسایی خانواده های نابسامان دختران فراری و آسیب های موجود در خانواده و بازتوان کردن و مستقل کردن دخترانی که خانواده هایشان صلاحیت نگهداری از آنها را ندارند، توسط سازمان بهزیستی و دادگاه خانواده

فصل ششم

ماتریس نتایج

۱-۶- اثر: تعداد زنان ساکن موسسات کاهش یافته و بهداشت جسمی و روانی آنان در استان خراسان شمالی بهبود یافته است.	
فرض ها/خطرها	
دستاورد ۱: زنان ساکن در موسسات شناسایی و بازتوان شده اند	
نداشتن برنامه ای درست برای پیگیری منظم توسط دستگاه های بالاسری نبود بودجه و امکانات برای سراها و موسسات نگهداری از زنان بی سرپناه عدم همکاری زنان ساکن در موسسات به ارائه مشخصات و بروز مشکلات فردی شان	خروجی ۱-۱: متخصصان در بهزیستی، کمیته امداد و نیروی انتظامی به شناسایی زنان ساکن در موسسات پرداخته اند.
فعالیت ۱-۱-۱: شناسایی زنان ساکن در موسسات فعالیت ۱-۱-۲: بررسی دلایل و مشکلات این قشر فعالیت ۱-۱-۴: راه اندازی بانک اطلاعات در دفتر مطالعات زنان فعالیت ۱-۱-۵: ساختن فیلم هایی در خصوص معرفی مراکزی که میتوانند زنان بی سرپناه را پذیرش کنند.	
عدم وجود بودجه مناسب برای اجرای پروژه های مورد نظر عدم آگاهی عمومی مردم در رابطه با تسهیلاتی که برای زنان ساکن در موسسات در نظر گرفته شده است عدم همکاری سازمان ها و ارگان های ذیربط	خروجی ۲-۱: با آموزش و پرورش، دانشگاه ها، موسسات هنری و ورزشی و مراکز فنی و حرفه ای استان خراسان شمالی برای توانمندسازی زنان رایزنی شده است.
فعالیت ۱-۲-۱: پتانسیل ها و توانمندیها و علاقمندی های زنان ساکن در موسسات شناسایی شده است فعالیت ۱-۲-۲: بودجه جهت آموزش و بازتوانی زنان توسط سازمان بهزیستی، کمیته امداد، سازمان ورزش و جوانان و سازمان فنی و حرفه ای پیش بینی شده است. فعالیت ۱-۲-۳: زنان با توجه به علاقه و توانمندی و اهداف کوتاه مدت و بلند مدت خود، تحت آموزش قرار گرفته اند. فعالیت ۱-۲-۴: مکان ها، مراکز و موسسات متناسب با حرفه آموزی و تخصص دانشگاهی زنان ساکن در موسسات شناسایی شده اند. فعالیت ۱-۲-۵: حرفه و توانمندی های زنان برای مشاغل خانگی شناسایی شده اند.	

۶-۱- اثر: تعداد زنان ساکن موسسات کاهش یافته و بهداشت جسمی و روانی آنان در استان خراسان شمالی بهبود یافته است.	
خروجی ۱-۳:	نبود بودجه و برنامه مدون تغییر قوانین تغییر مسئولین نبود بازار کار متناسب با حرفه و تخصص زنان
<p>فعالیت ۱-۳-۱: تدوین برنامه برای اشتغال زایی زنان با توه به حرفه و تحصیلی که دارند</p> <p>فعالیت ۱-۳-۲: طراحی و تدوین برنامه های هدفمند جهت اشتغال و کاریابی برای زنان</p> <p>فعالیت ۱-۳-۳: طراحی تیم تخصصی جهت کمک به اشتغال و بازتوانی زنان</p> <p>فعالیت ۱-۳-۴: امکانات و تجهیزات جهت انجام مشاغل خانگی در اختیار زنان توانمند قرار داده شده است.</p>	
خروجی ۱-۴:	عدم تدوین برنامه برای اجرای طرح عدم وجود امکانات و متخصصان برای اجرای طرح
<p>فعالیت ۱-۴-۱: شناسایی مشکلات و اختلالات روانی و رفتاری زنان ساکن در موسسات توسط متخصصان بهزیستی و موسسات خصوصی مشاوره و رواندرمانی</p> <p>فعالیت ۱-۴-۲: عقد قرارداد با علوم پزشکی برای اجرای طرح</p> <p>فعالیت ۱-۴-۳: شناسایی و ویزیت جسمانی و مشکلات جسمانی زنان ساکن در موسسات توسط درمانگاه ها ، بیمارستان ها و پزشکان متخصص و روانپزشک</p> <p>فعالیت ۱-۴-۴: ارائه خدمات متناسب با مشکلات جسمانی و روحی زنان ساکن در موسسات</p>	
خروجی ۱-۵:	عدم همکاری خانواده های اصلی زنان ساکن در موسسات عدم تمایل زنان ساکن در موسسات به بازگشت به خانه عدم توانایی متخصصان و مددکاران برای رایزنی و حل مشکلات زنان ساکن در موسسات، با خانواده های اصلی شان.
<p>فعالیت ۱-۵-۱: وضعیت هر یک از زنان جهت بازگشت به خانواده اصلی توسط مددکاران و متخصصان سازمان بهزیستی و کمیته امداد بررسی شده است.</p> <p>فعالیت ۱-۵-۲: خانواده های اصلی زنان شناسایی شده و جهت آشنایی و ساماندهی زنان ، به آنها مراجعه شده و مشکلات بازگشت به خانه و همچنین مشکلات خانواده بررسی و شناسایی شده اند.</p> <p>فعالیت ۱-۵-۳: خانواده های مستعد پذیرش زنان ساکن در موسسات طی جلسات و راهنمایی های مددکاران و مشاوران سازمان بهزیستی ، زنان ساکن در موسسات را پذیرفته</p>	

۶-۱- اثر: تعداد زنان ساکن موسسات کاهش یافته و بهداشت جسمی و روانی آنان در استان خراسان شمالی بهبود یافته است.

و ساماندهی شده اند

فعالیت ۱-۵-۴: وضعیت زنان پس از بازگشت به خانه، هر ماه بررسی می گردد و خدمات مورد نیاز به خانواده ارائه می گردد.

دستاورد ۲: وضعیت روحی ، جسمی و روانی زنان ساکن در موسسات بهبود یافته است

خروجی ۱-۲:

طی بررسی ها و فعالیت های سازمان بهزیستی ، کمیته امداد و علوم پزشکی وضعیت بهداشت روان و بهداشت جسم زنان ساکن در موسسات بهبود یافته است

نبود برنامه ریزی مدون
نبود هماهنگی بین دستگاه ها برای حمایت از زنان ساکن در موسسات
نداشتن علاقه زنان به بهبود وضعیت شان و دخالت متخصصان در زندگی آنها

فعالیت ۱-۲-۱: متخصصان سازمان بهزیستی و کمیته امداد به بررسی وضعیت زنان پس از ساماندهی آنها ، پرداخته اند

فعالیت ۱-۲-۲: وضعیت جسمانی، بهداشت روان و رضایت از زندگی زنان ساکن در موسسات، بهبود یافته و از سلامت فردی و اجتماعی برخوردار شده اند.

فعالیت ۱-۲-۳: وضعیت زندگی زنان ساکن در موسسات بطور دوره ای توسط متخصصان بهزیستی، کمیته امداد و علوم پزشکی ارزیابی می شود.

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

فرض ها/خطرها

دستاورد ۱: نرخ اشتغال زنان دارای تحصیلات عالی در خراسان شمالی افزایش یافته است.

خروجی ۱-۱:

عدم تخصیص بودجه کافی مشکلات پشتیبانی سامانه
عدم همکاری و مقاومت صاحبان مشاغل در ارائه اطلاعات
عدم اعتماد زنان به سامانه در ارائه اطلاعات شخصی
عدم اعتماد زنان به حل مشکلات از طریق مرکز مطالعات زنان

سامانه مرکز مطالعات زنان استان خراسان شمالی به منظور ارزیابی تخصصی مشکلات زنان دارای تحصیلات عالی و فاقد تحصیلات عالی و ایجاد ارتباط بین عرضه و تقاضای نیروی کار (بنگاه های اقتصادی) تاسیس و راه اندازی شده است و پژوهش های مرتبط با امور زنان در استان انجام گرفته است که متولی آن دانشگاه و دفتر امور زنان و خانواده استانداری می باشد.

فعالیت ۱-۱-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۱-۱-۲: ارائه پروپوزال جامع طرح، مطالعه و بررسی سایت های مشابه (در صورت وجود) در دنیا و الگوبرداری از آن ها و الگوبرداری از بانک ملی اطلاعات زنان نهاد ریاست جمهوری (کارایی این سامانه متفاوت با بانک اطلاعات زنان نهاد ریاست جمهوری می باشد).

فعالیت ۱-۱-۳: برگزاری جلسات با حضور مسئولان زنان استانداری و فرمانداری ها، سازمان های همکار و سازمان های حامی با توجه به گروه های هدف

فعالیت ۱-۱-۴: تنظیم تفاهم نامه چندجانبه مجری، استانداری، سازمان های همکار و سازمان های حامی

فعالیت ۱-۱-۵: کسب اطلاع از استعدادها و ظرفیت های زنان در سراسر استان

فعالیت ۱-۱-۶: بهره گیری از دانش و تخصص بومی و منطقه ای در کلیه فرآیندهای طرح (طراحی سایت، جمع آوری اطلاعات و...)

فعالیت ۱-۱-۷: انجام پژوهش و بررسی درباره وضعیت زنان در مناطق مختلف استان ، با توجه به فرهنگ بومی آن منطقه

عدم هماهنگی دانشگاه ها ، جهاد کشاورزی و سازمان میراث فرهنگی
و صنایع دستی
عدم تخصیص بودجه
نبود علاقه مندی در دانشجویان در جهت انجام پروژه ها
نبود حمایت مالی در انجام پروژه ها
نبود شرایط مناسب جهت پیاده سازی و استفاده از نتایج پژوهش های
صورت گرفته

خروجی ۳-۱: تفاهم نامه ای بین دانشگاه و جهاد کشاورزی و میراث فرهنگی در خصوص هدایت پایان

نامه های تحصیلی به سمت برطرف شدن مشکلات کشاورزی و دامداری و تولید صنایع دستی از قبیل بافت فرش، تابلوفرش و سایر تولیدات خانگی و کشاورزی خاص هر منطقه به واسطه گری و رایزنی دفتر امور زنان و خانواده استانداری عقد شده است ، و این امر موجب افزایش میزان تاثیرگذاری زنان استان خراسان شمالی در امور کشاورزی ، دامداری و صنایع با ارزش دستی شده است

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

فعالیت ۱-۳-۱: برگزاری جلسات با دانشگاه های مختلف استان در راستای توسعه همکاری با امور بانوان استانداری

فعالیت ۱-۳-۲: انتخاب دانشگاه های دارای رشته کشاورزی و صنایع دستی و یا رشته های مرتبط نزدیک به استان و ایجاد کارگروه ویژه برای تعیین موضوع پایان نامه های کاربردی در حوزه های مورد نیاز با هماهنگی سازمان جهاد کشاورزی ، صنایع دستی و میراث فرهنگی

فعالیت ۱-۳-۳: حمایت مالی و معنوی (چاپ مقالات برتر در مجلات دارای رتبه توسط دانشگاه) برای ایجاد انگیزه و حرکت دانشجویان به سمت موضوعات درخواستی برای پایان نامه ها

فعالیت ۱-۳-۴: دریافت مجوز انتشار مقالات علمی پژوهشی در خصوص مسائل زنان بعنوان بخشی از فعالیت های مرکز مطالعات زنان

فعالیت ۱-۳-۵: در اختیار گذاشتن امکانات مطالعاتی از جمله آزمایشگاه و مزرعه ، دام ، و امکان مطالعه و بررسی هنر صنایع دستی در مناطق مستعد توسط سازمان جهاد کشاورزی و سازمان میراث فرهنگی و صنایع دستی بطور ویژه برای زنان پژوهشگر

دستاورد ۲: سهم زنان با تحصیلات پایین در بازار کار استان خراسان شمالی افزایش یافته است.

خروجی ۱-۲:

شبکه های صنایع بسته بندی محصولات کشاورزی و دامی به ویژه فعالیت های بسته بندی خانگی زنان در استان خراسان شمالی تاسیس و ایجاد شده است که متولیان آن اداره کشاورزی و موسسات صنایع بسته بندی مواد غذایی می باشند می باشد.

عدم همکاری سازمان های مربوطه

عدم وجود بانک اطلاعاتی به جهت شناسایی زنان شاغل در صنعت

بسته بندی و دادن سفارش به آنها

کوتاه بودن زمان کار و فصلی بودن که موجب کاهش درآمد این زنان می باشد.

نبود آموزش های مرتبط به جهت بالا بردن کیفیت کاری

عدم تشکیل نمایشگاه های بدون هزینه و هفتگی برای فروش

محصولات بسته بندی شده

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

فعالیت ۱-۱-۲: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۲-۱-۲: ارائه پروپوزال جامع طرح، مطالعه و بررسی شبکه های مشابه (در صورت وجود) در دنیا و در کشور و الگوبرداری از آنها.

فعالیت ۳-۱-۲: برگزاری جلسات با حضور مسئولان زنان استانداری و فرمانداری ها و سازمان جهاد کشاورزی

فعالیت ۴-۱-۲: تنظیم تفاهم نامه چندجانبه مجری، استانداری و جهاد کشاورزی

فعالیت ۵-۱-۲: شناسایی محصولات کشاورزی و دامی مرغوب هر منطقه و کسب اطلاع از روش های بسته بندی، تکثیر، تشکیل گلخانه، تولید و موارد استفاده عموم از این محصولات.

فعالیت ۶-۱-۲: بهره گیری از دانش بومی و منطقه ای در راستای تولید و بسته بندی محصولات در هر منطقه

فعالیت ۷-۱-۲: کسب اطلاع دقیق از پتانسیل ها و ظرفیت ها در هر منطقه

فعالیت ۸-۱-۲: شناسایی و سنجش میزان علاقه زنان شاغل و فعال در این زمینه

فعالیت ۹-۱-۲: حرکت در جهت افزایش آگاهی جامعه هدف و انتقال مفاهیم مورد نظر از شبکه سازی و اعتمادسازی

فعالیت ۱۰-۱-۲: اطلاع رسانی در مورد قوانین و حمایت های مشاغل خانگی و مشاغل بخش کشاورزی و دامی (به عنوان مثال ماده ۸۱ قانون مالیات های مستقیم)

فعالیت ۱۱-۱-۲: تعیین ساختار و نحوه همکاری اعضاء

فعالیت ۱۲-۱-۲: آموزش و توان افزایی در خصوص تشکیل شبکه و همراهی و مشارکت با مجری

خروجی ۲-۲:

صنایع تبدیلی از طریق ایجاد شرکت های حامی برای زنان استان خراسان شمالی با شرح خدمات آموزش های کار آفرینی، فروش محصولات، خرید مواد اولیه و ... به تفکیک محصول (همچنین احیای محصولات سنتی و قدیمی در هر منطقه) توسعه یافته است که متولی آن اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی می باشد.

عدم تامین بودجه و سرمایه مورد نیاز

عدم توجه کافی به بخش تعاونی ها

عدم وجود نمایشگاه ها بصورت مثلا جمعه بازارها

عدم خرید دستگاه ها از این تولید کنندگان

عدم نظارت اداره بهداشت و استاندارد نه برای جلوگیری بلکه بخاطر

ارائه راهنمایی به جهت انجام بهتر کار

دریافت مالیات پس از شناسایی توسط مامورین امور مالیاتی

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

فعالیت ۲-۲-۱: ایجاد کارگروه تخصصی صنایع تبدیلی با مشارکت دستگاه هایی مانند استانداری، سازمان صمت، شرکت شهرک های صنعتی، جهاد کشاورزی و اداره کل استاندارد

فعالیت ۲-۲-۲: تعیین کالاهای مورد نیاز تولید برای بازار و ارائه برنامه تولید و فروش به تعاونی های کشور

فعالیت ۲-۲-۳: برگزاری دوره های آموزشی کارآفرینی و توسعه کسب و کار و موضوعات مورد نیاز این گروه

فعالیت ۲-۲-۴: تاسیس شرکت ها یا تعاونی های تامین مواد اولیه، تولید، کنترل کیفیت، حسابداری و مالی، بازاریابی و فروش

فعالیت ۲-۲-۵: تامین سرمایه در گردش در فصل خرید محصولات مثلا شهریور ماه برای خرید انگورو هلو منطقه مانه و سملقان، شیروان و بجنورد، و مانند آن در خرداد در اسفراين برای خرید زرد آلو

فعالیت ۲-۲-۶: شناسایی نحوه بسته بندی و نگهداری فرآورده های دامی در مناطق مختلف شهرستان ها ، همچون فصل بهار و موارد مربوط به محصولات عشایر و پاییز و زمستان و محصولات دامی در روستاها

فعالیت ۲-۲-۷: تاسیس شرکت های تخصصی بسته بندی با رویکرد صادرات محور

فعالیت ۲-۲-۸: حمایت از تولید کنندگان برای شرکت در نمایشگاه های داخلی و خارجی

فعالیت ۲-۲-۹: حمایت از فرآورده های دامی ارگانیک و با کیفیت مرغوب

خروجی ۲-۳:

عدم ثبات در برنامه های دولت تا پایین ترین سطوح
تعویض مسئولین در کوتاه مدت و عدم برگزاری جلسات اختصاصی
بعلت عدم وجود پژوهش های ادواری مدت مشخص نبود اطلاعات
درست برای برنامه ریزی

دولت برای توسعه رسته های کسب و کار دارای اولویت زنان در هر منطقه استان خراسان شمالی، از طریق ارائه کمک های فنی، آموزشی و تسهیل گری و همچنین تامین مالی هدفمند مداخله کرده است که متولیان آن دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، اداره فنی حرفه ای، دانشگاه ها، و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی می باشند.

فعالیت ۲-۳-۱: تشکیل کارگروه های تخصصی بانوان برای تعیین کارهایی که با فیزیک زنان سازگاری دارد (مانند معلمی، پرستاری، امور مالی، تولید محصولات خانگی ، قالی بافی و ...)

فعالیت ۲-۳-۲: تشکیل کارگروه مقامات مسئول استانی به جهت تسهیلگری برای رفع موانع

فعالیت ۲-۳-۳: ایجاد دبیرخانه دائمی توسعه کسب و کار بانوان

فعالیت ۲-۳-۴: شناسایی ظرفیت های موجود در مناطق مختلف استان به جهت استفاده از مزیت رقابتی و ارزش آفرینی فعالیت اقتصادی با محوریت بانوان

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

خروجی ۲-۴:

عدم شناسایی صحیح زنان و تخصص آنها
نبود سازماندهی مناسب برای ساماندهی زنان در
مشاغل متناسب با توانمندی ها
عدم تامین مواد اولیه و بازار فروش کالاهای تولیدی

زنان تازه فارغ التحصیل شده از دانشگاه، زنان سرپرست خانوار، زنان در معرض آسیب و ... در زمینه مهارت های عملی از طریق آموزش های فنی و حرفه ای و سایر ادارات ذی ربط جهت ورود به فرصت های شغلی قابل ایجاد در رسته های شغلی از نظر کارآفرینی و خلق فرصت های جدید شغلی توسط نهادهای توانمندساز شناسایی شده اند و وارد بازار کار شده اند.

فعالیت ۲-۴-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۲-۴-۲: تشکیل بانک اطلاعاتی در خصوص زنان ، توانمندی ها و فرصت های شغلی در بخش دولتی و خصوصی در هر منطقه

فعالیت ۲-۴-۳: برگزاری مناقصه انتخاب عامل توسعه کسب و کار (CDA) جهت شناسایی و انتخاب منطقه دارای پتانسیل

فعالیت ۲-۴-۴: اجرای عقد قرارداد با کارفرما ها در خصوص ایجاد اشتغال برای زنان با توجه به تخصص آنها

فعالیت ۲-۴-۵: تشکیل جلسات توانمند سازی برای زنان در معرض آسیب و خانواده ها، و کارفرمایان

خروجی ۲-۵:

نبود زیرساخت مناسب
عدم شناسایی زنان در مناطق محروم
عدم طراحی سایت های مناسب

سامانه بیمه برای زنان شاغل در حرفه های بافت فرش و صنایع دستی و کشاورزی و دامپروری در مناطق شهری و روستایی راه اندازی شده است که متولی آن اداره بیمه تامین اجتماعی و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی می باشد.

فعالیت ۲-۵-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۲-۵-۲: برگزاری جلسات با امور زنان استانداری، فرمانداری ها و بخشداری ها ، اداره تامین اجتماعی ، اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی

فعالیت ۲-۵-۳: طراحی سامانه بیمه زنان شاغل در حرفه های خانگی ، صنایع دستی و کشاورزی

فعالیت ۲-۵-۴: شناسایی اساتید متخصص در جهت بهبود ارائه خدمات بیمه در مناطق محروم

فعالیت ۲-۵-۵: استفاده از بانک اطلاعاتی خروجی ۱-۱ در جهت شناسایی بازار هدف و اطلاع رسانی

فعالیت ۲-۵-۶: برگزاری دوره های آموزشی و آگاه سازی زنان از شرایط و تسهیلات بیمه

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

دستاورد ۳: شرایط مشارکت اقتصادی زنان دار استان خراسان شمالی تسهیل شده است.

خروجی ۱-۳:

شرایط بهره گیری از معافیت های مالیاتی برای کسب و کارهای خانگی زنان استان خراسان شمالی ایجاد شده است که متولیان آن اراده مالیات، تعاون، کار و رفاه اجتماعی می باشند.

عدم حمایت سازمان های مربوطه
عدم استقبال زنان از مشاغل دارای معافیت مالیاتی
عدم ثبات قوانین مالیاتی با عنایت به کمبود درآمدهای دولت
ابلاغ دستورالعمل هایی که غیر مستقیم محتوای ماده قانونی را تضعیف می کند

فعالیت ۱-۱-۳: انتخاب مشاور مالیاتی و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۲-۱-۳: بررسی دقیق شرایط معافیت از مالیات مشاغل خانگی با مطالعه طرح توسعه و حمایت از مشاغل خانگی وزارت کار

فعالیت ۳-۱-۳: برگزاری جلسات با امور زنان استانداری، اداره کار و سازمان امور مالیاتی در خصوص جزئیات قانون معافیت مالیاتی مشاغل خانگی عنوان شده در قانون ساماندهی و حمایت از مشاغل خانگی

فعالیت ۴-۱-۳: برگزاری جلسات توجیهی با جامعه هدف و اطلاع رسانی در مورد قوانین و حمایت های مشاغل خانگی

فعالیت ۵-۱-۳: بهره گیری از بانک اطلاعات خروجی ۲-۳ جهت اطلاع رسانی

فعالیت ۶-۱-۳: ارائه مشاوره و سوق دادن مشاغل خانگی به سمت مشاغل مورد تایید معافیت مالیاتی سازمان مالیات.

خروجی ۲-۳:

مطالعات شناسایی دینامیک فعالیت های اقتصادی و کسب و کار منطقه ای زنان استان خراسان شمالی، مزیت های منطقه ای و اولویت های رسته ای زنان و ایجاد بانک اطلاعات همراستا با بانک اطلاعات خروجی ۱-۱، انجام شده است.

عدم حمایت سازمان های مربوطه
نبود بودجه برای انجام مطالعات پر بودیک
جدی نگرفتن آمارگیری ها یا سرشماری ها
ناشناخته بودن خیلی از کانون های اشتغال زنان

فعالیت ۱-۲-۳: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۲-۲-۳: شناسایی ظرفیت های کسب و کار منطقه ای زنان با استفاده از مطالعات فراگیر شرکت شهرک های صنعتی استان (مانند تولید آلو بخارا، رب گوجه فرنگی، سمنو و شیره انگور توسط زنان روستایی)

فعالیت ۳-۲-۳: استفاده از اطلاعات اداره فرش سازمان صمت و اداره صنایع سازمان جهاد کشاورزی برای شناسایی ظرفیت های تولیدی بانوان مانند فرش ترکمن

فعالیت ۴-۲-۳: استفاده از توان سمن (NGO) های بانوان استان برای توسعه کسب و کارهای خرد خانگی

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

خروجی ۳-۳:

کارگاه های نیمه راکد دارای مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی، شناسایی شده و در جهت برطرف کردن مشکلات آنها مداخله موثر سازمان های مرتبط صورت گرفته است.

نبود بودجه پیوسته برای رفع مشکلات نقدینگی کسب و کار زنان شناخته نبودن خیلی از کارگاه های شهری و روستایی بعلت خانگی بودن معمولا برای تولی گری اینگونه کارها چند دستگاه معرفی می شوند و عملا هر یک مسئولیت این کار را بعهده دستگاه دیگر می اندازد و کار ابتر می ماند.
عدم علاقه بخش اعظم کارآفرینان از حمایت دولتی بخاطر مشکلات زیاد

فعالیت ۳-۳-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان فعالیت ۳-۳-۲: علت یابی کارگاه های راکد

فعالیت ۳-۳-۲: تامین مواد اولیه، کنترل کیفیت و بازاریابی و فروش

فعالیت ۳-۳-۳: حمایت حقوقی از زنان شریک در کارگاه ها تا مبادا پس از احیاء به دلایلی ایشان از شراکت خلع گردند.

فعالیت ۳-۳-۴: ایجاد ارتباط با بانک های عامل برای تامین نقدینگی با نرخ سود کم

دستاورد ۴: زنان استان خراسان شمالی جهت ورود به بازار کار و مشارکت اقتصادی تجهیز و آماده شده اند.

خروجی ۴-۱:

دانشجویان زن رشته های کشاورزی و دامپروری و صنایع دستی در استان خراسان شمالی با قرار دادن زمین های کشاورزی، امکانات دامپروری و تولید صنایع دستی در اختیار آنها، علاقمند و توانمند در زمینه کشاورزی، دامپروری و صنایع دستی شده اند.

عدم استقبال دانشجویان از طرح عدم تامین آب مورد نیاز جهت کشاورزی و امکانات مورد نیاز برای دامپروری و تولید صنایع دستی سخت بودن فعالیت های کشاورزی دامپروری نبود تضمین برای خرید تولیدات نبود صنایع تکمیلی برای فروش محصولات

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

فعالیت ۴-۱-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۴-۱-۲: شناسایی فارغ التحصیلان رشته های کشاورزی، دامپروری و صنایع دستی و ایجاد بانک اطلاعاتی آنان

فعالیت ۴-۱-۳: ایجاد زمینه کارآموزی در حرفه های مورد نظر و ارائه تشویق های انگیزشی

فعالیت ۴-۱-۴: برگزاری تور بازدید از کشت و صنعت های موفق و یا کشاورزان و دامپروران موفق

فعالیت ۴-۱-۵: برگزاری دوره های آموزشی به روز برای زنان

فعالیت ۴-۱-۶: برگزاری مسابقات با موضوعات مختلف از جمله بهره وری - بهترین محصول به تفکیک به مانند بهترین انگور - سیب و یا ... و در زمینه هایی به مانند دام

خروجی ۴-۲:

روش های ای-مارکتینگ در راستای معرفی و فروش محصولات شهرستان ها از طریق برگزاری دوره های آموزشی و ... در استان خراسان شمالی ترویج یافته اند.

نبود زیرساخت های مناسب

عدم وجود محصولات مناسب

نبود رویه های بلند مدت در زمینه IT

جلوگیری از پیام رسان های قوی

فعالیت ۴-۲-۱: انتخاب مشاور و مجری طرح ترجیحا از زنان تحصیلکرده استان

فعالیت ۴-۲-۲: برگزاری دوره های آموزشی استفاده از کامپیوتر و گوشی های هوشمند به جهت استفاده تجاری فعالیت ۴-۲-۳: انتخاب مشاور تبلیغات برای تهیه پوسترهای

مورد نیاز در فضای مجازی

فعالیت ۴-۲-۳: استفاده از App های جدید و توانمند برای توسعه بازار

خروجی ۴-۳:

زنان تازه فارغ التحصیل شده از دانشگاه، زنان سرپرست خانوار، زنان در معرض آسیب و ... در زمینه مهارت های عملی جهت ورود به فرصت های شغلی قابل ایجاد در رشته های شغلی از نظر کارآفرینی و خلق فرصتهای جدید شغلی توسط نهادهای توانمندساز، توانمند شده اند.

عدم استقبال زنان از طرح

عدم سرمایه گذاری

عدم وجود آموزشگاه های رایگان

عدم وجود مرکز کارآفرینی زنان

۶-۲- اثر: وضعیت مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی ارتقاء یافته است.

فعالیت ۴-۳-۱: شناسایی مزیت رقابتی کلیه فارغ التحصیلان برای استفاده از آنان

فعالیت ۴-۳-۲: گروه بندی آنان برای برگزاری آموزش های مقدماتی و تیم سازی

فعالیت ۴-۳-۳: برگزاری دوره های مهارتی از طریق مراکز آموزش فنی و حرفه ای

فعالیت ۴-۳-۴: برگزاری تورهای نمایشگاهی و صنعتی برای ایده سازی و نوآوری

فعالیت ۴-۳-۵: تسهیل در دادن تسهیلات بانکی

فعالیت ۴-۳-۶: استفاده از مشاوران سرمایه گذاری و توسعه کسب و کار

۳-۶: اثر: بنیان خانواده های استان خراسان شمالی تحکیم و تعالی یافته است.	
فرضها/خطرها	
دستاورد ۱: مهارت های جوانان در برقراری ارتباط با جنس مخالف ، روابط عاطفی و آگاهی از وظایف فردی زناشویی در استان خراسان شمالی افزایش یافته است و میزان طلاق کاهش یافته است.	
<p>عدم هماهنگی سازمان های مربوطه</p> <p>عدم تامین بودجه مورد نیاز</p> <p>عدم رفع مشکل فرهنگی در بیان مشکلات زناشویی</p> <p>نبود آموزش های تخصصی در خصوص مشکلات خاص زوجین</p> <p>نبود مراکز مشاوره روانشناسی مرتبط</p>	<p>خروجی ۱-۱:</p> <p>دوره های آموزش آیین همسرمداری برای زنان و مردان استان خراسان شمالی با تاکید بر غنی سازی روابط ، نحوه برقراری ارتباط موثر و مهارت های حل مساله برگزار شده است.</p>
<p>فعالیت ۱-۱-۱: تشکیل انجمن حمایت از کانون خانواده در مرکز مطالعات زنان با عضویت بهزیستی، استانداری، سازمان صمت، نیروی انتظامی، دانشگاه علوم پزشکی و دیگر دانشگاه ها</p> <p>فعالیت ۲-۱-۱: تشکیل کارگروه مشاورین روانشناسی با رویکرد حل مشکلات زناشویی بین همسران</p> <p>فعالیت ۳-۱-۱: راه اندازی مراکز روانشناسی در سطح شهرها بخصوص حاشیه آنها و مناطق محروم</p> <p>فعالیت ۴-۱-۱: تدوین بروشورهای تبلیغاتی با رویکرد غنی سازی روابط با توجه به بافت فرهنگی هر منطقه</p> <p>فعالیت ۵-۱-۱: تولید کلیپ های تصویری با موضوع آیین همسرمداری و غنی سازی روابط</p>	
<p>عدم همکاری زوجین در برگزاری جلسات مشاوره فردی و گروهی</p> <p>بالا بودن هزینه های مشاوره و عدم استقبال زوجین</p> <p>ناتمام ماندن جلسات درمانی بدلیل مراجعه نا هماهنگ زوجین</p> <p>نبود متخصصان مشاوره جهت کاهش طلاق</p>	<p>خروجی ۲-۱:</p> <p>جلسات تخصصی حل مشکلات زناشویی و غنی سازی روابط در مراکز مشاوره دادگاه ها و مراکز کاهش طلاق بهزیستی برگزار شده است و میزان درخواست طلاق زوجین به دادگاه ها کاهش یافته است</p>

<p>۳-۶: اثر: بنیان خانواده های استان خراسان شمالی تحکیم و تعالی یافته است.</p>	
<p>فعالیت ۱-۲-۱: تشکیل کارگروه تخصصی مشاوره به منظور کاهش طلاق با همکاری مشاوران و متخصصان دادگستری و سازمان بهزیستی</p> <p>فعالیت ۲-۲-۱: دعوت به همکاری از طرف بیمه تامین اجتماعی و سایر بیمه ها برای تحت پوشش قرار دادن حق الزحمه مشاوره</p> <p>فعالیت ۳-۲-۱: برگزاری جلسات مشاوره فردی و گروهی برای زوجین متقاضی طلاق</p> <p>فعالیت ۴-۲-۱: برگزاری جلسات مشاوره برای خانواده های اصلی زوجین و فرزندان آنها جهت اصلاح الگوی روابط در کل خانواده</p>	
<p>خروجی ۳-۱:</p> <p>جلسات مشاوره و برنامه های تفریحی اوقات فراغت برای کودکان در معرض خطر (طلاق و اعتیاد والدین) در استان خراسان شمالی برگزار شده است.</p>	<p>عدم هماهنگی سازمان های مربوطه</p> <p>نبود مشاوران روانشناسی متخصص کودک</p> <p>نبود آمار درست از کودکان در معرض خطر</p>
<p>فعالیت ۱-۳-۱: تشکیل کارگروه کاهش آسیب برای کودکان با حضور بهزیستی، نیروی انتظامی، دادگستری، آموزش و پرورش، استانداری برای بررسی مشکلات کودکان در معرض خطر</p> <p>فعالیت ۲-۳-۱: استفاده از روانشناسان مجرب برای درمان مشکلات و اختلالات عاطفی و رفتاری کودکان</p> <p>فعالیت ۳-۳-۱: راه اندازی خراسان شمالی نگهداری کودکان بی سرپرست و یا بد سرپرست به علت طلاق والدین</p> <p>فعالیت ۴-۳-۱: برگزاری کلاس های و برنامه های تفریحی مورد نیاز</p>	
<p>خروجی ۴-۱:</p> <p>بخش برنامه های تلویزیونی و تئاتر با محوریت مهارت های زندگی و مهارت های ارتباطی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در استان خراسان شمالی برگزار شده است.</p>	<p>عدم هماهنگی سازمان های مربوطه</p> <p>عدم اعتماد به گروه های تئاتر جوان برای انجام نمایش</p> <p>عدم وجود لینک بین گروه های نمایش و روانشناسان</p> <p>نبود سالن های نمایش استاندارد در اختیار گروه های نمایش</p>
<p>فعالیت ۱-۴-۱: برگزاری جلسات با امور زنان استانداری، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی و کارگردانان و هنرمندان بخش دولتی و بخش خصوصی</p> <p>فعالیت ۲-۴-۱: طراحی محتوای تئاتر</p> <p>فعالیت ۳-۴-۱: شناسایی نویسندگان و بازیگران تئاتر</p>	

<p>فعالیت ۱-۴-۴: مشخص کردن زمان برگزاری و پخش برنامه</p>	
<p>۳-۶: اثر: بنیان خانواده های استان خراسان شمالی تحکیم و تعالی یافته است.</p>	
<p>ضعیف شدن انجمن های سینمایی در استان عدم برگزاری جشنواره های سینمایی قوی در استان نبود جشنواره ی تخصصی فیلم های مهارتهای زندگی در استان کمبود بودجه های فرهنگی برای این قبیل سناریوها</p>	<p>خروجی ۱-۵: فیلم های کوتاه با محوریت مهارت های زندگی در استان خراسان شمالی ساخته شده است.</p>
<p>فعالیت ۱-۵-۱: تشکیل کارگروهی متشکل از بهزیستی، آموزش و پرورش ، دانشگاه ها، نیروی انتظامی ، صدا و سیما ، فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت ۱-۵-۲: پس از تعیین موضوع توسط کارگروه باید تیم تهیه فیلم انتخاب گردد (یا با طرح مسابقه موضوع دار و انتخاب فیلم برتر هدف را تامین کنیم). فعالیت ۱-۵-۳: استفاده از دانشجویان رشته های هنر برای تهیه فیلم نامه نویسی فعالیت ۱-۴-۴: تامین تسهیلات مالی برای اجرای مالی</p>	
<p>نبود زیرساخت مناسب عدم تامین بودجه نبود فضای فرهنگی برای بیان این مطالب برای کودکان نبود تیم سازی بین متخصصان روانشناس برای تدوین متن فنی نگرفتن مجوزهای استاندارد برای همگانی شدن این بازی ها</p>	<p>خروجی ۱-۶: برنامه های آموزشی در جهت شناخت هرچه بیشتر مهارت های زندگی برای کودکان در مدارس استان خراسان شمالی برگزار شده است.</p>
<p>فعالیت ۱-۶-۱: تشکیل کارگروهی متشکل از بهزیستی، آموزش و پرورش ، دانشگاه ها، نیروی انتظامی ، صدا و سیما ، فرهنگ و ارشاد اسلامی فعالیت ۱-۶-۲: شناسایی تیم های متخصص جهت حضور در مدارس فعالیت ۱-۶-۳: در اختیار گذاردن موضوع به پیمانکار منتخب برای انجام پروژه فعالیت ۱-۶-۴: تامین بودجه مورد نیاز برای انجام پروژه</p>	
<p>دستاورد ۲: مهارت های حل مساله در جوانان استان خراسان شمالی افزایش یافته است.</p>	
<p>عدم هماهنگی وزارت آموزش و پرورش عدم علاقه مندی معلمان در جهت شرکت در آموزش ها بعلت نبودن معلمان خاص این دوره ها استفاده نادرست از دیگر معلمان و ارائه آموزش های غلط فقط بخاطر پر کردن برنامه های ابلاغی</p>	<p>خروجی ۲-۱: دوره های مهارت های ارتباطی و ازدواج در مدارس استان خراسان شمالی به صورت دوره های جانبی توسط آموزش و پرورش با رویکرد افزایش صبر و بردباری، توانایی حل مساله، روحیه جمع گرایی و کاهش روحیه خودخواهی و فردگرایی برگزار شده است.</p>

۳-۶: اثر: بنیان خانواده های استان خراسان شمالی تحکیم و تعالی یافته است.

فعالیت ۱-۲: گنجاندن دروس مورد نیاز برای تامین اهداف

فعالیت ۲-۱-۲: برنامه ریزی برای نزدیکی هر چه بیشتر خانواده ها با مدارس با رویکرد افزایش توان در حل مسئله

فعالیت ۳-۱-۲: برگزاری دوره های آموزشی مرتبط برای معلمان بعنوان آموزش ضمن خدمت و دادن امتیاز به آن برای افزایش انگیزش در کاربردی کردن آموزش ها

خروجی ۲-۲:

عدم هماهنگی بین دانشگاه ها و متخصصان جهت برگزاری جلسات آموزشی
عدم تخصیص بودجه برای اجرای طرح

جلسات آموزشی مهارت های پیش از ازدواج و مهارت های زندگی برای جوانان در
دانشگاه ها برگزار شده است

فعالیت ۱-۲-۲: تشکیل انجمن آموزش مهارت های پیش از ازدواج و مهارت های زندگی در دانشگاه ها، با همکاری سازمان بهزیستی ، دانشگاه ها، و دفتر امور بانوان و خانواده
استانداری

فعالیت ۲-۲-۲: برگزاری کارگاه های آموزشی دوره ای در دانشگاه ها

فعالیت ۳-۲-۲: برگزاری جلسات مشاوره فردی و زوجی برای دانشجویان در شرف ازدواج

فعالیت ۴-۲-۲: برگزاری جلسات آموزشی مختص والدین جوانان در شرف ازدواج

خروجی ۳-۲:

عدم هماهنگی سازمان های مربوطه

قوی نبودن بخش اعظم هیات امنای مساجد در راستای برگزاری اینگونه جلسات
عدم استقبال عمومی مردم از آموزش های ارائه شده در مساجد نسبت به مراکز
کلاسیک معمولا برخی از روحانیان بخاطر اطلاعات ضعیفی که دارند آموزش بار
منفی می گیرد.

جلسات آموزشی در کانون های فرهنگی ومساجد استان خراسان شمالی برگزار شده
است.

فعالیت ۱-۳-۲: هماهنگی با سازمان تبلیغات اسلامی و امور مساجد جهت برنامه ریزی برای برگزاری جلسات هدف فعالیت ۲-۲-۲: هماهنگی با سازمان بسیج برای برگزاری
دوره های مورد نظر

فعالیت ۲-۳-۲: برگزاری مسابقات علمی و هنری

فعالیت ۳-۳-۲: برگزاری اردوهای آموزشی در طبیعت به منظور اثر بخشی بیشتر

دستاورد ۳: روانشناسان و مشاورین فعال در حوزه قبل و بعد از ازدواج در استان خراسان شمالی توانمند شده اند.

خروجی ۳-۱:

عدم استقبال بخش اعظم جوانان عدم حمایت دستگاه های مرتبط عدم وجود بودجه وجود تفاوت در پرداختی های این سری از دانشجویان برای همکاری

از نیروهای دانشجوی ارشد علوم تربیتی و روانشناسی استان خراسان شمالی جهت برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی به عنوان دوره های ضمن تحصیل با نظارت اساتید، استفاده شده است.

۳-۶ اثر: بنیان خانواده های استان خراسان شمالی تحکیم و تعالی یافته است.

فعالیت ۳-۱-۱: تفاهم نامه سازمان های ذینفع با دانشگاه ها

فعالیت ۳-۱-۲: شناسایی دانشجویان برتر توسط دانشگاه ها

فعالیت ۳-۱-۳: آموزش روش تدریس برای دانشجویان یا فارغ التحصیلان

فعالیت ۳-۱-۴: برگزاری دوره ها توسط دانشجویان

خروجی ۳-۲:

عدم برنامه ریزی برای تدوین برنامه ای پیوسته و اثر گذار عدم تخصیص بودجه برای اجرای برنامه ها کمبود مبلغ قراردادها و بالطبع عدم استقبال اساتید مطرح برای آموزش استفاده از مدرسان غیر متخصص که موضوع را به بیراه می برد

مدرسان و مشاوران حرفه ای و متخصص در حوزه خانواده (ازدواج و طلاق) با رویکردهای روانشناختی، جامعه شناختی حقوقی و مددکاری در جهت ارائه آموزش های موثر توسط اساتید برتر کشور، آموزش دیده اند.

فعالیت ۳-۲-۱: بکارگیری کارشناسان ارشد روانشناسی خانواده و جامعه شناسی

فعالیت ۳-۲-۲: برگزاری دوره های آموزشی روش تدریس برای مدرسان بالقوه

فعالیت ۳-۲-۳: تدوین برنامه های آموزشی مناسب و اجرای آنها

۶-۴- اثر: تعداد تخت های بیمارستانی در خراسان شمالی افزایش یافته و بهداشت جسمی و روانی افراد در مناطق محروم بهبود یافته است.	
فرض ها/خطرها	
دستاورد ۱: مناطق نیازمند بیمارستان و درمانگاه در سطح استان شناسایی شده است	
نداشتن برنامه ای درست برای پیگیری منظم توسط ارگان های زیربند نبود بودجه و امکانات برای انجام و بررسی منطقه ای عدم همکاری سازمان های زیربند	خروجی ۱-۱: دانشگاه علوم پزشکی مناطق نیازمند و محروم از خدمات بهداشتی و درمانی را شناسایی کرده است.
فعالیت ۱-۱-۱: طراحی سامانه اطلاعاتی در خصوص مناطق محروم و نیازمندی های بهداشتی و درمانی در هر منطقه فعالیت ۱-۱-۲: بررسی نیازمندی های بهداشتی و درمانی بیمارستان های موجود ، اعم از تعداد تخت های مورد نیاز، متخصصان مورد نیاز، دستگاه های مختلف و ابزار درمانی مورد نیاز هر منطقه و بیمارستان فعالیت ۱-۱-۳: شناسایی مناطقی که فاقد بیمارستان هستند و امکان تاسیس بیمارستان در آن مناطق وجود دارد. فعالیت ۱-۱-۴: بررسی و شناسایی دقیق امکانات مورد نیاز هر منطقه	
عدم تخصیص بودجه عدم همکاری ارگان های ذیربند ناتمام ماندن طرح در برخی مناطق تناقض نیازمندی های هر منطقه با امکانات در نظر گرفته شده برای آن منطقه	خروجی ۲-۱: بودجه مورد نیاز برای تجهیز بیمارستان ها و تاسیس بیمارستان ها پیش بینی و تخصیص داده شده است و مناطق تجهیز شده اند.
فعالیت ۱-۲-۱: ایجاد کمیته تخصصی و انتخاب مجری طرح در هر منطقه فعالیت ۱-۲-۲: شناسایی دقیق بودجه مورد نیاز و امکانات مورد نیاز هر منطقه فعالیت ۱-۲-۳: ابلاغ بودجه به مجریان طرح در هر منطقه فعالیت ۱-۲-۴: انجام طرح در هر منطقه	
نبود بودجه و برنامه مدون تغییر مسئولین عدم انجام تعهدات توسط مجریان طرح	خروجی ۳-۱: مناطق محروم و بیمارستان های استان خراسان شمالی مجهز به امکانات و تجهیزات درمانی شده است.

۴-۶- اثر: تعداد تخت های بیمارستانی در خراسان شمالی افزایش یافته و بهداشت جسمی و روانی افراد در مناطق محروم بهبود یافته است.

فعالیت ۱-۳-۱: بیمارستان ها به امکانات درمانی مجهز شده اند

فعالیت ۱-۳-۲: مناطق فاقد بیمارستان و درمانگاه، دارای بیمارستان و درمانگاه های

مجهز شده اند

فعالیت ۱-۳-۳: امکانات بهداشتی و درمانی در دسترس مناطق محروم است.

فعالیت ۱-۳-۴: خدمات درمانی در مناطق مختلف استان ارائه می گردد.

۵-۶- اثر: تعداد بیمه شدگان زن در خراسان شمالی افزایش یافته است .	
فرض ها / خطرها	
دستاورد ۱: زنان فاقد بیمه در مناطق مختلف استان و شهرستان ها شناسایی شده اند.	
نداشتن برنامه ای درست برای پیگیری منظم توسط ارگان های زیربند نبود بودجه و امکانات برای انجام و بررسی منطقه ای عدم همکاری سازمان های زیربند	خروجی ۱-۱: بیمه تامین اجتماعی، بیمه روستایی و به شناسایی زنان فاقد بیمه در هر منطقه پرداخته اند
<p>فعالیت ۱-۱-۱: انتخاب مجری طرح</p> <p>فعالیت ۱-۱-۲: راه اندازی بانک اطلاعاتی زنان بیمه شده و فاقد بیمه</p> <p>فعالیت ۱-۱-۳: شناسایی زنانی که می توانند از خدمات بیمه های مختلف بهره مند شوند</p> <p>فعالیت ۱-۱-۴: بررسی و شناسایی راهکارهای مختلف جهت بیمه کردن زنان در مناطق مختلف شهری و روستایی</p> <p>فعالیت ۱-۱-۵: شناسایی زنان دارای مشاغل خانگی، صنایع دستی، دامپروری و کشاورزی و ارائه راهکار جهت بیمه کردن آنها</p>	
عدم تخصیص بودجه ناتمام ماندن طرح در برخی مناطق تناقض نیازمندی های زنان با میزان بیمه در نظر گرفته شده برای آنها	خروجی ۲-۱: راهکارهای بیمه زنان خانه دار، مشاغل خانگی و ازکار افتاده ها، و سایر زنان توسط مجریان طرح ارائه شده و زنان در بسیاری از مناطق شهری و روستایی بیمه شده اند.
<p>فعالیت ۱-۲-۱: ایجاد کمیته تخصصی و انتخاب مجری طرح در هر منطقه</p> <p>فعالیت ۱-۲-۲: شناسایی دقیق بودجه مورد نیاز و امکانات مورد نیاز هر منطقه</p> <p>فعالیت ۱-۲-۳: ابلاغ بودجه به مجریان طرح در هر منطقه</p> <p>فعالیت ۱-۲-۴: انجام طرح در هر منطقه</p> <p>فعالیت ۱-۲-۵: بسیاری از زنان شاغل و خانه دار در مناطق مختلف شهری و روستایی، تحت پوشش بیمه های متناسب با وضعیت زندگی و شغلی شان قرار گرفته اند.</p>	
نبود بودجه و برنامه مدون تغییر مسئولین عدم انجام تعهدات توسط مجریان طرح	خروجی ۳-۱: انگیزه زنان برای خود کفایی و کارهای دستی، خانگی، کشاورزی و دامپروری در خراسان شمالی بیشتر شده است

۶-۵- اثر: تعداد بیمه شدگان زن در خراسان شمالی افزایش یافته است .

فعالیت ۱-۳-۱: زنان در مشاغل مختلف بومی هر منطقه، بیمه شده و مشغول به فعالیت هستند

فعالیت ۱-۳-۲: زنان از کار افتاده بیمه شده اند و از انمانات بیمه بهره مند شده اند

فعالیت ۱-۳-۳: وضعیت زندگی زنان بهتر شده و توان مالی آنها برای زندگی افزایش یافته است

فعالیت ۱-۳-۴: انگیزه زنان برای انجام فعالیت ها و تولیدات بومی منطقه بیشتر شده است و در این زمینه سرمایه گذاری می کنند.

دستاورد ۲: وضعیت روحی ، جسمی و روانی زنان بهبود یافته است.

خروجی ۱-۲:

بیمه زنان در خراسان شمالی به بهبود وضع زندگی زنان کمک کرده است

نبود برنامه ریزی مدون

نبود هماهنگی بین دستگاه ها برای حمایت از دختران فراری

نداشتن علاقه دختران به بهبود وضعیت شان و دخالت متخصصان در

زندگی آنها

فعالیت ۲-۱-۱: انگیزه زنان به کار و تلاش و امید به زندگی آنها بیشتر شده است.

فعالیت ۲-۱-۲: وضعیت جسمانی، بهداشت روان و رضایت از زندگی زنان بیشتر شده است

فعالیت ۲-۱-۳: فرزندان زنان سرپرست خانوار از سلامت جسمی و روانی بیشتری برخوردار شده اند

فعالیت ۲-۱-۴: زنان از انجام فعالیت های آسیب زا و مشاغل کاذب دوری می کنند.

فعالیت ۲-۱-۵: زنان به سلامت روان و سلامت جسم خود و خانواده بیشتر توجه می کنند.

فعالیت ۲-۱-۵: انگیزه زنان برای بهبود وضعیت تولیدات دامی، کشاورزی، صنایع دستی بیشتر شده و به رقابت سالم می پردازند.

۶-۶- اثر: ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.

فرض ها/خطرها

دستاورد ۱: بهداشت عمومی و بهزیستی روانشناختی زنان استان خراسان شمالی افزایش یافته است.

خروجی ۱-۱:

دوره های آموزشی زن مثبت و مهارت های خود آگاهی توسط اساتید دانشگاهی و کلینیک های تخصصی با رویکرد بومی سازی در استان برگزار شده است

عدم برگزاری دوره ها بصورت مدون و پیوسته
عدم استفاده از اساتید زن و نبود فضا برای بانوان به جهت بیان مشکلات خاص نبود یک درمانگاه ویژه روانشناسی مختص بانوان
نداشتن آمار از زنانی که به هر دلیل مشکلات دارند و تحت انواع آزارها هستند

فعالیت ۱-۱-۱: انتخاب مجری

فعالیت ۲-۱-۱: شناسایی مشاوران و روانشناسان متخصص

فعالیت ۳-۱-۱: برگزاری کلاس های مورد نظر

خروجی ۲-۱:

دوره های ذهن آگاهی و تاب آوری (توسط دانشگاه ها و کلینیک های تخصصی) برای زنان در استان خراسان شمالی برگزار شده است.

عدم وجود اساتید مبرز در دانشگاه ها
عدم تخصیص بودجه خوب برای آوردن اساتید ممتاز
برگزاری دوره طی یک روز (این دوره ها چون باید بصورت آموزش - عمل باشد می بایست هر هفته حداکثر یک کلاس دو ساعته و بقیه هفته در خانه تمرین شود).

فعالیت ۱-۲-۱: انتخاب مجری

فعالیت ۲-۲-۱: برگزاری کلاس های مورد نظر

خروجی ۳-۱:

همایش های ورزشی و ورزش های همگانی و پیاده روی های خانوادگی برای زنان استان خراسان شمالی برگزار شده است.

عدم حضور حداکثری بانوان (هنوز نقش بانوان در حرکت های اجتماعی خیلی کم است).
برگزاری این همایش ها معمولا در محله های مرفه (دره گردو- پارک امیر کبیر-)
هیچوقت در شهرک ولیعصر یا باغ خلج همایش راهپیمایی برگزار نمی شود تا زنان آن منطقه حتی از درب منزل همجنسان خود را دیده و تشویق به حضور شوند)
عدم استفاده از بوستان های خالی اختصاصی به مانند ایرالکو و ماشین سازی در روزهای غیر کاری بعنوان پارک بانوان
عدم استفاده از پتانسیل هنرهای خانگی مانند آشپزی - بافتنی خانم ها در جنب ورزش و تفریح

۶-۶- اثر: ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.

فعالیت ۱-۳-۱: هماهنگی با اداره کل ورزش و جوانان و شهرداری ها و هیات ورزش های همگانی برای برگزاری همایش ها
فعالیت ۲-۳-۱: هماهنگی با اداره کل آموزش و پرورش برای استفاده از سالن های خالی ورزشی برای بانوان بصورت رایگان
فعالیت ۳-۳-۱: هماهنگی با شرکت هایی که پتانسیل امکانات ورزشی دارند و گرفتن کرایه امکانات در اختیار گذارده از طریق کسر پرداخت مالیات براساس مواد موجود
فعالیت ۴-۳-۱: هماهنگی با امور ورزش شرکت ها یا دستگاه ها برای جذب امکانات ورزشی که ببرد آنها نمی خورد اما برای کسانی که بودجه ندارند بسیار خوب است

دستاورد ۲: ادراک زنان استان خراسان شمالی از رفتارهای هنجار افزایش یافته است.

خروجی ۱-۲:

موسیقی سنتی ، شوی لباس محلی و سنتی و بازی های محلی جهت ایجاد تفریح و سرگرمی برای زنان استان خراسان شمالی برگزار گردیده است.

عدم درک درست از موسیقی ، هنر و طراحی لباس
عدم استفاده از پتانسیل های استانی در زمینه طراحی و نوازندگی
عدم وجود رشته موسیقی و هنردر دانشگاه های استان
عدم واگذاری سالن های رایگان به خوانندگان و هنرمندان مطرح و سالن های نمایشگاهی و دادن بلیط رایگان به جامعه هدف

فعالیت ۱-۱-۲: انتخاب گروه های طراحی لباس و موسیقی بومی و منطبق با سلیقه های مختلف

فعالیت ۲-۱-۲: راه اندازی کارناوال های شادی با رویکردهای ایجاد نشاط عمومی

فعالیت ۳-۱-۲: برگزاری برنامه های اجرای زنده موسیقی در منطقه مرکزی شهر

فعالیت ۳-۲-۱: برگزاری مسابقات هنری و شوی لباس بومی هر منطقه

خروجی ۲-۲:

امکانات ویژه برای ورزش و تفریحات بانوان در استان خراسان شمالی ایجاد شده است.

استفاده از پارک بانوان و پارک مادر و کودک در شهر بجنورد و

تاسیس پارک بانوان در اسفراین، شیروان و سایر شهر ها

عدم هماهنگی سازمان های مربوطه
عدم تامین بودجه مورد نیاز
عدم سپردن برنامه ریزی ساخت بوستان های بانوان به خود بانوان
عدم استقبال بانوان از امکانات در اختیار گذاشته شده

فعالیت ۱-۲-۲: برگزاری جلسات با شورای شهرستان هامبنی بر تصویب احداث پارک بانوان

فعالیت ۲-۲-۲: رایزنی با سازمان برنامه و بودجه مبنی بر تخصیص ردیف بودجه برای تاسیس پارک های مخصوص بانوان در شهرهای مورد نظر

<p>۶-۶- اثر: ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.</p>	
<p>فعالیت ۳-۲-۲: هماهنگی با اداره کل ورزش و جوانان مبنی بر تخصیص منابع مالی و امکانات برای ورزش بانوان فعالیت ۴-۲-۲: برگزاری مسابقات ورزشی ویژه بانوان در سطوح عمومی که مورد استقبال زنان خانه دار نیز قرار گیرد. فعالیت ۵-۲-۲: ایجاد دبیرخانه توسعه نشاط خانواده در کلیه شهرستان های استان</p>	
<p>عدم استقبال دانشجویان از طرح عدم وجود بودجه مورد نیاز عدم وجود مرکز مشاوره در خوابگاه دانشجویان</p>	<p>خروجی ۳-۲: مشاوره های دانشگاهی به دانشجویان زن و خانواده های دانشجویان در استان خراسان شمالی ارائه شده است.</p>
<p>فعالیت ۱-۳-۲: توسعه خوابگاه های دانشجویی بخصوص دانشجویان دختر فعالیت ۲-۳-۲: برگزاری دوره های آموزشی خود مراقبتی و روابط دختر و پسر فعالیت ۳-۳-۲: توسعه مراکز مشاوره در دانشگاه ها برای کلیه دانشجویان فعالیت ۴-۳-۲: راه اندازی دفتر ارتباط دانشگاه و خانواده و سامانه اینترنتی و دادن کارنامه اخلاقی - ارتباطی دانشجویان به خانواده آنان فعالیت ۵-۳-۲: راه اندازی کارگروه امنیت دانشجویی با عضویت دانشگاه ، بهزیستی ، نیروی انتظامی ، ورزش و جوانان و استانداری</p>	
<p>عدم قیمت مناسب برای اینگونه تبلیغات در محل های مرکزی شهر عدم نصب این تبلیغات در کانون های زنان مانند پارک بانوان عدم تخصیص بودجه کافی توزیع دخانیات در همه فروشگاه ها و در دسترس بودن مواد مخدر</p>	<p>خروجی ۴-۲: بیلبوردهای آموزشی با مضمون مضرات دخانیات و مواد مخدر صنعتی و سنتی برای زنان، در استان خراسان شمالی گردیده است.</p>
<p>فعالیت ۱-۴-۲: تعیین موضوعات مورد نظر توسط بهزیستی، نیروی انتظامی، اداره مبارزه با مواد مخدر و اداره کل ورزش و جوانان فعالیت ۲-۴-۲: استفاده از بیلبوردهای در مکانهای عالی که در معرض دید اکثر جامعه باشد. فعالیت ۳-۴-۲: استفاده از هنرمندان متخصص و مجرب در طراحی و رنگ</p>	
<p>عدم استفاده صدا و سیما از این تیزرها عدم استفاده از این تیزرها در سینماها عدم استفاده از این تیزرها در رسانه های پیام رسان نبود بودجه کافی</p>	<p>خروجی ۵-۲: تیزرهای تبلیغاتی با پررنگ کردن مضرات مواد مخدر برای زنان در استان خراسان شمالی ساخته شده است و نمایش این تیزرها به جهت نهادینه شدن آموزش ها به خصوص از دوران کودکی بارها تکرار شده است.</p>

۶-۶- اثر: ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.

فعالیت ۲-۵-۱: ثبت نام از کلیه تولید کنندگان تیزرهای تبلیغاتی

فعالیت ۲-۵-۲: دریافت نمونه کارها و انتخابات بهترین کار و تیم سازنده

فعالیت ۲-۵-۳: تهیه موضوع مورد نظر برای تهیه تیزر

فعالیت ۲-۵-۴: تبدیل تیزرها به یک اپلیکیشن و ورود آنها به گوشی های

هوشمند

دستاورد ۳: گرایش به اعتیاد در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.

خروجی ۳-۱:

عدم دریافت مالیات زیاد از دخانیات

ورود مواد مخدر قاچاق به استان فرار

مالیاتی فروشندگان دخانیات

مبارزه با پخش توزیع مواد مخدر در استان خراسان شمالی افزایش یافته است و مالیات دخانیات بیشتر شده است.

فعالیت ۳-۱-۱: تشکیل کارگروه مبارزه با استفاده از مواد مخدر و دخانیات با عضویت بهزیستی، ورزش و جوانان ، دانشگاه علوم پزشکی، استانداری و سمن های مرتبط

فعالیت ۳-۱-۲: تهیه متن فنی به جهت ارائه به نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی برای ارائه یک طرح به صحن علنی مجلس (بلد نمودن میزان هزینه پیشگیری از مصرف دخانیات و درمان بیماری های ناشی از مصرف دخانیات)

۳-۱-۳: وارد نمودن فشار به دستگاه حاکمیتی مبنی بر ارائه لایحه جلوگیری از مصرف دخانیات با بستن مالیات بسیار زیاد بر دخانیات

۳-۱-۴: محدود نمودن فضاهای قابل مصرف دخانیات و بریدن جریمه بر مصرف کنندگان توسط افرادی به مانند مامورین راهنمایی و رانندگی

۳-۱-۵: نظارت شدید نیروی انتظامی در توزیع و فروش مواد مخدر

خروجی ۳-۲:

عدم وجود درک درست از نیاز به شادی توسط برخی مقامات

برخورد برخی افراتیون با راه اندازی برنامه های شاد

نبود بودجه مورد نیاز یا مخصوصا ندادن بودجه بخاطر جلوگیری از انجام اینگونه

مراسها

تئاتر و جنگ های خیابانی با محوریت بد جلوه دادن مصرف دخانیات و مواد مخدر توسط زنان در استان خراسان شمالی برگزار می شود.

۶-۶- اثر: ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.

فعالیت ۳-۲-۱: تامین اعتبار برای اجرای تئاتر و جنگ های خیابانی

فعالیت ۳-۲-۲: نصب مدیران به روز و هنرمند در اداره ارشاد اسلامی

فعالیت ۳-۲-۳: برگزاری همایش های علمی بررسی اثربخشی برگزاری نمایش و جنگ های خیابانی در رابطه با بهبود نشاط اجتماعی و کاهش جرم و جنایت در سطح منطقه

فعالیت ۳-۲-۴: برگزاری جلسات با جامعه روحانیت مبنی بر حمایت از برنامه های پیشگیرانه و ترویج نشاط در خانواده ها بخصوص قشر آسیب پذیر

فعالیت ۳-۲-۵: برگزاری جنگ های شادی در مناسبت های دینی به مانند روزهای ازدواج حضرت امیرالمومنین (ع) و حضرت زهرا (س) و دیگر روزهای جشن در کشور

۶-۷- اثر: تعداد زنان و دختران فراری در استان خراسان شمالی کاهش یافته و بهداشت جسمی و روانی آنان بهبود یافته است

فرض ها/خطرها	
دستاورد ۱: زنان و دختران فراری در سطح استان شناسایی شده اند	
<p>نداشتن برنامه ای درست برای پیگیری منظم توسط دستگاه های بالاسری نبود بودجه و امکانات برای سراها و موسسات نگهداری از زنان و دختران فراری عدم همکاری دختران به ارائه مشخصات خانوادگی و ابراز مشکلات فردی شان</p>	<p>خروجی ۱-۱: متخصصان در بهزیستی، کمیته امداد و نیروی انتظامی به شناسایی زنان و دختران فراری در سطح استان پرداخته اند</p>
<p>فعالیت ۱-۱-۱: شناسایی دختران فراری توسط نیروی انتظامی، و سازمان بهزیستی فعالیت ۱-۱-۲: بررسی دلایل فرار از منزل و مشکلات این قشر فعالیت ۱-۱-۳: بررسی توانمندی ها و پتانسیل های دختران فعالیت ۱-۱-۴: بررسی وضعیت تحصیل زنان و دختران فعالیت ۱-۱-۵: راه اندازی بانک اطلاعات در دفتر مطالعات زنان مختص زنان و دختران فراری از منزل فعالیت ۱-۱-۶: ساختن فیلم هایی در خصوص معرفی مراکزی که زنان و دختران میتوانند در صورت بروز مشکل در خانه، در این مراکز پذیرش شوند.</p>	
<p>عدم وجود بودجه مناسب برای فعال سازی بیشتر خط ۱۲۳ در شهرستانهای مختلف استان عدم وجود متخصصان روانشناسی و مددکاری برای پذیرش دختران فراری عدم اقدام به موقع خط ۱۲۳ برای شناسایی و ساماندهی دختران در مراکز نگهداری دختران فراری عدم آگاهی دختران در معرض آسیب از خدمات خط ۱۲۳</p>	<p>خروجی ۱-۲: خط ۱۲۳ اورژانس اجتماعی جهت حمایت از زنان و دختران در معرض آسیب فعال تر از قبل، در استان خراسان شمالی فعالیت می کند</p>
<p>فعالیت ۱-۲-۱: کارشناسان و مددکاران خط ۱۲۳ در سراسر استان فعال شده اند فعالیت ۱-۲-۲: کارشناسان و مددکاران در بخش ها و مناطق آسیب پذیر فعالیت بیشتری دارند فعالیت ۱-۲-۳: تعداد و امکانات مراکز نگهداری از دختران فراری(خانه سلامت) بیشتر شده است فعالیت ۱-۲-۴: فیلم های تبلیغاتی جهت آگاه سازی جامعه از خدمات خط ۱۲۳ و پذیرش دختران در معرض آسیب ساخته شده و در شبکه استانی به نمایش در می آید فعالیت ۱-۲-۵: سازمان بهزیستی با حضور خود در مدارس و دبیرستان ها، خدمات خط ۱۲۳ را به دختران و معلمان معرفی می کنند</p>	

۶-۷- اثر: تعداد زنان و دختران فراری در استان خراسان شمالی کاهش یافته و بهداشت جسمی و روانی آنان بهبود یافته است

خروجی ۱-۳:

با آموزش و پرورش، دانشگاه ها، موسسات هنری و ورزشی و مراکز فنی و حرفه ای استان خراسان شمالی برای توانمندسازی دختران فراری رایزنی شده است.
عدم وجود بودجه مناسب برای اجرای پروژه های مورد نظر عدم آگاهی عمومی مردم در رابطه با تسهیلاتی که برای زنان ساکن در موسسات در نظر گرفته شده است
عدم همکاری سازمان ها و ارگان های ذیربط

فعالیت ۱-۳-۱: پتانسیل ها و توانمندی ها و علاقمندی های دختران شناسایی شده است
فعالیت ۱-۳-۲: بودجه جهت آموزش و بازتوانی دختران فراری توسط سازمان بهزیستی، کمیته امداد، سازمان ورزش و جوانان و سازمان فنی و حرفه ای پیش بینی شده است.
فعالیت ۱-۳-۳: دخترانی که محصل هستند، در مدارس ثبت نام مجدد و ساماندهی شده اند.
فعالیت ۱-۳-۴: دختران با توجه به علاقه و توانمندی و اهداف کوتاه مدت و بلند مدت خود، تحت آموزش قرار گرفته اند.
فعالیت ۱-۳-۵: مکان ها، مراکز و موسسات متناسب با حرفه آموزی و تخصص دانشگاهی دختران شناسایی شده اند.
فعالیت ۱-۳-۶: حرفه و توانمندی های دختران برای مشاغل خانگی شناسایی شده اند.

خروجی ۱-۴:

دختران فراری خراسان شمالی بازتوان و مستقل شده اند
نبود بودجه و برنامه مدون تغییر قوانین
تغییر مسئولین
نبود بازار کار متناسب با حرفه و تخصص دختران

فعالیت ۱-۴-۱: تدوین برنامه برای اشتغال زایی و تحصیل دختران فراری با توه به حرفه و تحصیلی که دارند
فعالیت ۱-۴-۲: طراحی و تدوین برنامه های هدفمند جهت اشتغال و کاریابی برای دخترانی که توانایی کار کردن را دارند
فعالیت ۱-۴-۳: طراحی تیم تخصصی جهت کمک به اشتغال و بازتوانی دختران در سازمان بهزیستی
فعالیت ۱-۴-۴: امکانات و تجهیزات جهت انجام مشاغل خانگی در اختیار دختران توانمند قرار داده شده است.

خروجی ۱-۵:

بهداشت روانی و جسمانی دختران فراری توسط متخصصان بهزیستی و علوم پزشکی بهبود یافته است
عدم تدوین برنامه برای اجرای طرح
عدم وجود امکانات و متخصصان برای اجرای طرح

۶-۷- اثر: تعداد زنان و دختران فراری در استان خراسان شمالی کاهش یافته و بهداشت جسمی و روانی آنان بهبود یافته است

فعالیت ۱-۵-۱: شناسایی مشکلات و اختلالات روانی و رفتاری دختران فراری توسط متخصصان بهزیستی و موسسات خصوصی مشاوره و رواندرمانی

فعالیت ۱-۵-۲: عقد قرارداد با علوم پزشکی برای اجرای طرح

فعالیت ۱-۵-۳: شناسایی و ویزیت جسمانی و مشکلات جسمانی دختران توسط درمانگاه ها ، بیمارستان ها و پزشکان متخصص و روانپزشک

فعالیت ۱-۵-۴: ارائه خدمات متناسب با مشکلات جسمانی و روحی دختران

خروجی ۱-۶:

عدم همکاری خانواده های اصلی دختران فراری

دختران فراری که مستعد بازگشت به خانواده های اصلی بودند،

عدم تمایل دختران به بازگشت به خانه

به خانواده های اصلی خود بازگشته و ساماندهی شده اند.

عدم توانایی متخصصان و مددکاران برای رایزنی و حل مشکلات دختران، با خانواده های اصلی شان.

فعالیت ۱-۶-۱: وضعیت هر یک از دختران جهت بازگشت به خانواده اصلی توسط مددکاران و متخصصان سازمان بهزیستی و کمیته امداد بررسی شده است.

فعالیت ۱-۶-۲: خانواده های اصلی دختران فراری شناسایی شده و جهت آشنایی و ساماندهی دختران، به آنها مراجعه شده و مشکلات بازگشت به خانه و همچنین مشکلات خانواده بررسی و شناسایی شده اند.

فعالیت ۱-۶-۳: خانواده های مستعد پذیرش دختران فراری طی جلسات و راهنمایی های مددکاران و مشاوران سازمان بهزیستی ، دختران را پذیرفته و ساماندهی شده اند

فعالیت ۱-۶-۴: وضعیت دختران پس از بازگشت به خانه، هر ماه بررسی می گردد و خدمات مورد نیاز به خانواده ارائه می گردد.

دستاورد ۲: وضعیت روحی ، جسمی و روانی دختران فراری بهبود یافته است

خروجی ۲-۱:

نبود برنامه ریزی مدون

طی بررسی ها و فعالیت های سازمان بهزیستی ، کمیته امداد و

نبود هماهنگی بین دستگاه ها برای حمایت از دختران فراری

علوم پزشکی وضعیت بهداشت روان و بهداشت جسم دختران

نداشتن علاقه دختران به بهبود وضعیت شان و دخالت متخصصان در زندگی آنها

فراری بهبود یافته است

فعالیت ۱-۲-۱: متخصصان سازمان بهزیستی و کمیته امداد به بررسی وضعیت زمان پس از ساماندهی آنها ، پرداخته اند

فعالیت ۱-۲-۲: وضعیت جسمانی، بهداشت روان و رضایت از زندگی دختران ، بهبود یافته و از سلامت فردی و اجتماعی برخوردار شده اند.

فعالیت ۱-۲-۳: وضعیت زندگی دختران فراری بطور دوره ای توسط متخصصان بهزیستی، کمیته امداد و علوم پزشکی ارزیابی می شود.

فصل هفتم

ماتریس پایش و ارزیابی

۷-۱- کاهش تعداد زنان ساکن موسسات و بهبود در بهداشت جسمی و روانی آنان در استان خراسان شمالی

منابع مالی	نهاد های همکار	نهاد متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و خروجی ها
دستاورد ۱: زنان ساکن در موسسات شناسایی شده اند.				
ملی استانی ۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهزیستی، کمیته امداد، نیروی انتظامی	بهزیستی	آمار میدانی	برنامه ۱: شناسایی زنان ساکن در موسسات
ملی استانی ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهزیستی، کمیته امداد	دفتر امور زنان و خانواده	تعداد جلسات مشترک و میزان مشارکت هر کدام از نهاد ها	برنامه ۲: رایزنی با آموزش و پرورش، دانشگاه ها، موسسات و مراکز فنی و حرفه ای استان خراسان شمالی جهت توانمندسازی زنان
ملی استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	کمیته امداد	بهزیستی	آمارسالانه میدانی و استانی و مقایسه آن با سال های قبل	برنامه ۳: بازتوانی و زمینه سازی جهت استقلال زنان ساکن در موسسات خراسان شمالی
ملی استانی ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهزیستی	دانشگاه علوم پزشکی	آمار موجود در دانشگاه علوم پزشکی	برنامه ۴: فعالیت در زمینه بهبود بهداشت روانی و جسمانی زنان ساکن در موسسات
ملی استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	کمیته امداد	بهزیستی	آمار موجود زنان ساماندهی شده در بهزیستی و کمیته امداد و مقایسه آن با سال های قبل	برنامه ۵: ساماندهی و ایجاد زمینه بازگشت زنان ساکن در موسسات به خانواده های اصلی
دستاورد ۲: وضعیت روحی ، جسمی و روانی زنان ساکن در موسسات بهبود یافته است.				
ملی استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	علوم پزشکی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	بهزیستی و کمیته امداد	نتایج غربالگری	برنامه ۱: بهبود در وضعیت بهداشت روانی و جسمانی بر اساس بررسی ها و فعالیت های سازمان بهزیستی، کمیته امداد و علوم پزشکی

۷-۲- ارتقای وضعیت و مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی

منابع مالی	نهادهای همکار	نهادهای متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و برنامه ها
دستاوردها و برنامه ها				
دستاوردها و برنامه ها				
استانی ۵۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبودی، کمیته امداد، دانشگاه های آزاد، دولتی و، اراده کار و رفاه اجتماعی	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	تعداد نیاز شغلی برآورده شده از طریق سامانه	برنامه ۱: سامانه اطلاعات زنان استان خراسان شمالی جهت ارزیابی مشکلات زنان دارای تحصیلات عالی و فاقد تحصیلات عالی و ایجاد ارتباط بین عرضه و تقاضای نیروی کار
-	-	اداره امور مالیاتی	تعداد کسب و کارهای معاف شده از مالیات	برنامه ۲: ایجاد شرایط بهره گیری از معافیت های مالیاتی برای کسب و کارهای خانگی زنان استان خراسان شمالی
استانی ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری، جهاد کشاورزی، میراث فرهنگی، اداره امور عشایر، بخشداری ها	دانشگاه هادر استان	تعداد پایان نامه های دفاع شده	برنامه ۳: انعقاد تفاهم نامه در خصوص هدایت پایان نامه های تحصیلی به سمت برطرف شدن مشکلات کشاورزی و دامداری و تولید صنایع دستی از قبیل بافت فرش، تابلوفرش و سایر تولیدات خانگی و کشاورزی خاص هر منطقه
دستاوردها و برنامه ها				
دستاوردها و برنامه ها				
استانی ۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	موسسات بسته بندی، بخشداری ها	اداره کشاورزی، اداره امور عشایر	تعداد شبکه های موجود در استان نسبت به سال های قبل	برنامه ۲-۱: ایجاد شبکه های صنایع بسته بندی محصولات کشاورزی و دامی به ویژه فعالیت های بسته بندی خانگی
ملی استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	تعداد شرکت های حامی	برنامه ۲-۲: ایجاد شرکت های حامی برای زنان استان خراسان شمالی با شرح خدمات آموزش های کارآفرینی، فروش محصولات، خرید مواد اولیه و ...
ملی استانی ۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دانشگاه ها، و اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	اداره فنی و حرفه ای	تعداد رشته های حمایت شده و مشغول به کار در استان	برنامه ۲-۳: توسعه رشته های کسب و کار دارای اولویت زنان در هر منطقه استان خراسان شمالی، از طریق ارائه کمک های فنی، آموزشی و تسهیل گری و همچنین تامین مالی هدفمند
ملی استانی ۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دانشگاه ها، کمیته امداد	آموزش فنی و حرفه ای، بهزیستی	نرخ اشتغال زنان دارای تحصیلات	برنامه ۲-۴: شناسایی زنان تازه فارغ التحصیل شده از دانشگاه، زنان سرپرست خانوار، زنان در معرض آسیب و ... و ارائه مهارت های عملی از طریق آموزش های فنی و حرفه ای
ملی استانی	اداره تعاون، کار و رفاه	اداره بیمه تامین	تعداد زنان بیمه شده	برنامه ۲-۵: راه اندازی سامانه بیمه برای زنان شاغل در حرفه های بافت فرش و صنایع

۷-۲- ارتقای وضعیت و مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی

۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	اجتماعی، بخشداری ها، اداره امور عشایر	اجتماعی		دستی و کشاورزی و دامپروری در مناطق شهری و روستایی
دستاورد ۳: شرایط مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی تسهیل شده است.				
-	اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	اداره امور مالیاتی	تعداد کسب و کارهای خانگی معاف شده	برنامه ۱-۳: ایجاد شرایط بهره گیری از معافیت های مالیاتی برای کسب و کارهای خانگی زنان استان خراسان شمالی
استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بخشداری ها، بهزیستی	اداره امور عشایر، کمیته امداد	میزان پیشرفت	برنامه ۲-۳: مطالعات شناسایی فعالیت های اقتصادی و کسب و کار منطقه ای زنان استان خراسان شمالی، مزیت های منطقه ای و اولویت های رسته ای زنان و ایجاد بانک اطلاعاتی
ملی استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	اداره امور رفاه اجتماعی	تعداد کارگاه های شناسایی شده	برنامه ۳-۳: شناسایی کارگاه های نیمه راكد دارای مشارکت اقتصادی زنان استان خراسان شمالی و مداخله جهت رفع چالش ها
دستاورد ۴: زنان استان خراسان شمالی جهت ورود به بازار کار و مشارکت اقتصادی تجهیز و آماده شده اند.				
-	جهاد کشاورزی، اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	اداره امور عشایر، بخشداری ها	تعداد دانشجویان تحت پوشش، میزان بودجه اختصاص یافته	برنامه ۱-۴: ایجاد امکان در اختیار قرار داده شدن زمین کشاورزی و امکانات دامپروری برای دانشجویان زن رشته های کشاورزی و دامپروری و صنایع دستی در استان خراسان شمالی
استانی ملی ۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	استانداری، دانشگاه ها	فنی حرفه ای	تعداد شرکت کنندگان	برنامه ۲-۴: ترویج روش های ای-مارکتینگ در راستای معرفی و فروش محصولات شهرستان ها از طریق برگزاری دوره های آموزشی و ...
استانی - ملی ۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	اداره کار، تعاون و رفاه اجتماعی، دانشگاه، استانداری، فنی و حرفه ای	موسسات کارآفرینی	تعداد زنان تحت پوشش	برنامه ۳-۴: توانمندسازی زنان تازه فارغ التحصیل شده از دانشگاه، زنان سرپرست خانوار، زنان در معرض آسیب و ... در زمینه مهارت های عملی جهت ورود به فرصت های شغلی قابل ایجاد در رسته های شغلی از نظر کارآفرینی و خلق فرصتهای جدید شغلی

۷-۳- تحکیم و تعالی بنیان خانواده های استان خراسان شمالی

منابع	نهادهای همکار	نهاد های متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و برنامه ها
دستاورد ۱: مهارت های جوانان در برقراری ارتباط با جنس مخالف ، روابط عاطفی و آگاهی از وظایف فردی زناشویی در استان خراسان شمالی افزایش یافته است و میزان طلاق کاهش یافته است.				
استانی - ملی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، دانشگاه ها، دانشگاه علوم پزشکی	بهبیستی	تعداد شرکت کنندگان در دوره ها، بررسی کیفیت زندگی افراد مراجعه کننده	برنامه ۱-۱: برگزاری دوره های آموزش آیین همسرمداری برای زنان و مردان استان خراسان شمالی با تاکید بر غنی سازی روابط ، نحوه برقراری ارتباط موثر و مهارت های حل مساله
استانی - ملی ۳۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دادگستری، مراکز مشاوره همکار با دادسرای خانواده	بهبیستی	تعداد مراجعان درخواست طلاق	برنامه ۲-۱: برگزاری جلسات تخصصی حل مشکلات زناشویی و غنی سازی روابط در مراکز مشاوره دادگاه ها و مراکز کاهش طلاق بهبودی و کاهش میزان درخواست طلاق زوجین به دادگاه ها
استانی - ملی ۲۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، آموزش و پرورش	بهبیستی	تعداد شرکت کنندگان در دوره ها و بررسی کیفیت زندگی کودکان در معرض طلاق	برنامه ۳-۱: برگزاری جلسات مشاوره و برنامه های تفریحی اوقات فراغت برای کودکان در معرض خطر (طلاق و اعتیاد والدین) در استان خراسان شمالی
استانی ۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبیستی، آموزش و پرورش	صدا و سیما	تعداد ساعت برنامه اجرا شده و بازخورد جامعه استان به صدا و سیما	برنامه ۴-۱: پخش برنامه های تلویزیونی و تئاتر با محوریت مهارت های زندگی و مهارت های ارتباطی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در استان خراسان شمالی
استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰۰/۰۰۰	اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهبودیستی	صدا و سیما	تعداد فیلم تولید شده	برنامه ۵-۱: تولید فیلم های کوتاه با محوریت مهارت های زندگی در استان خراسان شمالی
استانی - ملی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبیستی، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	آموزش و پرورش	تعداد جلسه برگزار شده و ارزیابی میزان مهارت آموزی دانش آموزان	برنامه ۶-۱: برگزاری برنامه های آموزشی در جهت شناخت هرچه بیشتر مهارت های زندگی برای کودکان در مدارس استان خراسان شمالی

دستاورد ۲: مهارت های حل مساله در جوانان استان خراسان شمالی افزایش یافته است.

استانی - ملی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبودی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، دانشگاه ها، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	آموزش و پرورش	تعداد دوره برگزار شده، ارزیابی میزان مهارت آموزی گروه هدف	برنامه ۱-۲: برگزاری دوره های مهارت های ارتباطی و ازدواج در مدارس استان خراسان شمالی به صورت دوره های جانبی توسط آموزش و پرورش با رویکرد افزایش صبر و بردباری، توانایی حل مساله، روحیه جمع گرایی و کاهش روحیه خودخواهی و فردگرایی
استانی - ملی ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	سازمان بهبودی، دانشگاه علوم پزشکی	دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی	تعداد جلسه برگزار شده، ارزیابی میزان مهارت آموزی گروه هدف	برنامه ۲-۲: برگزاری جلسات آموزشی مهارت های پیش از ازدواج و مهارت های زندگی برای جوانان در دانشگاه ها
استانی - ملی ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبودی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، دانشگاه ها، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	کانون مساجد	تعداد جلسه برگزار شده، ارزیابی میزان مهارت آموزی گروه هدف	برنامه ۳-۲: برگزاری جلسات آموزشی در کانون های فرهنگی و مساجد استان خراسان شمالی
-	بهبودی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، دانشگاه ها، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	بهبودی	تعداد گواهی صادر شده، ارزیابی میزان مهارت آموزی گروه هدف	دستاورد ۳: روانشناسان و مشاورین فعال در حوزه قبل و بعد از ازدواج در استان خراسان شمالی توانمند شده اند.
استانی - ملی ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبودی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، دانشگاه ها، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	بهبودی	تعداد دوره برگزار شده، ارزیابی میزان مهارت آموزی گروه هدف	برنامه ۱-۳: استفاده از نیروهای دانشجوی ارشد علوم تربیتی و روانشناسی استان خراسان شمالی جهت برگزاری دوره ها و کارگاه های آموزشی به عنوان دوره های ضمن تحصیل با نظارت اساتید
استانی - ملی ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبودی، سازمان نظام روانشناسی و مشاوره، دفتر امور بانوان و خانواده استانداری	بهبودی/سازمان نظام روانشناسی و مشاوره	تعداد گواهی صادر شده، ارزیابی میزان مهارت آموزی گروه هدف	برنامه ۲-۳: آموزش مدرسان و مشاوران حرفه ای و متخصص در حوزه خانواده (ازدواج و طلاق) با رویکردهای روانشناختی، جامعه شناختی حقوقی و مددکاری در جهت ارائه آموزش های موثر توسط اساتید صاحب نظر

۷-۴- افزایش تعداد تخت های بیمارستانی در خراسان شمالی و بهبود بهداشت جسمی و روانی افراد در مناطق محروم

منابع	نهادهای همکار	نهادهای متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و برنامه ها
دستاورد ۱: مناطق نیازمند بیمارستان و درمانگاه در سطح استان شناسایی شده است				
استانی	وزارت رفاه، دانشگاه ها، اداره امور عشایر، کشاورزی، بخشداری ها	دانشگاه علوم پزشکی	آمار میدانی	برنامه ۱-۱: شناسایی مناطق نیازمند و محروم از خدمات بهداشتی و درمانی
ملی ۷۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	وزارت رفاه، استانداری، بهداشت و درمان	دانشگاه علوم پزشکی	میزان بودجه اختصاص یافته	برنامه ۲-۱: پیش بینی و تخصیص بودجه مورد نیاز برای تجهیز بیمارستان ها و تاسیس بیمارستان ها
۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰	بخشداری ها	دانشگاه علوم پزشکی	میزان تجهیزات اختصاص یافته	برنامه ۳-۱: تجهیز مناطق محروم و بیمارستان های استان خراسان شمالی به امکانات و تجهیزات درمانی

۷-۵- افزایش زنان بیمه شده اصلی در خراسان شمالی

منابع	نهادهای همکار	نهادهای متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و خروجی ها
دستاورد ۱: زنان فاقد بیمه در مناطق مختلف استان و شهرستان ها شناسایی شده اند.				
استانی	بیمه سلامت، بخشداری ها ، خانه های سلامت، خانه های بهداشت و مراکز بهداشت	سازمان بیمه تامین اجتماعی	تعداد زنان فاقد بیمه	برنامه ۱-۱: شناسایی زنان فاقد بیمه در شهرستان های استان
استانی	بیمه روستایی و سلامت	سازمان بیمه تامین اجتماعی	تعداد زنان بیمه شده	برنامه ۲-۱: ارائه راهکارهای بیمه زنان خانه دار، مشاغل خانگی و ازکار افتاده ها، و پوشش حداکثری زنان در مناطق شهری و روستایی

ملی - استانی /۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ۵۰	سازمان بیمه تامین اجتماعی، اداره امور عشایر، کشاورزی	اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی	میزان اشتغال در کارهای خانگی، میزان بودجه اختصاص داده شده	برنامه ۱-۳: افزایش انگیزه زنان برای خود کفایی و کارهای دستی، خانگی، کشاورزی و دامپروری در خراسان شمالی
	بهبیستی، خانه های بهداشت و مراکز بهداشت	دانشگاه علوم پزشکی	آمار زنان مراجعه کننده به مراکز بهداشتی و روانشناختی	دستاورد ۲: وضعیت روحی، جسمی و روانی زنان بهبود یافته است.
ملی - استانی /۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ۵	بهبیستی، اداره کار و رفاه اجتماعی	علوم پزشکی	آمار میدانی و بررسی وضعیت مراجعین مراکز بهداشتی و درمانی	برنامه ۲-۱: بهبود وضعیت زندگی خراسان شمالی از طریق خدمات بیمه ای

۶-۷- کاهش ناهنجاری های اجتماعی در زنان استان خراسان شمالی

منابع	نهادهای همکار	نهادهای متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و برنامه ها
دستاورد ۱: بهداشت عمومی و بهبیستی روانشناختی زنان استان خراسان شمالی افزایش یافته است.				
ملی - استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبیستی، کلینیک های تخصصی	دانشگاه علوم پزشکی،	تعداد دوره های برگزار شده و کیفیت دوره ها	برنامه ۱-۱: برگزاری دوره های آموزشی روانشناسی مثبت و مهارت های خود آگاهی توسط اساتید دانشگاهی و کلینیک های تخصصی با رویکرد بومی سازی
ملی - استانی ۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبیستی، کلینیک های تخصصی	دانشگاه ها	تعداد دوره ها و بازخورد افراد شرکت کننده در دوره ها	برنامه ۱-۲: برگزاری دوره های ذهن آگاهی و تاب آوری برای زنان در استان خراسان شمالی
ملی - استانی ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	شهرداری	اداره کل ورزش و جوانان	تعداد همایش های برگزار شده و استقبال مردم از آنها	برنامه ۱-۳: برگزاری همایش های ورزشی و ورزش های همگانی و پیاده روی های خانوادگی
دستاورد ۲: ادراک زنان استان خراسان شمالی از رفتارهای هنجار افزایش یافته است.				
ملی - استانی	شهرداری	فرهنگ و ارشاد	بررسی تعداد و کیفیت	برنامه ۲-۱: برگزاری موسیقی سنتی، شوی لباس محلی و سنتی و بازی های محلی جهت

۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰		اسلامی	اجرا	ایجاد تفریح و سرگرمی
ملی - استانی ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	شهرداری	اداره کل ورزش و جوانان	میزان فضای اختصاص یافته، میزان بودجه اختصاص یافته	برنامه ۲-۲: ایجاد امکانات ویژه برای ورزش و تفریحات بانوان در استان خراسان شمالی
ملی - استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	کلینیک های تخصصی، بهداشتی	دانشگاه ها	تعداد جلسات مشاوره و میزان رضایت مراجعه کنندگان	برنامه ۳-۲: ارائه مشاوره های دانشگاهی به دانشجویان زن و خانواده های آنان در استان خراسان شمالی
ملی - استانی ۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰	شهرداری	فرهنگ و ارشاد اسلامی	تعداد نصب شده و نظر سنجی از شهروندان	برنامه ۴-۲: نصب بیلبوردهای آموزشی با مضمون مضرات دخانیات و مواد مخدر صنعتی و سنتی برای زنان
ملی - استانی ۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰	صدا و سیمای استانی	شهرداری	نظرسنجی از شهروندان، مقایسه آمارمعتادین با سال های قبل	برنامه ۵-۲: تهیه و نمایش تیزرهای تبلیغاتی با پررنگ کردن مضرات مواد مخدر برای زنان در استان خراسان شمالی
				دستاورد ۳: گرایش به اعتیاد در زنان استان خراسان شمالی کاهش یافته است.
ملی - استانی ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰		ستاد مبارزه با مواد مخدر	آمار موارد کشف شده	برنامه ۱-۳: افزایش مبارزه با پخش و توزیع مواد مخدر در استان خراسان شمالی
ملی - استانی ۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	شهرداری ها	فرهنگ و ارشاد اسلامی	تعداد اجراها و میزان استقبال شهروندان	برنامه ۲-۳: برگزاری تئاتر و جنگ های خیابانی با محوریت بد جلوه دادن مصرف دخانیات و مواد مخدر

۷-۷- کاهش تعداد زنان و دختران فراری در استان خراسان شمالی کاهش یافته و بهبود بهداشت جسمی و روانی آنان

منابع	نهادهای همکار	نهادهای متولی	شاخص ارزیابی	دستاوردها و برنامه‌ها
دستاورد ۱: دختران فراری در سطح استان شناسایی شده اند				
-	کمیته امداد و نیروی انتظامی	بهبیستی	آمارهای گزارش شده و تحقیقات محلی	برنامه ۱-۱: شناسایی زنان و دختران فراری در سطح استان
ملی - استانی ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	نیروی انتظامی	بهبیستی	ساعات خدمات دهی، بررسی آمار گزارش شده	برنامه ۱-۲: افزایش فعالیت خط ۱۲۳ اورژانس اجتماعی جهت حمایت از زنان و دختران در معرض آسیب
ملی - استانی ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	بهبیستی، نیروی انتظامی	امور زنان و خانواده استانداری	تعداد جلسات و بررسی میزان آگاهی و همکاری نهادهای نسبت به سال‌های قبل	برنامه ۱-۳: رایزنی با نهادهای ذی ربط برای توانمندسازی زنان و دختران فراری
ملی - استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	نیروی انتظامی، کمیته امداد	بهبیستی	خدمات ارائه شده، بررسی و مقایسه آمار	برنامه ۱-۴: بازتوانی زنان و دختران فراری
ملی - استانی ۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دانشگاه‌ها، کمیته امداد	بهبیستی	میزان مراجعه به مراکز، بررسی کیفیت زندگی افراد	برنامه ۱-۵: بهبود بهداشت روانی و جسمانی زنان و دختران فراری
ملی - استانی ۷/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	نیروی انتظامی، کمیته امداد	بهبیستی	بررسی آمار موجود با سال‌های قبل	برنامه ۱-۶: بازگشت زنان و دختران فراری به خانواده‌های اصلی
دستاورد ۲: وضعیت روحی، جسمی و روانی دختران فراری بهبود یافته است				
ملی - استانی ۳/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	دانشگاه‌ها، کمیته امداد، نیروی انتظامی	بهبیستی	میزان مراجعه به مراکز و بررسی آمار نسبت به سال‌های قبل، بررسی کیفیت خدمات ارائه شده	برنامه ۲-۱: بهبود در وضعیت بهداشت روان و بهداشت جسمانی زنان و دختران فراری

منابع و مأخذ

معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری (۱۳۹۶). نگاهی به وضعیت زنان در استان خراسان شمالی. ویراست اول، بهمن ۱۳۹۶. تهران: شرکت بین المللی پردازش اطلاعات نقش کلیک.

معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری (۱۳۹۶). نگاهی به وضعیت زنان کشور. ویراست اول، بهمن ۱۳۹۶. تهران: شرکت بین المللی پردازش اطلاعات نقش کلیک.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان شمالی (۱۳۹۷). سالنامه آماری استان خراسان شمالی در سال ۱۳۹۵.

سازمان مدیریت و برنامه ریزی خراسان شمالی (۱۳۹۷). سند توسعه استان خراسان شمالی.

مرکز آمار ایران (۱۳۹۵). نتایج سرشماری نفوس و مسکن ۱۳۹۵. بازیابی شده از <https://www.amar.org.ir>